PROGRAM

POSLOVA PREMJERA I OSNIVANJA KATASTRA NEPOKRETNOSTI ZA PERIOD 2026-2030. GODINE

SADRŽAJ:

POPIS TABELA 6
POPIS SLIKA 7
POPIS GRAFIKONA 8
LISTA SKRAĆENICA (AKRONIMA) 9
1. PREDMET PROGRAMA 10
2. OSNOVE ZA IZRADU I DONOŠENjE PROGRAMA 11
3. STRATEŠKI CILjEVI PROGRAMA 12
4. ANALIZA POSTOJEĆEG STANjA 15
4.1. Osnovni geodetski radovi 15
4.1.1. Prostorni referentni sistem 15
4.1.2. Horizontalni referentni sistem 17
4.1.3. Vertikalni referentni sistem 18
4.1.4. Gravimetrijski referentni sistem i određivanje geoida 19
4.2. Premjer Republike Srpske 21
4.2.1. Katastarski premjer Republike Srpske 21
4.3. Uspostava katastra vodova i infrastrukture 24
4.3.1. Katastar vodova Republike Srpske 25
4.3.1.1. Analiza trenutnog stanja katastra vodova 25
4.4. Osnivanje katastra nepokretnosti 28
4.4.1. Postojeće katastarske evidencije 29
4.4.2. Stanje postojećih evidencija o nepokretnostima 30
4.4.2.1. Stanje uspostavljenog katastra nepokretnosti sa utvrđenim stvarnim pravima 31
4.4.2.2. Stanje uspostavljenog katastra nepokretnosti sa utvrđenim korisnikom 35
4.4.2.3. Stanje uspostavljenog katastra zemljišta na osnovu katastarskog premjera poslije Drugog svjetskog rata 36
4.4.2.4. Stanje uspostavljenog katastra zemljišta na osnovu Austro-Ugarskog premjera 37
4.4.2.5. Stanje uspostavljenog popisnog katastra 38
4.4.2.6. Stanje uspostavljene zemljišne knjige 39
4.4.2.7. Stanje uspostavljenih knjiga uloženih ugovora 39
4.5. Topografski premjer 40

4.5.1. Analiza postojećeg stanja 39
4.6. Topografsko – kartografska djelatnost 40
4.6.1. Analiza postojećeg stanja 40
4.7. Izrada baza podataka katastra i digitalnog katastarskog plana 42
4.8. Arhiv dokumentacije i digitalnog arhiva 46
4.9. Katastarsko klasiranje, bonitiranje i komasaciona procjena zemljišta 49
4.10. Informaciono-komunikacione tehnologije u RUGIPP 50
4.10.1. Analiza trenutnog stanja informaciono-komunikacionih tehnologija u RUGIPP 50
4.10.1.1. Razvoj i održavanje informacionog sistema 51
4.10.1.2. Modenizacija IT infrastrukture 52
4.10.1.3. Bezbjednost podataka i zaštita informacija 53
4.10.1.4. Razvoj infrastrukture geoprostornih podataka (IGPRS) 53
4.10.1.5. Telekomunikacione i komunikacione usluge 54
4.11. Masovna procjena vrijednosti nepokretnosti 54
4.11.1. Registar cijena nepokretnosti 53
4.11.2. Pilot projekat masovne procjene vrijednosti nepokretnosti 53
4.11.3. Osnova za nastavak i planiranje aktivnosti 54
4.11.4. Međunarodna saradnja na uspostavljanju sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti 54
4.12. Poslovi nadzora 56
4.13. Uslovi rada 59
4.13.1. Poslovni prostori 59
4.13.2. Vozila 57
4.14. Pravni okvir RUGIPP-a 58
5. PLANIRANI POSLOVI 64
5.1. Osnovni geodetski radovi 64
5.2. Osnivanje katastra nepokretnosti 64
5.2.1. Osnivanje katastra nepokretnosti 65

5.2.2. Imovinsko – pravni poslovi 70
5.3. Katastarski premjer, evidencije i treća dimenzija 71
5.3.1. Katastarski premjer i katastarsko klasiranje i bonitiranje zemljišta 71
5.3.2. Katastar vodova 72
5.3.3. Katastar infrastrukture i 3D katastar 72
5.4. Topografski premjer i topografsko-kartografska djelatnost 74
5.5. Planirani poslovi izrade baza podataka katastra i digitalnog katastarskog plana 75
5.6. Uspostava digitalnog arhiva 78
5.6.1. Angažovanje poslenika po osnovu ugovora o djelu za rad u skener centru 79
5.6.1.1. Nabavka i održavanje računarske, mrežne opreme i opreme za skeniranje za potrebe uspostave i održavanja digitalnog arhiva 83
5.6.1.2. Održavanje sistema digitalni arhiv 83
5.6.1.3. Nabavka materijala 83
5.6.1.4. Zakup prostora 83
5.6.1.5. Odluka o osnivanju muzeja i priprema eksponata 83
5.7. Masovna procjena vrijednosti nepokretnosti 80
5.7.1. Opšti predmet i ciljevi 80
5.7.2. Potencijalni korisnici sistema 81
5.7.3 Planirane aktivnosti 81
5.7.4. Planirana finansijska sredstva na poslovima masovne procjene vrijednosti nepokretnosti 82
5.7.5. Projekat „Digitalno unapređenje upravljanja zemljištem za evropsku budućnost BiH“ – DELEF 82
5.7.6. Projekat „Unapređenja geoprostorne infrastrukture i procjene vrijednosti“ - GIVE AF (Geospatial infrastructure and valuation enhancement Additional Finanacing) 84
5.7.7. Projekat japanske tehničke saradnje 86
5.7.8. Kadrovski resursi za masovnu procjenu vrijednosti nepokretnosti 86
5.8. Informaciono-komunikacione tehnologije i infrstruktura geoprostornih podataka Republike Srpske 87
5.8.1. Razvoj i održavanje informacionog sistema i servisa 87
5.8.2. Modernizacija IT infrastrukture i opreme 87
5.8.3. Bezbjednost podataka i zaštita informacija 88
5.8.4. Razvoj infrastrukture geoprostornih podataka (IGPRS) 89
5.8.5. Telekomunikacije i komunikacione usluge 90

5.8.6. Kapaciteti i strateški razvoj....91
5.8.7. Zaključak....92
5.9. Poslovi nadzora....92
5.10. Uslovi rada....92
5.10.1. Poslovni prostori....93
5.10.2. Vozila....93
5.11. Pravni okvir RUGIPP-a....93
6. STRUKTURA ZAPOSLENIH I KADROVSKI RESURSI....99
6.1. Struktura kadrova zaposlenih u RUGIPP-u....99
6.2. Kadrovski resursi....97
6.3. Komunikacija....99
7. SREDSTVA ZA REALIZACIJU PROJEKTA....101
8. DRUŠTVENO-EKONOMSKI EFEKTI....110
OBRAZLOŽENjE PROGRAMA POSLOVA PREMJERA I OSNIVANjA KATASTRA NEPOKRETNOSTI ZA PERIOD 2026.-2030. GODINE....119
I ZAKONSKI OSNOV ZA IZRADU PROGRAMA POSLOVA PREMJERA I OSNIVANjA KATASTRA NEPOKRETNOSTI ZA PERIOD 2026.-2030. GODINE....119
II POLAZNE OSNOVE ZA IZRADU I DONOŠENjE PROGRAMA POSLOVA PREMJERA I OSNIVANjA KATASTRA NEPOKRETNOSTI ZA PERIOD 2026.-2030. GODINE....119
III PREDMET PROGRAMA....120
IV STRATEŠKI CILjEVI PROGRAMA .... **Error! Bookmark not defined.**
V OBEZBJEĐIVANjE SREDSTAVA ZA REALIZACIJU PROGRAMA ..... **Error! Bookmark not defined.**

POPIS TABELA

Tabela 1: Stanje katastarskog premjera za Republiku Srpsku 22
Tabela 2: Pregled unijetih podataka o vodovima u bazu podataka katastra vodova 26
Tabela 3: Pregled svih podataka o vodovima na osnovu pregledanih i primljenih elaborata u svim područnim jedinicama 27
Tabela 4: Stanje uspostavljenog katastra nepokretnosti sa utvrđenim stvarnim pravima na nepokretnostima 31
Tabela 5: Pregled stanja završenog izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima za koje još uvijek nije potvrđen katastra nepokretnosti 32
Tabela 6: Pregled postupaka osnivanja katastra nepokretnosti koji su u toku 33
Tabela 7: Stanje uspostave KNK u Republici Srpskoj 34
Tabela 8: Stanje uspostave KZ u Republici Srpskoj 35
Tabela 9: Stanje uspostave KZ AU u Republici Srpskoj 36
Tabela 10: Stanje uspostave PK u Republici Srpskoj 38
Tabela 11: Stanje izrade digitalnih katastarskih planova 42
Tabela 12: Broj skeniranih dokumenata na dan 31.07.2025. godine 46
Tabela 13: Program osnivanja KN 2026-2030. godine 67
Tabela 14: Plan digitalizacije katastarskih planova (bez opštine Brod) 76
Tabela 15: Plan digitalizacije katastra komunalnih uređaja 78
Tabela 16: Opšte aktivnosti i procijenjene vrijednosti masovne procjene 81
Tabela 17: Projekcija budžeta DELEF projekta 83
Tabela 18: Projekcija budžetskih sredstava po komponentama DELEF projekta 83
Tabela 19: Projekcija vrijednosti projekta GIVE AF projekta 84
Tabela 20: Projekcija budžetskih sredstava projekta GIVE AF po komponentama 84
Tabela 21: Broj i struktura zaposlenih u RUGIPP 94
Tabela 22: Struktura zaposlenih po organizacionim jedinicama RUGIPP 96
Tabela 23: Polna struktura zaposlenih u RUGIPP 96
Tabela 24: Starosna struktura zaposlenih u RUGIPP 96
Tabela 25: Projekcija prihoda namjenskog računa RUGIPP 101
Tabela 26: Plan finansijskih sredstava RUGIPP za period 2026.-2030. godina 103

POPIS SLIKA

Slika 1: Mreža permanentnih stanica Republike Srpske – SRPOS (položaji 23 permanentne stanice) 17

Slika 2: Realizacija NVT3 na području Republike Srpske u 2024. godini 19

Slika 3: Gravimetrijske mreže Republike Srpske 21

Slika 4: Pregled stanja ODK 1:10000 za Republiku Srpsku 41

Slika 5: Pregled TK 1:25000 (TK25) Republika Srpska 42

Slika 6: Područje popisa nepokretnosti u katastarskim opštinama Banja Luka 6 i Banja Luka 7 .. 54

Slika 7: Prikaz preklopa dvije zgrade u Banjaluci 73

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Broj i struktura zaposlenih u RUGIPP prema stručnoj spremi.....95
Grafikon 2: Broj i struktura zaposlenih u RUGIPP prema stečenom zvanju 95
Grafikon 3: Starosna struktura zaposlenih.....96

LISTA SKRAĆENICA (AKRONIMA)

Lokalne skraćenice:

GIS	Geoinformacioni sistem
IGPRS	Infrastruktura geoprostornih podataka Republike Srpske
KO	Katastarska opština
NVT3	Nivelman visike tačnosti 3
RUGIPP	Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove
IKT	Informaciono-komunikacione tehnologije`
TK	Topografska karta
KN	Katastar nepokretnosti

1. PREDMET PROGRAMA

Ovim programom utvrđuje se vrsta i obim poslova premjera i katastra nepokretnosti u Republici Srpskoj za period 2026-2030. godina, kao i izvori i obim sredstava za realizaciju tih poslova.

Program poslova premjera i osnivanja katastra nepokretnosti za period 2026-2030. godina (u daljem tekstu: Program) je sačinjen nakon izvršene analize, a u skladu sa potrebama korisnika za geoprostornim podacima i osnivanjem katastra nepokretnosti kao jedinstvenom evidencijom o nepokretnostima, potrebama Vlade Republike Srpske i drugih institucija Republike Srpske, a uzimajući u obzir zakonsku regulativu, razvoj tehnologija prilikom obavljanja poslova izvođenja geodetskih radova, kao i ispunjavanje opšteprihvaćenih međunarodnih standarda.

Pri izradi Programa uzeta su u obzir iskustva zemalja u okruženju, te drugih evropskih država, pri čemu se vodilo računa o vlastitim potrebama, interesima i mogućnostima za njegovu realizaciju.

Nakon analize utvrđeno je i ocijenjeno postojeće stanje, identifikovane su slabosti u dosadašnjem radu i predložen je novi pristup i aktivnosti na unapređenju geoprostornih podataka o nepokrentostima na teritoriji Republike Srpske i osnivanju katastra nepokretnosti na teritoriji cijele Republike kao nove, jedinstvene tačne i ažurne evidencije o nepokretnostima, prava na nepokretnostima i nosiocima tih prava i razvoju GIS-a RUGIPP. Važno je prepoznati da efikasna realizacija Programa stvara temelj za ekonomski razvoj i društveni prosperitet Republike Srpske.

Ovaj program sadrži osam poglavlja. U poglavlju 1. dat je uvodni tekst, a u poglavlju 2. obrazložene su zakonske i polazne osnove za izradu i donošenje Programa.

U poglavlju 3. navedeni su strateški ciljevi Programa.

U poglavlju 4. data je analiza postojećeg stanja u sljedećim oblastima: osnovnih geodetskih radova, premjera Republike Srpske i postojeće katastarske evidencije, topografsko-kartografske djelatnosti RUGIPP, osnivanja katastra nepokretnosti i katastra vodova, imovinsko-pravnih poslova, informacione tehnologije katastra nepokretnosti, poslova nadzora, digitalnog arhiva, adresnog registra, masovne procjene vrijednosti nepokretnosti, registra cijena nepokretnosti, međunarodnih projekata i donacija, normativno-pravnog okvira RUGIPP-e, uslova rad – radnih prostora i sredstava za rad.

U poglavlju 5. obrađeni su planirani poslovi koji se odnose na: osnovne geodetske radove, premjer Republike Srpske, topografsko-kartografsku djelatnost, osnivanje katastra nepokretnosti i katastra vodova, imovinsko-pravne poslove, informacione tehnologije katastra nepokretnosti, digitalni arhiv, masovnu procjenu vrijednosti nepokretnosti i uslove rada.

U poglavlju 6. Obrađena je kadrovska struktura RUGIPP i potreba kada su u pitanju kadrovi.

U poglavlju 7. navedeni su sredstva za realizaciju Programa sa srednjoročnom finansijskom projekcijom, prostorno-tehničkom modernizacijom RUGIPP, sredstvima potrebnim za rad, funkcionisanje i održavanje premjera i katastra nepokretnosti i ostalih poslova u RUGIPP i njenim organizacionim jedinicama, utvrđenom ukupnom vrijednosti programiranih radova i izvorima sredstava, te načinom obezbjeđivanja sredstava za realizaciju Programa.

U poglavlju 8. naznačeni su društveno-ekonomski efekti Programa.

2. OSNOVE ZA IZRADU I DONOŠENjE PROGRAMA

Pravni osnov, za izradu petogodišnjeg Programa poslova premjera i osnivanja katastra nepokretnosti za period od 2026. do 2030. godine sadržan je u članu 5. Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 6/12, 110/16, 62/18 i 90/23), kojim je propisano da se poslovi premjera Republike Srpske, osnivanja i obnove katastra nepokretnosti, praćenje i obezbjeđivanje ažurnosti katastra nepokretnosti, osnovnih geodetskih radova, Centralnog adresnog registra, masovna procjena vrijednosti nepokretnosti, registra cijena nepokretnosti, registra prostornih jedinica, digitalnog arhiva, osnivanja katastra vodova, topografsko-kartografske djelatnosti, Geoinformacionog sistema RUGIPP i infrastrukture geoprostornih podataka Republike Srpske iz nadležnosti RUGIPP obavljaju na osnovu programa koji donosi Narodna skupština Republike Srpske na prijedlog Vlade i kojim se utvrđuju vrsta i obim radova kao i izvori finansiranja i obim sredstava za njihovu realizaciju, te u članu 1. Zakona o finansiranju poslova premjera i uspostavljanja katastra nepokretnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 20/07 i 92/09) kojim je propisano da se tim zakonom uređuju izvori i način obezbjeđivanja sredstava potrebnih za finansiranje poslova premjera i uspostavljanja katastra nepokretnosti iz Programa poslova premjera i uspostavljanja katastra nepokretnosti, za period od pet godina.

Poslovi iz nadležnosti RUGIPP utvrđeni su odredbama zakona koji, pored gore navedenih zakona, ujedno određuju i polazne osnove za izradu Programa, i to: Zakon o održavanju premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 19/96 i 15/10), Zakon o premjeru i katastru nepokretnosti ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 34/06, 110/08 i 15/10), Zakon o zemljišnim knjigama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 74/02, 67/03, 46/04, 109/05 i 119/08), Zakon o naknadama za vršenje usluga premjera i korišćenje podataka katastra nepokretnosti i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 92/09), Zakon o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 124/08, 58/09, 95/11, 60/15 i 107/19), Zakon o eksproprijaciji („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 112/06, 37/07, 110/08 i 79/15), Zakon o posebnom postupku eksproprijacije radi izgradnje auto-puta koridor Vc kroz Republiku Srpsku i izgradnje dionice auto-puta "9. Januar" Banja Luka-Doboj („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 61/18 i 42/20), Zakon o posebnom postupku eksproprijacije radi izgradnje auto-puta i gasovoda dionice Vukosavlje-Brčko i Brčko-Rača („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 18/20 i 42/20), Zakon o posebnom postupku eksproprijacije radi izgradnje auto-puta Banja Luka-Prijedor („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 61/21), Zakon o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 51/06, 1/07, 53/07, 41/08, 58/09, 79/11 i 28/13), Zakon o privatizaciji državnih stanova („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 72/07, 59/08 i 71/10), Zakon o privatizaciji poslovnih zgrada, poslovnih prostora i garaža („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 98/04, 71/10, 30/12 i 67/13), Zakon o poljoprivrednim zadrugama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 73/08, 106/09 i 78/11), Zakon o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 75/08, 60/13 i 70/20), Zakon o građevinskom zemljištu (primjenjuje se samo član 44.) („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 112/06), Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 93/06, 86/07, 14/10, 5/12, 58/19, 119/21 i 106/22), te niza podzakonskih akata koje detaljnije razrađuju odredbe naprijed pomenutih zakona.

Kao polazna osnova za izradu ovog programa korištena je s jedne strane, analiza trenutnog stanja u RUGIPP, a sa druge strane, vizije RUGIPP kao efikasne, brze, moderne, sigurne organizacije i pouzdanog javnog servisa, odnosno institucije za kvalitetno pružanje usluga svojim korisnicima, kao i organa uprave koji je lider za sve geodetske i katastarske operacije i čuvar sigurnosti geoprostornih podataka i podataka o nepokretnostima u Republici Srpskoj.

Program je zasnovan na faktičkom stanju premjera i osnivanja katastra nepokretnosti kao jedinstvene evidencije o nepokretnostima u Republici Srpskoj i na najnovijim iskustvima u oblasti katastra i geodetske djelatnosti.

Takođe, Program se zasniva i na pretpostavci da su potpune informacije o nepokretnostima koje se vode i održavaju u informacionim bazama strateški resursi Republike Srpske sa kojima se mora upravljati organizovano i domaćinski.

3. STRATEŠKI CILjEVI PROGRAMA

Osnovni strateški cilj Programa je osnivanje katastra nepokretnosti, kao jedinstvene evidencije o nepokretnostima, pravima na nepokretnostima i nosiocima tih prava na teritoriji cijele Republike Srpske.

Planirano je precizno i realno u petogodišnjem periodu osnivanje katastra nepokretnosti, te formiranje tačne i ažurne evidencije o nepokretnostima i pravima na njima.

Cilj ovog programa u smislu imovinsko-pravnih poslova RUGIPP treba da postigne visok stepen riješenosti predmeta na realizaciji strateških projekata od interesa za Republiku Srpsku, lokalnih zajednica, građana.

Nadalje Program između ostalog treba da obezbijedi pravni okvir u smislu modernizacije propisa iz oblasti premjera, katastra i imovinsko-pravne oblasti. Takođe je potrebno mijenjati i dopuniti važeće propise u oblasti premjera i katastra koji trebaju omogućiti potpun i sveobuhvatan podatak o nepokretnostima i da odgovore na sve zahtjeve iz akcionih planova koji treba da čine sastavni dio Programa.

Pozitivni efekti primjene zakona i podzakonskih akata, trebaju da omoguće tačnu i ažurnu evidenciju o nepokretnostima i pravima na njima, što je od opšteg interesa, čime bi se u potpunosti omogućio nesmetan pravni promet nepokretnosti u Republici Srpskoj, obezbijedila pravna sigurnost fizičkih i pravnih lica, kako u Republici Srpskoj, tako i potencijalnih stranih investitora.

Cilj ovog programa u smislu premjera i osnivanja katastra nepokretnosti je unapređenje podataka o nepokretnostima i katastra vodova u državnoj projekciji sa višom tačnosti položaja nepokretnosti i osnivanja katastra nepokretnosti, odnosno katastra vodova. Takođe, cilj je da se za nepokretnosti koje nije moguće na potpun način prikazati na katastarskim planovima omogući isto, kako bi se jasno mogao naznačiti objekat infrastrukture (putevi, pruge, trgovi i sl.) u evidenciji i nosioci prava na njima.

RUGIPP u narednom petrogodišnjem periodu planira provoditi aktivnosti koji se odnose na prikupljanje i obradu podataka iz topografskog premjera, te razvoj topografsko-kartografske djelatnosti, u skladu sa nadležnostima.

Potrebno je u planiranom periodu izvršiti prelazak na novi referetni sistem i projekciju s ciljem unapređenja tačnosti prikupljenih podataka o nepokretnostima.

Od posebnog interesa za RUGIPP jeste i uspostavljanje sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti. S obzirom da je u prethodnom periodu RUGIPP data nadležnost za masovnu procjenu i ranije uspostavljen registar cijena nepokretnosti, stvoreni su preduslovi za provođenje ove aktivnosti.

Program u smislu prostorne i tehničke modernizacije RUGIPP treba da obezbijedi osposobljavanje RUGIPP, područnih jedinica i područnih kancelarija za potpuno, efikasno i dostupno pružanje usluga i izdavanje podataka u odgovarajućim, modernizovanim postojećim prostorijama, te planirati nabavku novih poslovnih prostora za potrebe organizacionih jedinica RUGIPP. Naprijed navednu nabavku prioritetno je planirana za organizacione jedinice gdje se

plaća zakup, a takođe je planirana nabavka najsavremenije geodetske opreme i informaciono-komunikacione opreme.

Sve navedeno je potrebno da prati modernizacija i unapređenje informaciono-komunikacione infrastrukture. Neophodno je precizno, shodno najboljim praksama u svijetu definisati distribuciju i razmjenu podataka i izgradnju Geoportala Republike Srpske, uvažavajući činjenicu da je infrastruktura geoprostornih podataka obavezna za sve zemlje članice Evropske Unije, kao i pretendentima za njeno članstvo.

Ukupan obim radova na godišnjem nivou mora biti uravnotežen sa visinom novčanih sredstava za svaku tekuću godinu u skladu sa izvorima novčanih sredstva.

Kao polazna osnova za izradu novog Programa korišćena je, s jedne strane, analiza trenutnog stanja RUGIPP, a sa druge strane, vizija kao efikasne, brze, moderne, sigurne organizacije i pouzdanog javnog servisa, odnosno organizacije za pružanje usluga svojim korisnicima, kao i organizacije koja je lider za sve geodetske i katastarske operacije i čuvar sigurnosti geoprostornih podataka i podataka o nepokretnostima u Republici Srpskoj.

Program je jedinstveni strateški dokument, koji predstavlja pravac razvoja u narednih pet godina. Nakon usvajanja Programa neophodno je sačiniti akcione planove za svaku godinu realizacije Programa, koji će uključivati konkretne aktivnosti i pripadajuće projekte za postizanje strateških ciljeva.

Osim toga, RUGIPP će da ojača nadzorni kontrolni mehanizam za ograničavanje rizika od korupcije i sistemski promoviše transparentnost u svom radu.

Glavni ciljevi Programa su fokusirani na kvalitet, efikasnost, efektivnost, transparentnost i odgovornost u RUGIPP.

Za izradu novog Programa korištene su: studije, projekti i strateška dokumenta, te iskustva iz regiona i Evrope.

Preciznije određivanje realizacije Programa, utvrđeno je kroz više specifičnih strateških ciljeva.

Strateški cilj 1: Ostvarivanje efikasnog, ažurnog, tačnog i sigurnog sistema katastra nepokretnosti, kao jedinstvene evidencije o nepokretnostima u Republici Srpskoj, te uvođenje dodatnih funkcionalnosti za potrebe modernog trodimenzionalnog prikaza prostora koji će omogućiti evidentiranje, prikaz i registraciju prava radi boljeg razumijevanja međusobnih prostornih odnosa u urbanom i infastrukturnom okruženju.

Strateški cilj 2: Prelazak sa klasičnih referentnih sistema, baziranih na referentnim elipsoidima i nivelmanskim mrežama, na globalne terestričke referentne sisteme sa kreiranim rješenjem za referentne geodetske površi, a u cilju unapređenja kvaliteta katastarskog i topografskog premjera. U cilju poboljšanja novih referentnih sistema, instalacija novih permanentnih stanica i okviru SRPOS mreže koja će poslužiti i za uklapanje u Evropsku mrežu permanentnih stanica

Strateški cilj 3: Realizacija koncepta e-Uprave u cilju efikasnog servisiranja potreba i zahtjeva svih kategorija korisnika RUGIPP.

Strateški cilj 4: Obezbjeđivanje ažurnog i pouzdanog topografsko-kartografskog materijala, primjenom savremenih tehnologija i metoda prikupljanja podataka, kao značajnog resursa za upravljanje prostorom i donošenje strateških odluka.

Strateški cilj 5: Početak kartografskih aktivnosti u Republici Srpskoj počevši od formiranja topografsko-kartografske baze podataka i obuke stručnog kadra za izradu karata, do kartografske publikacije karata i prelaska na trodimenzionalni prikaz prostora.

Strateški cilj 6: Uspostavljanje katastra vodova i infrastrukture, kao jedinstvene evidencije o vodovima i infrastrukturnim objektima i pravima na njima.

Strateški cilj 7: Uspostavljen digitalni arhiv RUGIPP koji će doprinijeti efikasnoj zemljišnoj administraciji i jednostavnom pristupu dokumentima za obradu predmeta internim korisnicima, kao i za tržišne aktere.

Strateški cilj 8: Uspostava infrastrukture geoprostornih podataka Republike Srpske i obezbjeđivanje povoljnog tehničkog, organizacionog i zakonodavnog okvira za nesmetano funkcinisanje geoinformacionog sistema kao jednog od stubova RUGIPP.

Strateški cilj 9: Uspostavljanje sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti u cijeloj Republici Srpskoj radi podrške tržištu nepokretnosti, fiskalnim politikama i pravičnijem oporezivanju.

Strateški cilj 10: Izgradnja integrisane, skalabilne i otporne IKT infrastrukture koja osigurava visok nivo dostupnosti, bezbjednosti i interoperabilnosti informacionih sistema RUGIPP. Cilj je omogućiti potpunu digitalnu transformaciju katastarskih i imovinsko-pravnih procesa, efikasno upravljanje geoprostornim podacima i razvoj naprednih elektronskih usluga kroz primjenu savremenih tehnologija, standardizaciju, uvođenje inovacija i jačanje kadrovskih kapaciteta.

Strateški cilj 11: Jačanje RUGIPP u pogledu stručnog kadra, sa posebnim osvrtom na geodetsku struku.

Kao rezultat ovog sveobuhvatnog procesa planiranja, Program obuhvata:

- dizajn (ciljevi, struktura, budžet i plan za implementaciju) za svaki određeni program i projekat razvoja RUGIPP za ovaj period,
- integrisan plan za sprovođenje i potreban razvojni budžet na nivou RUGIPP,
- detaljan finansijski plan i projekcija prihoda, koji daje detaljan budžet i predviđene mjere i izvori finansiranja.

Program takođe predviđa akcione planove za implementaciju svakog strateškog cilja. Neke mjere i aktivnosti će biti implementirane i od strane tima obrazovanog od lica koja su zaposlena u RUGIPP, u okviru svojih nadležnosti i stručnosti.

Tako definisan Program logički podrazumijeva unapređenje same organizacije, procesa i aktivnosti u skladu sa željenom strategijom.

Kroz ovako formulisane strateške ciljeve, Program postaje realniji, više moguć, a prije svega više mjerljiv. Očekivani rezultati i učinak Programa na srednji rok imaju jasan pravac i pružaju solidnu osnovu za kvalitetnu i adekvatnu identifikaciju i projektovanje specifičnih razvojnih programa koje RUGIPP treba da organizuje i sprovode u periodu 2026-2030. godine.

4. ANALIZA POSTOJEĆEG STANjA

4.1. Osnovni geodetski radovi

U skladu sa Zakonom, osnovni geodetski radovi su radovi koji obuhvataju geodetski datum, projekciju i referentne mreže Republike Srpske kojima se realizuje osnovni geodetski referentni sistem stalnih geodetskih tačaka.

U referentnom sistemu Republike Srpske vrši se horizontalno i vertikalno pozicioniranje parcela, objekata, vodova, terena, topografskih objekata i objektnih cjelina, kao i određivanje zemljinog spoljašnjeg gravitacionog polja i geodinamička istraživanja.

U okviru referentnog sistema Republike Srpske određuju se:

a) prostorni (trodimenzionalni) referentni sistem,

b) horizontalni (dvodimenzionalni) referentni sistem,

v) vertikalni (jednodimenzionalni) referentni sistem,

g) gravimetrijski referentni sistem i

d) astronomski referentni sistem.

Navedeni referentni sistemi materijalizuju se odgovarajućim: referentnim okvirima Republike Srpske, odnosno skupom materijalizovanih tačaka i trodimenzionalnim, odnosno dvodimenzionalnim pravolinijskim ili krivolinijskim koordinatama, odnosno njihovim visinama, vrijednostima apsolutnog ubrzanja sile zemljine teže, odnosno skupom ekstraterestričkih objekata i njihovih ekvatorskih koordinata koje se odnose na određenu vremensku epohu.

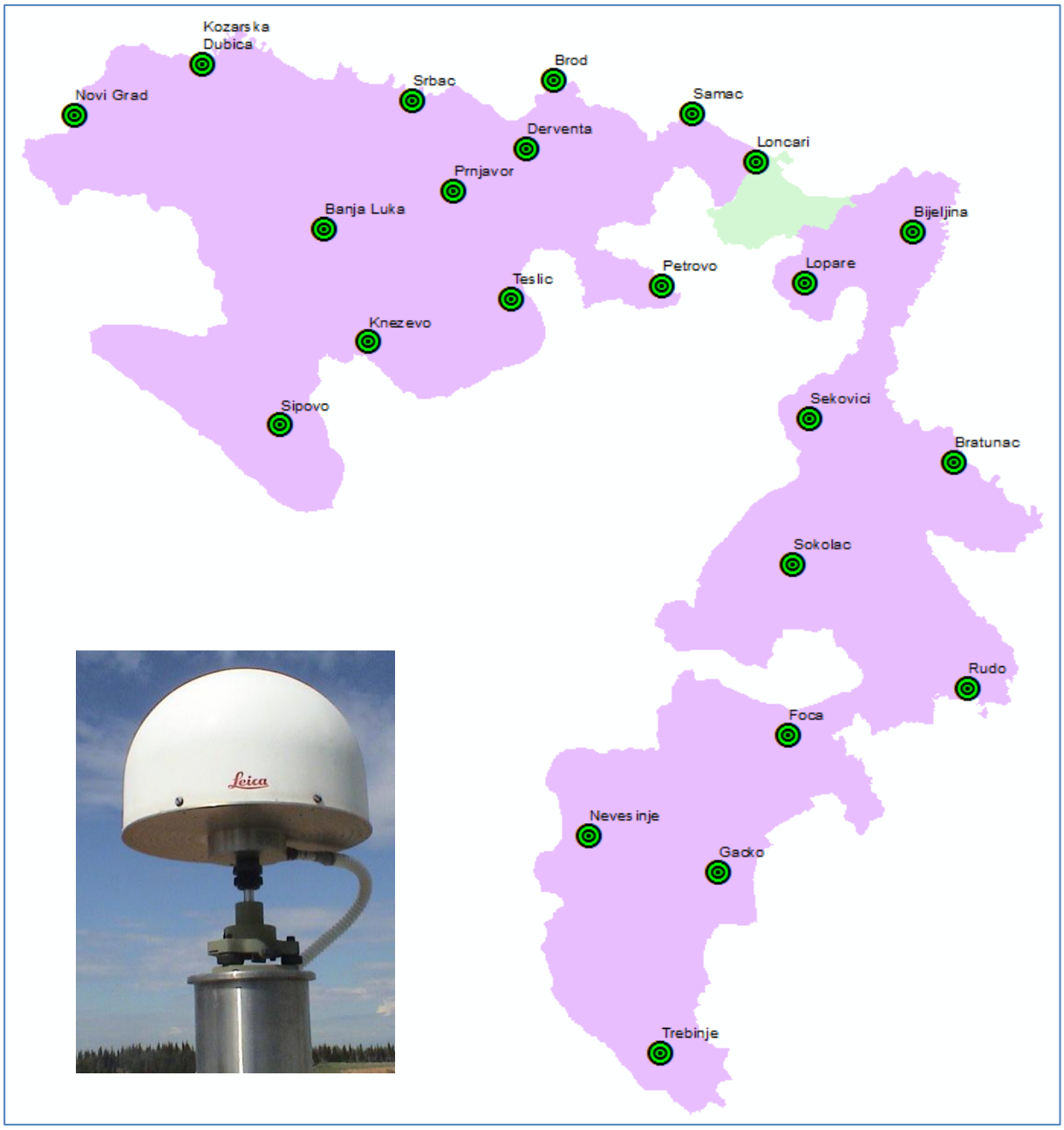
4.1.1. Prostorni referentni sistem

Tokom 2025. godine krenulo se u realizaciju Studije implementacije novih referentnih sistema u Republici Srpskoj, čime je planiran prelazak sa postojećeg referentnog sistema na novi referentni sistem i projekciju. Studijom će biti izvršena analiza postojećeg stanja koji se odnosi na referentni sistem Republike Srpske, sagledani benefiti prelaska na novi referentni sistem i projekciju, kao i definisan okvirni period prelaska na novi referentni sistem.

Aktivnosti u okviru ove komponente koje su planirane u skladu sa ciljevima, a odnosile su se na sljedeće:

- Uspostavljen je WEB servis za automatsku transformaciju sa jedinstvenim i pouzdanim modelom transformacije (7P+GRID) iz geodetskog datuma u okviru kojeg se realizuju GNSS mjerenja u okviru SRPOS referentnog okvira (ETRS89) u postojeći državni referentni sistem
- Kreirana je WEB aplikacija za naknadnu transformaciju koordinata između prostornog i horizontalnog i vertikalnog referentnog sistema Republike Srpske
- održavanje i unapređenje aktivne geodetske referentne osnove – materijalizovane mrežom permanentnih stanica – SRPOS su uspješno realizovane u prethodnom programu:
    - Nabavka i instalacija licenci za korišćenje evropskog satelitskog sistema za pozicioniranje – Galileo
    - Nabavka i instalacija licenci za korišćenje kineskog satelitskog sistema za pozicioniranje – Beidou
    - Nabavka i zamjena zastarjelog hardvera – GNSS prijemnika permanentnih stanica
    - Migracija servera u Kontrolnom centru u Banjoj Luci na novi hardver
    - Redovno ažuriranje i instalacija potrebnog softvera kroz održavanje postojećih licenci GNSS SPIDER softverskog sistema, kojih trenutno ima 45, uključujući i

licence za korišćenje mjerenja permanentnih stanica susjednih zemalja odnosno mreža u dobijanju konačnog rješenja (SRPOS-23, FBIHPOS-12, AGROS-5, MONTEPOS-2 i CROPOS-2),
    - Administracija korisnika sistema: prosječan broj aktiviranih korisničkih naloga vanjskih korisnika na godišnjem nivou je oko 140 (za 140 instrumenata) uz oko 60 naloga RUGIPP uz ostvarenu naknadu od oko 140.000,00 KM na godišnjem nivou.
- Nabavka i uključivanje novih 6 permanentnih stanica na lokacijama: Kneževo, Prnjavor, Derventa, Donji Žabar, Petrovo i Lopare. Na ovaj način je ukupan broj stanica povećan sa 17 na 23, a prosječno rastojanje između stanica u mreži je sa 50 km smanjeno na oko 40 km. Sve stanice su opremljene opremom švajcarskog proizvođača LEICA,
- Administracija korisnika sistema: prosječan broj aktiviranih korisničkih naloga vanjskih korisnika na godišnjem nivou je oko 120 (za 120 instrumenata) uz oko 40 naloga RUGIPP uz ostvarenu naknadu od oko 100.000,00 KM na godišnjem nivou.

Slika 1: Mreža permanentnih stanica Republike Srpske – SRPOS (položaji 23 permanentne stanice)

4.1.2. Horizontalni referentni sistem

U okviru horizontalnog referentnog sistema prethodnim srednjoročnim programom su bile planirane i ispunjene aktivnosti koje se odnose na:

- poboljšanje usvojenog 7P+GRID modela transformacije koordinata horizontalnog položaja između prostornog i horizontalnog referentnog sistema kroz projekat progušćavanja mreže zajedničkih tačaka u urbanim područjima - poboljšanje grida reziduala.
- obezbjeđenje jedinstvenog i pouzdanog modela transformacije iz geodetskog datuma u okviru kojeg se realizuju GNSS mjerenja u okviru SRPOS referentnog okvira (ETRS89) u

postojeći državni referentni sistem i suprotno kao preduslov za upotrebu novog referentnog sistema,

- obezbjeđenje WEB servisa za automatsku transformaciju koordinata između prostornog i horizontalnog i vertikalnog referentnog sistema Republike Srpske i pristup i korišćenje podataka geodetske osnove u cilju homogenizacije i harmonizacije geodetskih mjerenja na prostoru Republike Srpske

Horizontalni referentni sistem Republike Srpske se zasniva na negeocentričnom Beselovom elipsoidu i Gaus - Krigerovoj kartografskoj projekciji. Referentni okvir je materijalizovan trigonometrijskim tačkama različitih redova, čije su koordinate određivane tokom dugog vremenskog perioda upotrebom različitih mjernih tehnologija i metodologija uz neminovne slučajne i sistematske uticaje, što je za posljedicu imalo različitu tačnost, odnosno nehomogenu mrežu.

S obzirom na napredak u geodetskoj metrologiji, koji je doživio ekspanziju upotrebom GNSS tehnologije, ovi nedostaci postaju još evidentniji tako da je opšta strategija RUGIPP usmjerena na obezbjeđivanje preduslova za uspostavljanje novog državnog referentnog sistema Republike Srpske koji će koincidirati sa evropskim referentnim sistemom.

U skladu sa svojim strateškim opredjeljenjima, uvažavajući geografski položaj Republike Srpske u okviru evropske litosferske ploče, prihvaćene su preporuke Evropske Unije u cilju harmonizacije geoprostornih podataka i kao novi prostorni referentni sistem je izabran Evropski Terestrički Referentni Sistem, ETRS89, odnosno referentni okvir ETRF2000 sa nominalnom referentnom epohom 1989. godine, koji je zasnovan na globalnom elipsoidu GRS80 i definisan kao pravougli, pravolinijski, geocentrični sistem.

Ovaj prostorni referentni sistem je materijalizovan i praktično stavljen u upotrebu puštanjem u operativni rad mreže GNSS referentnih stanica SRPOS – 2011. godine.

U periodu koegzistencije starog horizontalnog i novog prostornog referentnog sistema, usvajanjem konačnog modela horizontalne transformacije 2015. godine obezbijeđeni su preduslovi za započinjanje homogenizacije i harmonizacije budućih geodetskih mjerenja upotrebom GNSS tehnologije na cijeloj teritoriji Republike Srpske kako u oblasti premjera i održavanja premjera tako i u drugim oblastima inženjerske geodezije.

S obzirom na izabrani 7P+GRID model transformacije i činjenicu da od gustine i rasporeda zajedničkih tačaka zavisi tačnost transformisanih koordinata izrađena je projektna dokumentacija, izvršena su terenska GNSS mjerenja i osnovnom skupu od 1570 zajedničkih tačaka u okviru grida 5x5 km dodato je još oko 2500 tačaka u urbanim područjima u okviru grida 1x1 km čije su koordinate poznate u oba sistema (prostornom ETRS89 i državnom koordinatnom sistemu) i na osnovu njih su sračunati popravljeni parametri transformacije u okviru ranije obezbijeđenih aplikacija za određivanje parametara i transformaciju koordinata RSGRID i RSTRANS.

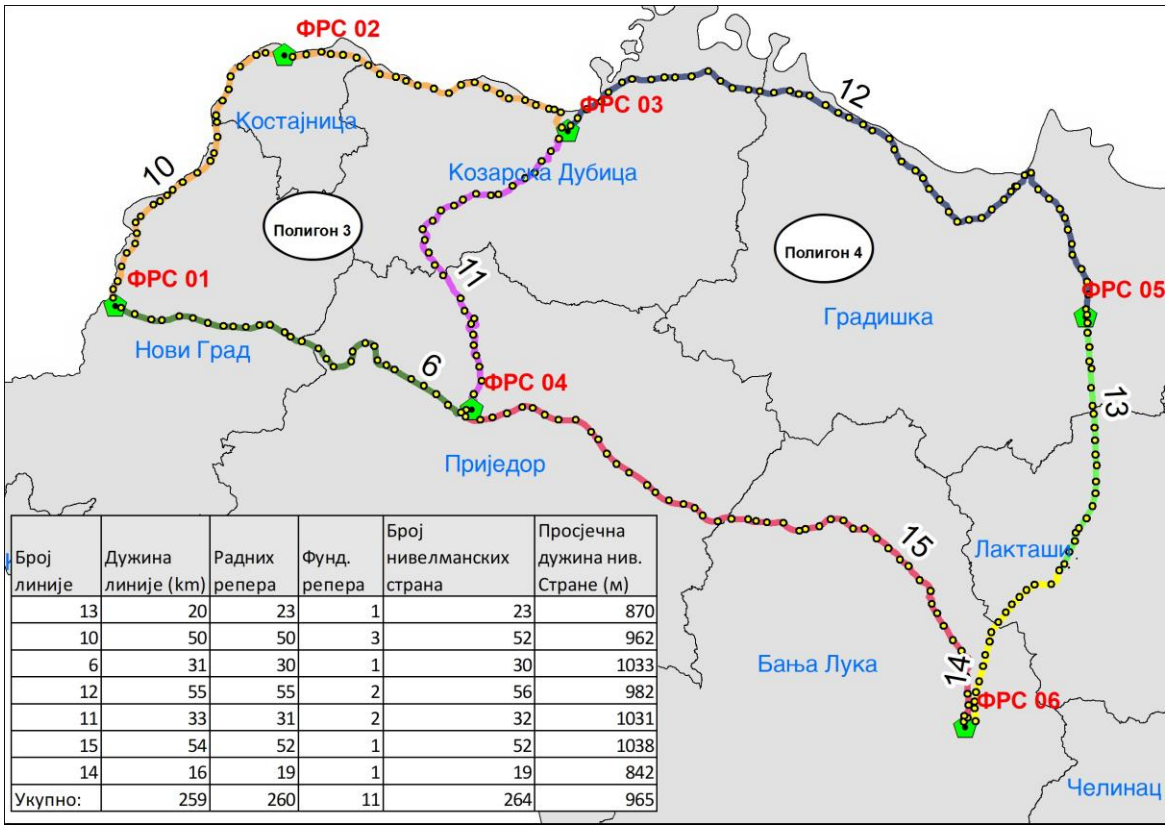
Prilikom realizacije ovih projekata odlučeno je da se ne vrši obnavljanje trigonometrijskih tačaka i dodavanje novih poligonskih tačaka u okviru postojećeg horizontalnog referentnog sistema do donošenja nove regulative kojom bi se definisao novi horizontalni referentni sistem i način njegove materijalizacije, ali je zato utvrđeno stanje postojećih trigonometrijskih tačaka i geodetskih tačaka u gradovima.

4.1.3. Vertikalni referentni sistem

Prva nivelmanska mjerenja NVT3 za područje Republike Srpske, vršena su 2024. godine, za dva zatvorena poligona, koja su obuhvatila 7 nivelmanskih linija, što predstavlja oko 10%

ukupnih mjerenja. Mjerenja su finansirana kreditnim sredstvima Svjetske banke (projekat RERP –dodatno finansiranje). Ukupna dužina nivelmanskih linija iznosila je oko 259 km, a obuhvaćeno je 260 radnih repera i 6 fundamentalnih. Nivelmanska mjerenja su vršena na području opština Novi Grad, Kostajnica, Kozarska Dubica, Gradiška, Laktaši, Banja Luka i Prijedor.

Slika: Realizacija NVT3 na području Republike Srpske u 2024. godini

Број линије	Дужина линије (km)	Радних репера	Фунд. репера	Број нивелманских страна	Просјечна дужина нив. Стране (м)
13	20	23	1	23	870
10	50	50	3	52	962
6	31	30	1	30	1033
12	55	55	2	56	982
11	33	31	2	32	1031
15	54	52	1	52	1038
14	16	19	1	19	842
Укупно:	259	260	11	264	965

Slika 2: Realizacija NVT3 na području Republike Srpske u 2024. godini

Realizacija preostalih nivelmanskih mjerenja planirana je za početak 2025. godine, iz vlastitih sredstava RUGIPP, međutim, do realizacije mjerenja nije došlo, jer su nakon objavljene tenderske dokumentacije ponuđači dostavili ponude koje su višestruko premašile planirana sredstva za realizaciju radova.

4.1.4. Gravimetrijski referentni sistem i određivanje geoida

Gravimetrijski referentni sistem je sistem u kojem se izvode mjerenja ubrzanja sile Zemljine teže.

Osnovna namjena uspostavljanja gravimetrijskih referentnih sistema za potrebe geodezije je određivanje fizički definisanih sistema visina i određivanje gravimetrijskog geoida.

U zavisnosti od toga da li se mjerenja ubrzanja sile Zemljine teže vrše direktno ili posredno preko mjerenja razlike ubrzanja razlikujemo apsolutna i relativna gravimetrijska mjerenja koja su u direktnoj vezi sa primijenjenom tehnikom i tehnologijom i potrebnim vremenom i njihovom cijenom.

Zato se apsolutna gravimetrijska mjerenja (skuplja i sporija) obično obavljaju u okviru tzv. nulte gravimetrijske mreže, dok se relativna gravimetrijska mjerenja obavljaju za potrebe gravimetrijskih mreža ostalih redova. Odstupanja mjerenih vrijednosti ubrzanja sile teže u nekoj tački od sračunatog normalnog ubrzanja sile teže (sračunatih na osnovu geografske dužine i

širine), zbog geomorfološkog sastava tla odnosno zbog nejednake gustine masa unutar Zemlje naziva se gravitacionim anomalijama i izražava se u miligalima (mGal).

Gravimetrijske mreže u geodeziji služe kao osnova za gravimetrijska mjerenja, koja se izvode radi povećanja tačnosti položaja i orijentacije astronomsko-geodetske mreže, za određivanje međusobnog položaja geoida i elipsoida, za računanje visina repera nivelmana visoke tačnosti.

U okviru programa u dijelu koji se odnosio na gravimetrijski referentni sistem i geodetske površi bilo je planirano da se izvrše sva neophodna nivelmanska mjerenja radi stvaranja pretpostavki za uspostavljanje vertikalnog referentnog sistema Republike Srpske i računanje geoida za područje Republike Srpske dovoljne tačnosti za određivanje visina GNSS tehnologijom.

Preduslov za računanje geoida tačnosti 5 cm je bio mjerenje, odnosno realizacija trećeg nivelmana visoke tačnosti. S obzirom da je izvršeno oko 10% nivelmanskih mjerenja, da bi se prešlo na računanje geoida, biće potrebno da se ralizuju sva mjerenja u okviru NVT3.

Geoid je ekvipotencijalna površ polja potencijala Zemljine teže, koja najbolje aproksimira srednji nivo mora u smislu najmanjih kvadrata.

U odnosu na geoid se određuju apsolutne visine tačaka na fizičkoj površi Zemlje, a pošto se poklapa sa mirnom površi vode okeana, visine nad geoidom se nazivaju nadmorske visine.

GNSS uređaji mjere normalnu visinu (h) iznad referentnog sistema koji predstavlja Zemljinu površinu – referentni elipsoid. Ortometrijska ili nadmorska visina (H) je visina iznad geoida. Razlika između ove dvije visine predstavlja visinu geoida u odnosu na elipsoid ili undulaciju geoida (N). Određivanjem vrijednosti undulacije geoida moguće je u mnogim geodetskim radovima klasične metode određivanja ortometrijskih visina gotovo u potpunosti zamijeniti metodom “GNSS nivelmana”.

Za potrebe određivanja geoida i ortometrijskih visina odnosno visinskih razlika, vršen je detaljni gravimetrijski premjer i gravimetrijska mjerenja u okviru NVT3 mreže.

Detaljni gravimetrijski premjer Republike Sprske vršen je 2020. godine, na tačkama Prostorne referentne mreže i detaljnim tačakama gravimetrijskog premjera (10 tačaka EUREF98 kampanje, 6 tačaka BIHREF2000 kampanje, 150 tačaka GNSS REF, 456 trigonometrijskih tačaka, 665 nestabilizovanih (slobodnih) tačaka i 2322 tačke repera NVT3).

Gravimetrijska mjerenja u okviru mreže NVT3 na području teritorije Republike Srpske vršena su takođe tokom 2020. godine. Tom prilikom mjerenja su vršena na 35 tačaka (fundamentalni reperi) i 2289 tačaka (radni reperi).

Slika 3: Gravimetrijske mreže Republike Srpske

4.2. Premjer Republike Srpske

Jedan od osnovnih zadata RUGIPP jeste:

- Završiti premjer nepokretnosti u Gaus-Krigerovoj projekciji, uz postizanje tačnosti položaja nepokretnosti, potrebne za osnivanje katastra nepokretnosti i katastra vodova.
- Unapređenje postojećeg premjera, gdje tačnost i ažurnost postojećeg permjera nije zadovoljavajuća za potrebe osnivanje katastra nepokretnosti.
- Uspostaviti katastar vodova i infrastrukture.

4.2.1. Katastarski premjer Republike Srpske

Na prostoru Republike Srpske u upotrebi su različiti premjeri, kako u pogledu tačnosti, tako i u pogledu evidencija koje su osnovane na podacima takvih premjera.

Uopštena podjela svih ovih premjera može se razvrstati na:

- „Novi premjer“ - zajednički naziv za sve premjere koji su vršeni u Gaus-Krigerovoj projekciji poslije Drugog svjetskog rata i
- „Stari premjer“ - često nazivan i austrougarski premjer - grafički premjer u poliedarskoj projekciji koji je inicijalno vršila Austro - Ugarska Monarhija.

Na osnovu ovih premjera uspostavljene su različite katastarske evidencije:

- Katastar zemljišta izrađeni na osnovu starog premjera,
- Popisni katastar koji je zasnovan na podjeli planova austrogarskog premjera na blokove (evidencija koja nije zasnovana na premjeru nepokretnosti),
- Katastar zemljišta uspostavljenog i održavanog na osnovu katastarskog premjera po Zakonu o održavanju premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 19/96) i ranijih propisa donesenih poslije Drugog svjetskog rata,
- Katastar nepokretnosti sa utvrđenim korisnikom uspostavljen po Zakonu o premjeru i katastru nepokretnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 34/06, 110/08, 15/10), odnosno nastalog iz katastara nekretnina izrađen po ranijem Zakonu o premjeru i katastru nekretnina(„Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 19/96, 15/00)
- Katastar nepokretnosti kao jedinstvena evidencija o nepokretnostima i utvrđenim pravima na nepokretnostima uspostavljen prema Zakonu o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 6/12, 110/16, 62/18 i 90/23).

Novi premjer za 4,0% teritorije Republike Srpske, završen je Programom 2021-2025 za teritoriju opštine Ljubinje (31506 ha) i Kalinovik (67642 ha) i u završnoj je fazi za teritoriju opštine Nevesinje (71423 ha), ukupno 1706 km^2.

Takođe, u periodu prethodnog Programa 2021-2025 izvršen je katastarski premjer klasičnom metodom za 18 katastarskih opština, i to:

1. KO Gradiška 1 i KO Gornji Podgradci 1, grad Gradiška
2. KO Trn i KO Glamočni, grad Laktaši,
3. KO Hase-Brijesnica i KO Ljeljenča, grad Bijeljina,
4. KO Omarska, grad Prijedor,
5. KO Opsječko, opština Čelinac,
6. KO Šamac i KO Pisari, opština Šamac,
7. KO Tarevci, opština Modriča,
8. KO Ribnik Donji, opština Ribnik ,
9. KO Kopači, opština Novo Goražde,
10. KO Svodna, opština Novi Grad,
11. KO Teslić 1, opština Teslić,
12. KO Drijen, grad Derventa,
13. KO Zvornik 1, grad Zvornik i
14. KO Trebinje 1, grad Trebinje,

a u toku je realizacija katastarskog premjera klasičnom metodom za katastarsku opštinu Prnjavor, grad Prnjavor, te aerofotogrametrijskom metodom za 17 katastarskih opština u opštini Nevesinje.

Tabela 1: Stanje katastarskog premjera za Republiku Srpsku[1]

[1] Broj katastarskih opština odnosi se na novi premjer za područja na kojima je isti izrađen.

R.br.	Opština	Broj KO	Površina ko [ha]
1	Banja Luka	98	123889
2	Berkovići	13	26404
3	Bijeljina	53	73408
4	Bileća	25	63684
5	Bratunac	24	29305
6	Brod	23	23006
7	Višegrad	22	44906
8	Vlasenica	17	21737
9	Vukosavlje	11	7375
10	Gacko	19	72836
11	Gradiška	65	76165
12	Derventa	49	51660
13	Doboj	74	65533
14	Donji Žabar	7	4680
15	Zvornik	24	37439
16	Istočna Ilidža	6	2927
17	Istočni Drvar	4	7524
18	Istočni Mostar	3	8864
19	Istočni Stari Grad	13	8800
20	Istočno Novo Sarajevo	6	3792
21	Jezero	5	6317
22	Kalinovik	15	67950
23	Kneževo	19	32599
24	Kozarska Dubica	65	49935
25	Kostajnica	11	8586
26	Kotor Varoš	43	55734
27	Krupa na Uni	13	9318
28	Kupres	3	4462
29	Laktaši	39	38834
30	Lopare	32	29779
31	Ljubinje	24	34133
32	Milići	22	27891
33	Modriča	26	33207
34	Mrkonjić Grad	37	66973
35	Nevesinje	25	88711
36	Novi Grad	50	46967
37	Novo Goražde	8	12308
38	Osmaci	7	7954
39	Oštra Luka	20	20664
40	Pale	16	49036
41	Pelagićevo	12	11585
42	Petrovac- Drinić	4	14610
43	Petrovo	8	10953
44	Prijedor	56	83407

45	Prnjavor	58	62999
46	Ribnik	30	49992
47	Rogatica	31	64587
48	Rudo	15	34768
49	Sokolac	32	69225
50	Srbac	35	45264
51	Srebrenica	38	52983
52	Stanari	13	16096
53	Teslić	44	84649
54	Trebinje	62	86251
55	Trnovo	11	10979
56	Ugljevik	21	17042
57	Foča	55	111840
58	Han Pijesak	12	31577
59	Čajniče	12	27363
60	Čelinac	29	36180
61	Šamac	21	17224
62	Šekovići	16	24237
63	Šipovo	31	55020
UKUPNO:		**1682**	**2464123**

Na osnovu izvršene analize raspoloživih podataka premjera Programom je planiran premjer dijelova teritorije Republike Srpske gdje postojeći premjer ne odgovara zahtjevima osnivanja katastra nepokretnosti ni po tačnosti, ni po ažurnosti.

4.3. Uspostava katastra vodova i infrastrukture

Katastar vodova, iako je prepoznat u zakonu, na teritoriji Republike Srpske nije osnovan. RUGIPP je u prethodnom periodu započela određene aktivnosti na uspostavi katastra vodova, a koje se odnose na izradu modela baze katastra vodova, izradu topgrafskog ključa katastra vodova, te unosa dijela podataka u bazu vodova iz elaborata vodova. Međutim, ono u čemu RUGIPP nije uspjela u prethodnom periodu jeste izrada softvera za vođenje i održavanje katastra vodova iz razloga što je nabavka bila neuspješna.

Ono sa čime se RUGIPP kroz održavanje evidencija o nepokretnostima susreće je prikaz objekata na katastarskim planovima koji nisu zgrade (uglavnom se radi o infrastrukturnim objektima). Nemogućnost potpunog prikaza infrastrukturnih objekata u prostoru imaju za posljediću i nepotpuno i netačno utvrđivanje prava na njima. Zbog toga se kao potreba pojavljuje formiranje evidencije koja bi na pravilan i potpun način prikazala infrastrukturne objekte.

Jedan od strateških ciljeva RUGIPP je osnivanje katastra vodova i infrastrukture kao jedinstvene evidencije o vodovima i infrastrukturnim objektima i pravima na njima.

Vodovi za koje se vrši premer, osnivanje i održavanje katastra vodova, jesu nadzemni i podzemni vodovi (u daljem tekstu: linijski vodovi) sa pripadajućim uređajima i postrojenjima za vodovodnu, kanalizacionu i drenažnu, toplovodnu, elektroenergetsku, telekomunikacionu, naftovodnu i gasovodnu mrežu, uključujući i zajedničke objekte vodova. Vodovi su linijski infrastrukturni objekti koji služe za protok materije, energije i signala. Pripadajući uređaji i postrojenja su uređaji, odnosno postrojenja koji su izgrađeni na vodovima i omogućavaju

funkcionisanje i korišćenje vodova. Zajednički objekti su objekti u kojima se nalazi više vrsta vodova.

4.3.1. Katastar vodova Republike Srpske

Premjer katastra vodova je kapitalni projekat od opšteg interesa za Republiku Srpsku, jer je katastar vodova osnovni registar o vodovima, stvarnim pravima na njima i imaocima tih prava.

U postupku premjera katastra vodova prikupljaju se podaci o vodovodnoj, kanalizacionoj i drenažnoj, toplovodnoj, elektroenergetskoj, telekomunikacionoj, naftovodnoj i gasovodnoj mreži i zajedničkim objektima vodova.

Katastar vodova sastoji se od:

- elaborata premjera vodova,
- zbirke isprava i
- baze podataka katastra vodova.

Katastar vodova je osnovni registar o vodovima stvarnim pravima na njima i imaocima tih prava.

Osnivanje katastra vodova je upis vodova i stvarnih prava na njima na osnovu podataka elaborata premjera i zbirke isprava.

Upis u katastar vodova vrši područna jedinica ili područna kancelarija RUGIPP rješenjem koje dostavlja imaocu prava na vodu.

Katastar vodova je direktno regulisan Zakonom o premjeru i katastru Republike Srpske i Pravilnikom o načinu osnivanja i održavanja katastra vodova.

4.3.1.1. Analiza trenutnog stanja katastra vodova

Od donošenja Zakona nisu provođene konkretne aktivnosti na upisu vodova i stvarnih prava na njima u katastar vodova.

RUGIPP u okviru svojih redovnih poslova vrši prikupljanje podataka, odnosno pregled i kontrolu izvođenja geodetskih radova i prijem elaborata premjera vodova. U proteklom petogodišnjem periodu pregledano i ovjereno je oko 2500 elaborata premjera vodova sa ukupnom dužinom vodova od oko 1200,00 km.

Takođe je kreiran i jedinstven model podataka i baza katastra vodova (podaci su do sada prikupljani i čuvani u fajl strukturi obično u dwg formatu).

Nakon obrade oko 8000 predmeta, odnosno elaborata na teritoriji 20 političkih opština, u jedinstvenu bazu katastra vodova je unijeto oko 9480,00 km vodova. Pored toga evidentirano je i 18653 objekta zajedničke infrastrukture (komunalni kolektori, tuneli, komore, okna, galerije i drugi objekti za smještaj više vrsta vodova).

Tabela 2: Pregled unijetih podataka o vodovima u bazu podataka katastra vodova

Dužina prema tipu mreže [km] \ Područja jedinica	Telekomunikacije			Elektroenergetska	Vodovodna	Toplovodna	Kanalizaciona	Gasovodna	Ukupno [km]
	PTT vodovi	Magistralni optički kablovi	Lokalni optički kablovi						
Banja Luka	58	416	36	174	422	16	213	1	**1336**
Bijeljina	453	6	0	272	200	3	110	151	**1195**
Prijedor	555	92	144	18	142	0	11	0	**962**
Trebinje	17	11	8	16	6	0	12	0	**70**
Gradiška	9	0	20	24	11	0	15	0	**79**
Zvornik	508	69	1	33	5	0	17	38	**671**
Doboj	98	87	38	48	23	2	32	0	**328**
Laktaši	103	22	6	168	252	252	0	1	**804**
Derventa	109	71	2	138	11	0	28	0	**359**
Teslić	771	359	0	21	34	0	12	0	**1197**
Prnjavor	0	397	10	70	15	0	25	0	**517**
Modriča	8	14	6	24	17	0	25	0	**94**
Mrkonjić Grad	200	43	0	21	3	0	7	0	**274**
Brod	120	67	27	52	19	2	0	0	**287**
Pale	104	277	0	32	30	1	10	2	**456**
I. N. Sarajevo	86	7	7	36	25	1	40	13	**215**
Istočna Ilidža	12	44	0	238	46	1	26	19	**386**
Foča	55	0	28	16	15	0	1	0	**115**
Ugljevik	8	0	0	11	9	0	4	0	**32**
Gacko	11	58	0	32	1	0	1	0	**103**
Ukupno [km]	3285	2040	333	1444	1286	278	589	225	**9480**

Tabela 3: Pregled svih podataka o vodovima na osnovu pregledanih i primljenih elaborata u svim područnim jedinicama

Dužina prema tipu mreže [km] \ Područja jedinica	Vodovodna (km)	Kanalizaciona i drenažna (km)	Toplovodna (km)	Elektroenergetska (km)	Telekomunikaciona (km)	Naftovodna (km)	Gasovodna (km)	Ostalo (km)	Ukupno (km)
PJ Banja Luka	693	320	32	294	1159	1	2	0	2500
PJ Bijeljina	252	148	4	312	388	1	96	1	1203
PJ Brod	23	27	2	73	194	4	3	0	326
PJ Derventa	14	30	5	13	251	0	0	0	313
PJ Doboj	36	35	15	69	675	0	0	0	831
PJ Foča	26	2	0	19	126	0	0	0	173
PJ Gacko	2	0	0	36	78	0	0	0	117
PJ Gradiška	34	33	0	41	166	0	1	0	274
PJ Istočna Ilidža	60	37	1	61	54	0	17	0	229
PJ Istočno Novo Sarajevo	25	86	2	47	111	0	13	0	284
PJ Laktaši	293	133	1	207	561	3	1	0	1199
PJ Modriča	94	53	0	60	245	1	0	0	453
PJ Mrkonjić Grad	6	7	0	23	247	0	0	0	283
PJ Pale	37	16	1	70	340	0	3	0	468
PJ Prijedor	455	17	2	27	1123	0	0	0	1625
PJ Prnjavor	37	26	0	1038	384	0	0	0	1486
PJ Teslić	92	17	0	130	769	0	0	0	1008
PJ Trebinje	7	14	0	25	178	0	0	0	224
PJ Ugljevik	9	6	0	23	11	0	0	0	49
PJ Zvornik	9	20	0	46	595	1	43	0	713
PK Oštra Luka	0	0	0	0	19	0	0	0	19
PK Osmaci	0	0	0	5	99	0	0	0	104
PJ Višegrad	23	8	0	52	113	0	0	0	196
PJ Han Pjesak	0	0	0	2	61	0	0	0	63
PJ Vlasenica	4	0	0	0	80	0	0	0	84
PJ Milići	2	7	0	14	77	0	0	0	99
PJ Rogatica	9	0	0	11	60	0	0	7	87
PJ Srebrenica	1	0	0	3	26	0	0	0	30
PJ Bileća	22	8	0	51	36	0	0	0	116
PK Berkovići	0	0	0	0	19	0	0	0	19
PJ Bratunac	1	2	0	6	62	3	0	2	77
PJ Kalinovik	1	0	0	0	69	0	0	3	73
PJ Kneževo	23	0	6	7	7	0	0	0	43
PJ Kozarska Dubica	33	2	0	89	330	0	0	0	454
PJ Kostajnica	3	1	0	0	5	0	0	0	10

PJ Kotor Varoš	84	7	0	19	156	0	0	0	266
PJ Ribnik	25	0	0	10	187	0	0	0	222
PK Petrovac i Istočni Drvar	0	0	0	0	34	0	0	0	34
PJ Lopare	2	0	0	9	59	0	0	0	70
PJ Ljubinje	13	0	0	0	29	0	0	1	43
PJ Nevesinje	2	1	0	20	151	0	0	0	174
PJ Novi Grad	136	8	0	18	259	0	0	0	421
PJ Pelagićevo	9	0	0	5	121	0	0	0	134
PJ Rudo	12	1	0	8	111	0	0	0	132
PJ Sokolac	13	24	0	4	81	0	0	0	121
PJ Srbac	7	3	0	7	307	0	0	0	324
PJ Čajniče	3	0	0	2	83	0	0	0	88
PJ Čelinac	27	4	0	26	267	0	0	0	325
PJ Šamac	0	3	0	1	320	0	3	0	327
PJ Šekovići	0	0	0	1	45	0	0	0	46
PJ Šipovo	2	8	0	19	26	0	0	0	55
PK Vukosavlje	6	31	0	0	103	0	0	0	140
PK Donji Žabar	2	7	0	2	70	0	0	0	82
PK Krupa na Uni	34	0	0	0	0	0	0	0	34
PK Jezero	0	0	0	5	7	0	0	0	13
PK Istočni Stari Grad	3	0	0	1	10	0	0	0	14
PK Kupres	0	0	0	0	3	0	0	0	3
PK Novo Goražde	2	1	0	6	85	0	0	0	94
PK Skelani	0	0	0	2	6	0	0	0	7
Ukupno (km)	***2708***	***1154***	***71***	***3022***	***11236***	***15***	***184***	***14***	***18402***

Pored navedenih podataka o vodovima na osnovu pregledanih i zaprimljenih elaborata u svim područnim jedinicama, u 12 područnih jedinica (Gradiška, Doboj, Prijedor, Trebinje, Višegrad, Derventa, Istočna Ilidža, Modriča, Ugljevik, Srbac, Foča i Čelinac) zatečeni su analogni planovi komunalnih uređaja, dok u PJ Rogatica postoje neka vrsta skica snimanja katastra komunalnih uređaja koje su u lošem stanju. Za PJ Banja Luka izvršena je digitalizacija katastra komunalnih uređaja 2005. godine, ali baza vodova nikada nije primljena i podaci se ne koriste. Svi navedeni planovi katastra komunalnih uređaja izrađeni su u periodu 1975.-1996. godine i trebaju da služe kao osnova za uspostavu katastra vodova.

4.4. Osnivanje katastra nepokretnosti

Jedan od strateških ciljeva RUGIPP svakako je uspostava katastra nepokretnosti kao jedinstvene evidencije o nepokretnostima, pravima na nepokretnostima i nosiocima tih prava.

Upravo radi provođenja pomenutog cilja kroz analizu trenutnog stanja, Sektor za osnivanje i održavanje katastra nepokretnosti izvršio je analizu stanja postojećeg premjera i zastupljenost različitih evidencija o nepokretnostima u Republici Srpskoj, uspostavu katastra vodova, te zastupljenost digitalnih katastarskih planova.

Na osnovu podataka prikupljenih iz analize, odnosno utvrđenih potreba i prioriteta RUGIPP, raspoloživog kadra i finansijskih sredstava utvrđeni su planovi za naredni petogodišnji period.

Kada su u pitanju poslovi iz djelokruga rada Sektora za osnivanje i održavanje katastra nepokretnosti, najvažniji je osnivanje katastra nepokretnosti. Pored navedenog potrebno je uložiti značajne napore na uspostavi katastra vodova, koji trenutno u Republici Srpskoj nije osnovan, a osnivanje i održavanje istog difinisano je Zakonom o premjeru i katastru Republike Srpske (”Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 6/12, 110/16, 62/18 i 90/23).

U narednom petogodišnjem periodu potrebno je provesti aktivnosti na digitalizaciji analognih katastarskih planova kako bi se ostvarili preduslovi da se za čitavu teritoriju Republike Srpske može osnivati katastar nepokretnosti, te omogućio lakši rad, upravljanje, kontrola i izdavanje podataka iz katastarskih evidencija.

Potrebno je nastaviti sa redovnim poslovima koji se odnosi na rješavanje predmeta u drugom stepenu i provesti niz aktivnosti koji se odnose eksproprijacije nepokretnosti u Republici Srpskoj.

Na osnovu planiranih aktivnosti izrađen je plan finansijskih sredstava potrebnih za realizaciju planiranih poslova. Realizaciju predmenih aktivnosti u narednom petogodišnjem periodu finansiraće se većim dijelom iz namjenskih sredstava RUGIPP, a manjim dijelom iz kreditnih sredstava Svjetske banke.

4.4.1. Postojeće katastarske evidencije

Premjer i uspostava evidencija o nepokretnostima za teritoriju Republike Srpske su vršeni u različitim periodima. Austro-ugarski premjer je prvi premjer koji je izvršen na teritoriji Republike Srpske. Premjer je rađen grafičkom metodom u stereografskoj projekciji. Poslije Drugog svjetskog rata započet je premjer u Gaus-Krigerovoj projekciji, tzv. novi premjer. Poslijeratni premjeri su se izvodili po različitim propisima, i to:

- propisi koji su doneseni u bivšoj SRBiH, a koji se saglasno članu 12. Ustavnog zakona za sprovođenje Ustava Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 21/92) mogli primjenjivati do donošenja odgovarajućih zakona i drugih propisa, ukoliko su saglasni sa Ustavom Republike Srpske, a nisu u suprotnosti sa zakonima i drugim propisima koje je donijela Narodna skupština Republike Srpske,
- propisi koji su u cjelini doneseni u Republici Srpskoj: Zakon o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 06/12, 110/16, 62/18 i 90/23), Zakon o premjeru i katastru nepokretnosti, („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 34/06, 110/08 i 15/10), Zakon o premjeru i katastru nekretnina („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 19/96 i 15/2000), Zakon o održavanju premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 19/96 i 15/10), Zakon o finansiranju poslova premjera i uspostavljanja katastra nekretnina i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa koji su u funkciji uspostavljanja katastra nekretnina za period od 1997. do 2006. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 19/96 i 25/97), Zakon o katastru komunalnih uređaja („Službeni glasnik RS“, broj 19/96), Zakon o utvrđivanju katastarskog prihoda („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 10/95), Zakon o finansiranju poslova premjera i uspostavljanju katastra nepokretnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 20/07 i 92/09), Zakon o naknadama za vršenje usluga premjera i korišćenje podataka katastra nepokretnosti i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 92/09).

Svi premjeri koji se budu izvodili nakon donošenja Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 6/12, 110/16, 62/18 i 90/23) izvodiće se u skladu sa istim.

Saglasno tome, teritorija Republike Srpske ima različite premjere, i to:

- Novi premjer (izvršen poslije Drugog svjetskog rata uključujući i premjer izvršen od strane RUGIPP od 1993. do 2025. godine),
- Austro - Ugarski premjer.

Kako su premjeri rađeni u različitim vremenskim periodima, različitima metodama i tačnošću, uspostavljene su i različite evidencije o nepokretnostima na teritoriji Republike Srpske koji se mogu grupisati na sljedeći način:

- Katastar nepokretnosti sa utvrđenim stvarnim pravima na nepokretnostima izrađen u skladu sa Zakonom premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 6/12, 110/16, 62/18 i 90/23),
- Katastar nepokretnosti sa utvrđenim korisnikom izrađen po Zakonu o premjeru i katastru nepokretnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 34/06, 110/08, 15/10),
- Katastar nepokretnosti izrađen po ranijem Zakonu o premjeru i katastru nekretnina („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 19/96, 15/00), kao jedinstvene evidencije o nepokretnostima,
- Katastar zemljišta izrađen na osnovu katastarskog premjera po Zakonu o održavanju premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 19/96 i 15/10) i ranijih propisa donesenih poslije Drugog svjetskog rata, a do usvajanja jedinstvene evidencije o nepokretnostima,
- Katastar zemljišta izrađen na osnovu Austro - Ugarskog premjera,
- Popisni katastar,
- Zemljišna knjiga zasnovana na podacima Austro - Ugarskog premjera,
- Zemljišna knjiga zasnovana na podacima novog premjera u Gaus-Krigerovoj projekciji po Zakonu o zemljišnim knjigama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 67/03, 46/04, 109/05, 119/08),
- Knjiga uloženih ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostora i garaža Zakon o privatizaciji državnih stanova („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 118/11, 67/13, 60/15 i 45/18),
- Knjiga uloženih ugovora o otkupu stambenih zgrada i stanova Zakon o privatizaciji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 98/04, 71/10, 30/12 i 67/13).

4.4.2. Stanje postojećih evidencija o nepokretnostima

Podaci katastarskih evidencija koji imaju veliki značaj za ekonomski razvoj države, moraju biti dobro strukturirani i organizovani. Evidencije nepokretnosti u Republici Srpskoj prethodnih godina susrele su se sa mnogobrojnim problemima kao što su: postojanje različitih institucija nadležnih za upravljanje podacima o zemljištu i nepokretnostima, istovremeno čuvanje podataka na više mjesta, čuvanje podataka u analognom obliku, neusaglašenost podataka u evidencijama u odnosu na stvarno stanje na terenu, razdvojenost alfanumeričkih i geometrijskih podataka, kompleksna struktura evidencija, nastala kao posledica nasljeđivanja podataka iz različitih izvora.

Svakako, stavljanjem u nadležnost RUGIPP svih evidencija o nepokretnostima, neki od problema su u proteklim godinama riješeni.

Međutim, i dalje na teritoriji Republike Srpske postoje različite vrste evidencija o nepokretnostima, zasnovane na različitim premjerima i metodama mjerenja sa različitom tačnošću, nastalim u razlitim vremenskim epohma.

Na tako različitim premjerima nastale su i različite evidencije o nepokretnostima, koje se u zavisnosti od dijela teritorije Republike Srpske, i dalje koriste.

4.4.2.1. Stanje uspostavljenog katastra nepokretnosti sa utvrđenim stvarnim pravima

Katastar nepokretnosti sa utvrđenim stvarnim pravima na nepokretnostima, uspostavljen kao jedinstvena evidencija o nepokretnostima u Republici Srpskoj (NKN), osniva se na osnovu Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 6/12, 110/16, 62/18 i 90/23) od 2012. godine do danas. Postupak izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima, odnosno uspostava katastra nepokretnosti kao jedinstvene evidencije o nepokretnostima, aktivan je proces koji još uvijek traje. Katastar nepokretnosti uspostavljen je u urbanim i ruralnim područjima na površini od 838.620 ha (oko 34,03%) u Republici Srpskoj.

Stanje uspostavljenog katastra nepokretnosti sa utvrđenim stvarnim pravima na nepokretnostima prikazano je u Tabeli 4.

Tabela 4: Stanje uspostavljenog katastra nepokretnosti sa utvrđenim stvarnim pravima na nepokretnostima

R.br.	Opština	Ukupan broj ko	Ukupna površina [ha]	Broj KO sa osnovanim NKN	Površina NKN [ha]	Broj parcela	Broj predmeta
1	Banja Luka	98	123889	93	107088	262486	68313
2	Berkovići	13	26403	2	8633	4125	630
3	Bijeljina	53	73408	36	37847	105303	47018
4	Bileća	25	63684	24	59881	41263	13940
5	Bratunac	24	29305	3	3143	9205	4335
6	Višegrad	22	44906	8	15442	31475	6415
7	Vlasenica	17	21737	10	11518	20167	5188
8	Vukosavlje	11	7375	3	1967	5500	2226
9	Gacko	19	72836	3	8723	9586	3952
10	Gradiška	65	76165	9	12037	30849	10102
11	Derventa	49	51660	9	8760	24014	7486
12	Doboj	74	65533	12	11448	35317	9728
13	Donji Žabar	7	4680	3	3556	7347	2221
14	Zvornik	24	37439	10	11489	46698	12902
15	Istočna Ilidža	6	2927	3	339	1409	610
16	Istočni Drvar	4	7530	4	7530	569	166
17	Istočni Stari Grad	12	7498	3	540	3724	686
18	Istočno Novo Sarajevo	6	3792	2	784	6076	2678
19	Kalinovik	15	67950	2	472	1220	754

20	Kneževo	19	32599	4	5778	10674	3279
21	Kozarska Dubica	65	49935	26	18124	40040	11034
22	Kotor Varoš	43	55736	4	3506	15671	5620
23	Krupa na Uni	13	9284	13	9284	14664	2202
24	Laktaši	39	38834	20	20175	58762	16633
25	Lopare	32	29779	22	16353	27509	7186
26	Ljubinje	19	34133	6	4391	6487	2128
27	Modriča	26	33207	5	6813	24189	7856
28	Milići	22	27891	18	18512	40534	6776
29	Mrkonjić Grad	37	66973	2	1743	5826	3110
30	Nevesinje	28	88711	4	5020	9290	2068
31	Novi Grad	51	54583	1	1753	5663	3358
32	Pale	16	49036	4	5124	17134	7432
33	Prijedor	56	83407	19	17596	65357	24840
34	Prnjavor	58	62999	17	14976	33095	6303
35	Pelagićevo	12	11585	8	8499	14345	3847
36	Ribnik	30	49992	1	1630	3133	783
37	Rudo	15	34768	2	1219	4650	1652
38	Rogatica	31	64562	31	64562	64216	13712
39	Sokolac	32	69225	27	66697	49050	11665
40	Srbac	35	45264	6	8556	9930	2026
41	Srebrenica	38	52983	15	24922	37065	8952
42	Stanari	13	16096	4	4139	9505	2386
43	Teslić	44	84649	3	663	8548	4868
44	Trebinje	62	86251	13	16243	16191	4476
45	Trnovo	11	10979	10	7604	12423	3879
46	Ugljevik	21	17042	6	5246	13862	4357
47	Foča	55	111840	28	65022	65916	13162
48	Han Pijesak	12	31577	12	31577	12539	4179
49	Čajniče	12	27363	12	27363	27380	6269
50	Čelinac	29	36180	5	4463	13405	3702
51	Šamac	21	17224	5	4171	12759	3504
52	Šekovići	15	24237	14	22920	33417	7523
53	Šipovo	31	55020	11	12779	21530	6038
UKUPNO:				**617**	**838620**	**1451092**	**416155**

Na teritoriji Republike Srpske postupak izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima u vrijeme izrade Programa završeno je za 30 katastarskih opština u ukupnoj površini 63.381 ha (oko 2,57% teritorije Republike Srpske), i za iste se provode procedure radi okončanja postupka osnivanja katastra nepokretnosti (pregled privremenih baza podataka katastra nepokretnosti, upravni i stručni nadzori, postupanje po naloženim mjerama nadzora i slično).

Pregled stanja završenog izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima za koje još uvijek nije potvrđen katastra nepokretnosti prikazan je u Tabeli 5.

Tabela 5: Pregled stanja završenog izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima za koje još uvijek nije potvrđen katastar nepokretnosti

R.br.	Opština	Ukupan broj ko	Ukupna površina [ha]	Broj KO	Površina [ha]	Broj parcela	Broj predmeta
1	Bijeljina	53	73408	5	8984	17182	4594
2	Berkovići	13	26403	1	3610	4813	1039
3	Bileća	25	63684	1	3619	3013	1592
4	Bratunac	24	29305	1	1707	2364	1035
5	Vlasenica	17	21737	3	4365	7550	1606
6	Doboj	74	65533	1	1336	3161	682
7	Zvornik	24	37439	1	2547	8070	1272
8	Kozarska Dubica	65	49935	1	427	686	118
9	Ljubinje	19	34133	1	5418	2472	280
10	Milići	22	27891	4	8300	6206	1376
11	Mrkonjić Grad	37	66973	2	4474	4845	1368
12	Nevesinje	28	88711	1	2258	2116	637
13	Prijedor	56	83407	1	2022	5282	2288
14	Prnjavor	58	62999	2	2463	5951	1070
15	Srebrenica	38	52983	1	4647	2315	323
16	Trebinje	62	86251	1	3249	1520	625
17	Foča	55	111840	2	2479	3459	501
18	Šekovići	16	24237	1	1476	2418	464
UKUPNO:				**30**	**63381**	**83423**	**20870**

U toku je postupak izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima, odnosno osnivanje katastra nepokretnosti sa utvrđenim stvarnim pravima na nepokretnostima na teritoriji Republike Srpske za 50 katastarskih opština u ukupnoj površini od 69.467 ha (2,81%) u Republici Srpskoj.

Pregled stanja izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima, odnosno osnivanja katastra nepokretnosti koji je u toku prikazan je u Tabeli 6.

Tabela 6: Pregled postupaka osnivanja katastra nepokretnosti koji su u toku

R.br.	Opština	Broj KO	Površina [ha]	Broj parcela	Broj predmeta
1	Banja Luka	3	661	9173	4044
2	Bijeljina	3	2584	8461	2592
3	Bratunac	2	2242	4353	1527
4	Brod	1	1385	6242	3823
5	Vlasenica	3	3514	6924	953
6	Gacko	1	3765	3556	738
7	Gradiška	1	1086	5928	4087
8	Istočna Ilidža	1	425	4133	1836

9	Istočni Stari Grad	1	1307	1524	300
10	Kalinovik	2	10198	5836	838
11	Kozarska Dubica	1	360	622	102
12	Kotor Varoš	2	2936	3956	795
13	Kneževo	1	1455	3286	623
14	Laktaši	1	561	3137	2267
15	Lopare	1	2417	3185	660
16	Ljubinje	1	2292	958	96
17	Modriča	1	1227	4462	3250
18	Nevesinje	2	3152	3957	2492
19	Novi Grad	1	2163	4011	917
20	Osmaci	1	2294	4437	1219
21	Pale	1	2792	1455	461
22	Pelagićevo	1	536	1229	277
23	Prnjavor	4	5273	10453	1941
24	Ribnik	1	964	1152	403
25	Srbac	1	493	1445	388
26	Srebrenica	1	1453	1146	214
27	Stanari	1	935	1197	331
28	Teslić	2	3105	7231	3959
29	Trebinje	1	413	4155	2727
30	Ugljevik	1	1661	3945	766
31	Foča	2	1167	2256	457
32	Čelinac	2	2668	5246	1974
33	Šamac	2	1983	7034	3041
Ukupno		**50**	**69467**	**13685**	**50098**

4.4.2.2. Stanje uspostavljenog katastra nepokretnosti sa utvrđenim korisnikom

Katastar nepokretnosti prethodno je uspostavljen kao jedinstvena evidencija o nepokretnostima u Republici Srpskoj (osnovan na osnovu Zakona o premjeru i katastru nekretnina, „Službeni list SR BiH“, broj 55/84) od 1984. do 2005. godine, a kasnije nastavljen sa uspostavom takođe kao katastar nepokretnosti sa utvrđenim korisnicima na nepokretnostima (KNK), odnosno bez evidencije o pravu svojine i drugim stvarnim pravima. Katastar nepokretnosti sa utvrđenim korisnikom u cjelosti ili djelimično u službenoj upotrebi je u 23 jedinice lokalne samouprave odnosno u urbanim i ruralnim područjima na površini od 140.714 ha (oko 5,7% teritorije Republike Srpske).

S obzirom na važeću zakonsku regulativu, vrši se samo održavanje katastra nepokretnosti sa utvrđenim korisnikom.

Stanje uspostave katastra nepokretnosti sa utvrđenim korisnicima na nepokretnostima u Republici Srpskoj prikazano je u tabeli 7.

Tabela 7: Stanje uspostave KNK u Republici Srpskoj

R. br.	Opština	Površina [ha]	Br.ko u evidenciji KNK	Površina u evidenciji NKN [ha]
1	Berkovići	26404	1	3610

2	Bijeljina	73408	17	17825
3	Bileća	63684	1	3803
4	Bratunac	29305	1	636
5	Brod	23006	2	1394
6	Gacko	72836	2	6819
7	Doboj	65533	3	2293
8	Zvornik	37439	1	709
9	Istočna Ilidža	2927	6	562
10	Istočno Novo Sarajevo	3792	4	109
11	Jezero	6317	1	2890
12	Kneževo	32599	5	8359
13	Lopare	29779	1	2402
14	Mrkonjić Grad	66973	7	12956
15	Novi Grad	46967	1	762
16	Oštra Luka	20664	3	4750
17	Pale	49036	10	6311
18	Petrovac- Drinić	14610	1	4817
19	Ribnik	49992	5	5664
20	Teslić	84649	8	6821
21	Trebinje	86251	5	9650
22	Trnovo	10979	1	3375
23	Šipovo	55020	13	34197
UKUPNO:				**140714**

4.4.2.3. Stanje uspostavljenog katastra zemljišta na osnovu katastarskog premjera poslije Drugog svjetskog rata

Katastar zemljišta (KZ) je izrađen na osnovu novog premjera, odnosno premjera poslije Drugog svjetskog rata (u Gaus-Krigerovoj državnoj projekciji) u cjelosti ili djelimično u 41 jedinici lokalne samouprave Republike Srpske na površini od 860.820 ha (oko 34,9% teritorije Republike Srpske).

Novi premjer i katastar zemljišta izrađen je u periodu od 1951. godine do 1984. godine. S obzirom na važeću zakonsku regulativu, vrši se samo održavanje katastra zemljišta.

Stanje uspostave katastra zemljišta zasnovan na osnovu premjera poslije Drugog svjetskog rata u Republici Srpskoj prikazano je u Tabeli 8.

Tabela 8: Stanje uspostave KZ u Republici Srpskoj

R. br.	Opština	Površina [ha]	Br.ko u evidenciji KZ	Površina u evidenciji KZ [ha]
1	Banja Luka	123889	13	16081
2	Bijeljina	73408	17	17825
3	Brod	23006	21	21612
4	Višegrad	44906	14	29464
5	Vlasenica	21737	7	10219
6	Vukosavlje	7375	8	5048

7	Gradiška	76165	56	64128
8	Derventa	51660	40	42900
9	Doboj	65533	59	51792
10	Donji Žabar	4680	4	1124
11	Zvornik	37439	13	25241
12	Istočna Ilidža	2927	5	2026
13	Istočni Stari Grad	8800	9	8260
14	Istočno Novo Sarajevo	3792	5	3008
15	Kneževo	32599	2	2648
16	Kozarska Dubica	49935	39	31811
17	Kostajnica	8586	11	8586
18	Kotor Varoš	55734	39	52230
19	Laktaši	38834	19	18659
20	Lopare	29779	1	349
21	Milići	27891	4	9379
22	Modriča	33207	21	26394
23	Nevesinje	88711	9	12268
24	Novi Grad	46967	49	44452
25	Novo Goražde	12308	8	12308
26	Osmaci	7954	7	7954
27	Oštra Luka	20664	7	11482
28	Pale	49036	1	673
29	Pelagićevo	11585	4	3086
30	Petrovo	10953	8	10953
31	Prijedor	83407	37	65811
32	Prnjavor	62999	41	48023
33	Rudo	34768	13	33549
34	Srbac	45264	29	36708
35	Stanari	16096	9	11957
36	Trebinje	86251	6	1384
37	Ugljevik	17042	15	11796
38	Foča	111840	27	46818
39	Čelinac	36180	24	31717
40	Šamac	17224	16	13053
41	Šipovo	55020	7	8044
UKUPNO:				**860820**

4.4.2.4. Stanje uspostavljenog katastra zemljišta na osnovu Austro-Ugarskog premjera

Na osnovu Austro-Ugarskog premjera izrađen je i u upotrebi je katastar zemljišta u 14 jedinica lokalnih samouprava na površini od 464.429 ha (oko 18.8% teritorije Republike Srpske).

Austro-Ugarski premjer, često nazivan i „stari premjer u Bosni i Hercegovini“ izvršen je od strane Austro-Ugarske, odmah nakon okupacije Bosne i Hercegovine 1878. godine (Berlinski ugovor) u veoma kratkom roku (od 1880. do 1884. godine).

Premjer je izvršen iz dva razloga:

1. Da posluži prvenstveno za izradu vojno-topografskih karata,

2. Za osnivanje i uvođenje poreskog katastra zemljišta.

Kasnije je na cijelom tom području iz podataka tog premjera i katastra zemljišta osnovana i zemljišna knjiga.

Sam premjer vršen je na brzinu u uslovima još nesređenih prilika, primitivnim sredstvima (geodetskim stolom i gledačama, a dobrim dijelom i otkoračavanjem i skiciranjem), na nesolidnoj grafičkoj triangulaciji bez visinske predstave terena, u veoma nepodesnoj razmjeri 1:6250. Sve ovo je uslovilo veoma slab kvalitet, pa je to uticalo na kvalitet samog premjera i to se smatra kao jedan od najslabijih premjera što je Austrija izvodila na svojim i okupiranim područjima.

Namjena planova, prvenstveno vojni karakter, opredijelila je i njihovu nepogodnu razmjeru 1:6250, a u naseljenim mjestima 1:3125.

Za izradu planova i karata upotrebljena je poliedarska projekcija.

Katastar zemljišta, izrađen na osnovu izvršenog grafičkog premjera, u svojoj osnovi bio je veoma slab. Njegova slabost ne proizilazi samo od slabe tehničke osnove i metode rada, nego i od činjenice da su premjer vršili topografski oficiri - stranci, koji nisu poznavali jezik, a podaci o vlasništvu prikupljeni su preko indikatora sa kojima su se ekipe koje su vršile premjer slabo sporazumjevale i koji vrlo često nisu dovoljno dobro poznavali posjedovne granice i prave vlasnike. Ovome treba dodati da je klasiranje zemljišta vršeno od strane seoskih komisija na osnovu poznavanja mjesnih prilika, te je za svaku katastarsku opštinu posebno izrađena ljestvica katastarskog prihoda. U ovakvim uslovima rada, budući da između komisija nije bilo jače koordinacije, neizbježno su morale nastati razlike u ocjeni katastarskog prihoda pojedinih katastarskih opština i srezova.

S obzirom na važeću zakonsku regulativu, vrši se samo održavanje predmetne evidencije o nepokretnostima.

Stanje uspostave katastra zemljišta zasnovanog na austrougarskom premjeru prikazano je u Tabeli 9.

Tabela 9: Stanje uspostave KZ AU u Republici Srpskoj

R. br.	Opština	Površina [ha]	Br.ko u evidenciji KZ AU	Površina u evidenciji KZ AU [ha]
1	Berkovići	26404	5	14161
2	Bratunac	29305	23	25526
3	Gacko	72836	15	57294
4	Istočni Mostar	8864	3	8864
5	Kalinovik	67950	11	67477
6	Kupres	4462	2	4462
7	Lopare	29779	11	10675
8	Nevesinje	88711	17	71423
9	Pale	49036	6	36928
10	Sokolac	69225	5	2421
11	Srebrenica	52983	26	27742
12	Teslić	84649	27	77165
13	Trebinje	86251	50	58974
14	Šekovići	24237	1	1317
UKUPNO:				**464429**

4.4.2.5. Stanje uspostavljenog popisnog katastra

U periodu od 1952. do 1953. godine izrađen je tzv. popisni katastar (PK) kao privremeno rješenje za područja gdje je stari katastar bio uništen u toku Drugog svjetskog rata.

Ovaj katastar upotrebljava se još u 7 jedinica lokalnih samouprava u površini 158.785 ha (oko 6,4% teritorije Republike Srpske).

S obzirom na važeću zakonsku regulativu, vrši se samo održavanje popisnog katastra.

Stanje uspostave popisnog katastra prikazano je u Tabeli 10.

Tabela 10: Stanje uspostave PK u Republici Srpskoj

R. br.	Opština	Površina [ha]	Br.ko u evidenciji KZ AU	Površina u evidenciji KZ AU [ha]
1	Jezero	6317	4	3427
2	Kneževo	32599	13	15814
3	Ljubinje	34133	10	28717
4	Mrkonjić Grad	66973	27	52274
5	Oštra Luka	20664	7	4432
6	Petrovac- Drinić	14610	5	9793
7	Ribnik	49992	25	44328
UKUPNO				**158785**

4.4.2.6. Stanje uspostavljene zemljišne knjige

Na teritoriji Republike Srpske, postoje dvije evidencije Zemljišne knjige, i to:

- Zemljišna knjiga zasnovana na podacima Austro - Ugarskog premjera,
- Zemljišna knjiga zasnovana na podacima novog premjera u Gaus-Krigerovoj projekciji po Zakonu o zemljišnim knjigama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 67/03, 46/04, 109/05, 119/08).

Zemljišna knjiga je javna knjiga i javni registar stvarnih prava na nekretninama i drugih prava koja su zakonom predviđena za upis (hipoteka, stvarne služnosti, prava korišćenja i dr). Upis prava na nekretninama kao i upis svih promjena koje se tiču podataka u zemljišnoj knjizi je obavezan. Zemljišna knjiga sastoji se od glavne zemljišne knjige, zbirke isprava i pomoćnih registara (registar vlasnika, registar parcela i dnevnik).

U toku Drugog svjetskog rata značajan dio zemljišne knjige je uništen. Isto tako, značajan dio zemljišne knjige koja po funkcionalnoj nadležnosti priprada Republici Srpskoj nalazi se u Federaciji Bosne i Hercegovine. S obzirom na naprijed navedeno, teško je odrediti tačan postotak terotorije Republike Srpske za koju RUGIPP posjeduje zemljišnu knjigu. Procjena je da zemljišna knjiga postoji za oko 65% teritorije Republike Srpske, ista je neažurna i netačna tj. ne oslikava stvarno stanje.

S obzirom na važeću zakonsku regulativu, vrši se samo održavanje zemljišne knjige.

4.4.2.7. Stanje uspostavljenih knjiga uloženih ugovora

Na teritoriji Republike Srpske uspostavljene su dvije Knjige uloženih ugovora (KUU), i to:

- Knjiga uloženih ugovora o otkupu stambenih zgrada i stanova i
- Knjiga uloženih ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža.

Razvojem građevinskog sektora (izgradnja kolektivnih stambenih objekata-zgrada, poslovnih objekata i sl.) u gradovima, kao i u većim opštinama, ukazala se potreba za izdvojenom evidencijom etažnih objekata (stambene zgrade, poslovne zgrade, stambeno-poslovni objekti i sl.) gdje bi se pojedinačne etažne jedinice mogle izdvojiti.

U KUU o otkupu stambenih zgrada i stanova upisuju se podaci o stambenim zgradama i stanovima, a koje nisu upisane u zemljišnu knjigu, odnosno u druge javne evidencije o nekretninama i pravima na njima. U KUU o otkupu poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža upisuju se podaci o poslovnim zgradama, poslovnim prostorijama i garažama u državnoj svojini, koje su prodate u skladu sa Zakonom o privatizaciji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/04), kao i za one za koje postoji pravni osnov za sticanje prava svojine na drugi način, a koje nisu upisane u zemljišnu knjigu, odnosno u druge javne evidencije o nekretninama i pravima na njima.

Izvod iz knjige uloženih ugovora o otkupu stambenih zgrada i stanova služi kao dokaz o vlasništvu na otkupljenom stanu. Izvod iz knjige uloženih ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža je dokaz o vlasništvu na kupljenoj poslovnoj zgradi, poslovnoj prostoriji ili garaži.

KUU vode se posebno za svaku katastarsku opštinu u kojoj se ukaže potreba (na čijem području postoje objekti etažne svojine, stambene ili poslovne zgrade). Banja Luka ima elektronske knjige uloženih ugovora, dok ostale područne jedinice imaju analogne knjige uloženih ugovora. Za područja gdje postoji analogna KUU u toku je uspostavljanje elektronske evidencije koju obavljaju zaposleni RUGIPP uz redovne poslove.

4.5. Topografski premjer

Topografski premjer je geodetsko mjerenje topografskih objekata i terena propisanom klasom tačnosti, prikupljanje podataka o njihovim kvalitativnim i kvantitativnim osobinama i podataka o geografskim i drugim nazivima.

Na osnovu elaborata topografskog premjera i podataka iz drugih izvora formira se osnovni topografski model i izrađuje osnovna karta Republike Srpske i ostale karte, digitalni ortofoto i digitalni model terena prostora Republike Srpske.

U skladu sa Zakonom periodično snimanje iz vazduha teritorije Republike Srpske za potrebe ažuriranja topografsko-kartografske baze podataka sprovodi se najmanje jednom u pet godina.

4.5.1. Analiza postojećeg stanja

Do sada je, na teritoriji Republike Srpske, za potrebe izrade digitalnog ortofotoa izvršen topografski premjer avio snimanjem dva puta, i to 2013-2014 godine i 2020-2021 godine. U sklopu ovih projekata pored digitalnog ortofotoa kao primarnog proizvoda izrađenu su i digitalni modeli terena, digitalni modeli površi kao i 3d modeli gradova uz primjenu dodatne LiDAR tehnologije.

Takođe kroz infrastrukturni IPA projekat: „Projekat mape opasnosti od poplava i rizika od poplava u Bosni i Hercegovini“ - IPA 2008, izrađene su karte u slivivoma rijeka na osnovu LiDAR-a i metoda „klasičnih“ geodetskih snimanja područja, gdje su LiDAR podaci dobijeni gustinom skeniranja od pet tačaka po m2.

Trenutno se vrši topografski premjer na teritoriji Republike Srpske primjenom LiDAR tehnologije, u okviru projekta „Podrška Evropske unije za povećanje dostupnosti preciznih (geo)prostornih podataka (usluga) LiDAR-om“ - IPA II, gdje će kao rezultat radova biti dobijeni podaci sa gustinom skeniranja od pet i deset tačaka po m2, za ruralna i urbana područja, kao i

digitalni model terena, digitalni model površi i klasifikovan oblak tačaka na deset klasa (objekti, vegetacija, putevi i dr.) za teritoriju Republike Srpske koja nije obuhvaćena LiDAR snimanjem u okviru IPA 2008 projekta.

U toku je izrada Pravilnika o topografskom premjeru u kom su obrađena poglavlja o načinu realizacije u prikupljanja podataka topografskim premjerom, formiranja topografske-kartografske baze podatka, te izrade kartografskih proizvoda, njihovog arhiviranja i distribucije. Završetak radova i objava pravilnika o topografskom premjeru očekuje se krajem 2025. godine.

U skladu sa Zakonom planiran je novi topografski premjer teritorije Republike Srpske u 2026. godini u svrhu izrade novog digitalnog ortofoto plana.

4.6. Topografsko – kartografska djelatnost

Podaci topografskog premjera i podaci iz drugih izvora vode se u topografsko-kartografskoj bazi podataka u vektorskom ili rasterskom obliku, te se uslovno može podjeliti na tri segmenta:

- digitalni visinski model;
- digitalni ortofoto;
- osnovni topografski model.

Digitalni visinski model Republike Srpske može biti zasebni topografsko-kartografski proizvod kao što je digitalni model terena i digitalni model površi, a njegovi podaci se mogu koristiti i za izradu drugih topografsko-kartografskih proizvoda uz prilagođavanje karakteristikama proizvoda za čiju izradu se koriste.

Digitalni ortofoto izrađuje se kao zaseban topografsko-kartografski proizvod, ali i kao dio topografsko-kartografske baze i u tom slučaju zajedno sa vektorskim podacima može služiti za izradu i ažuriiranje drugih topografsko-kartografskih proizvoda.

Osnovni topografski model predstavlja apstrakciju prostora Republike Srpske i čine ga definisani topografski objekti sa pripadajućim opisom svojstva i međusobnih odnosa (atributi i relacije), obuhvatom prikupljanja, pravilima kreiranja i načinom prikaza, a izrađuje se na osnovama i principima geografskog informacionog sistema. Osnovni topografski model sadrži sljedeće tematske cjeline:

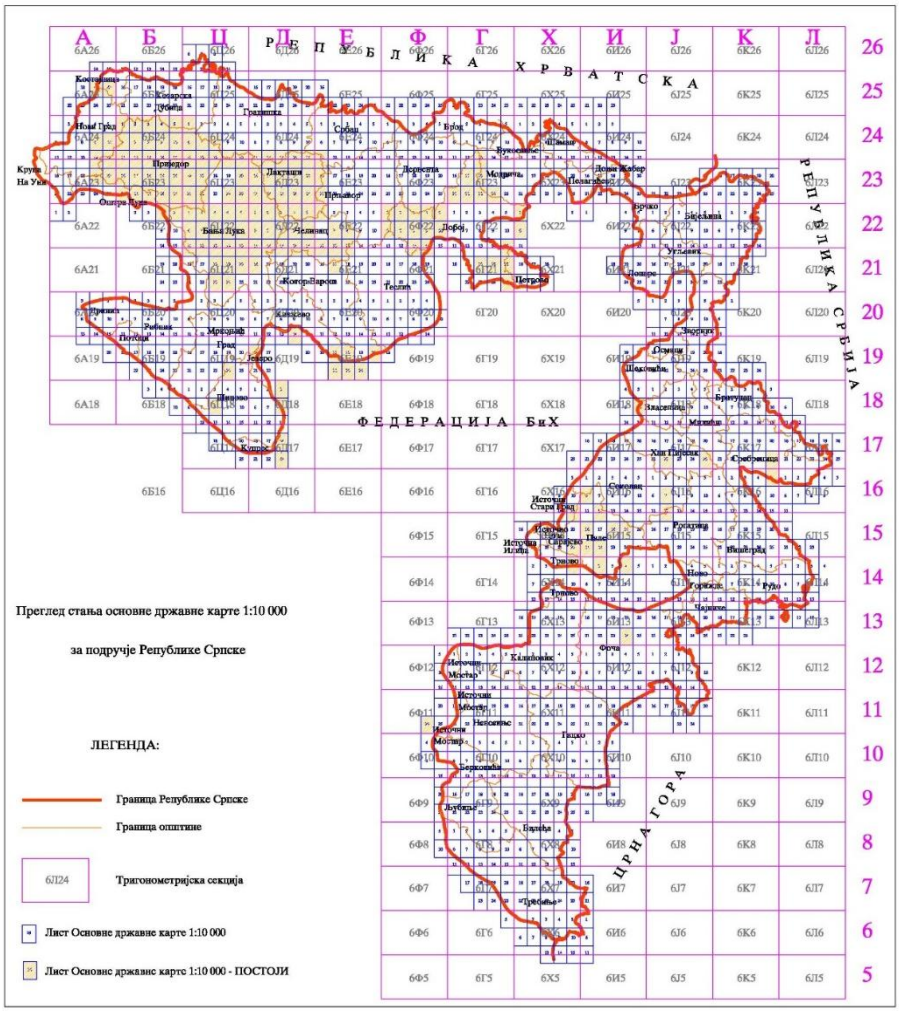
- objekti,
- saobraćajna mreža,
- hidrografija,
- način korišćenja zemljišta,
- geografska i druga imena,
- digitalni model terena i
- digitalni ortofoto.

Na osnovu podataka topografsko-kartografske baze podataka RUGIPP izrađuje osnovnu kartu Republike Srpske razmjere 1 : 5000 i 1 : 10000, kao i topografske, tematske i pregledne karte u sitnijim razmjerama i ortofoto karte kao osnovu za planiranje, tematsku obradu, grafičko prikazivanje, vođenje statistike i za druge potrebe u digitalnom i analognom obliku u sistemu neprekidnog niza listova karata za teritoriju Republike Srpske, odnosno za izabrano područje.

Kartografske publikacije vrše se za osnovnu kartu Republike Srpske, digitalni ortofoto, digitalni model terena, snimke iz vazduha, topografske, pregledne, tematske i druge karte i planove teritorije Republike Srpske ili njenog dijela, atlase, albume i kataloge karata svih vrsta i izdanja, pregledne listovi karata i planova, digitalne podatke i baze podataka o prostoru.

4.6.1. Analiza postojećeg stanja

Za teritoriju Republike Srpske, osnovna državna karta izrađena je u razmjeri 1:10000 i to samo za neke dijelove (Pregled stanja Osnovne karte 1:10000 za područje Republike Srpske).

Slika 4: Pregled stanja ODK 1:10000 za Republiku Srpsku

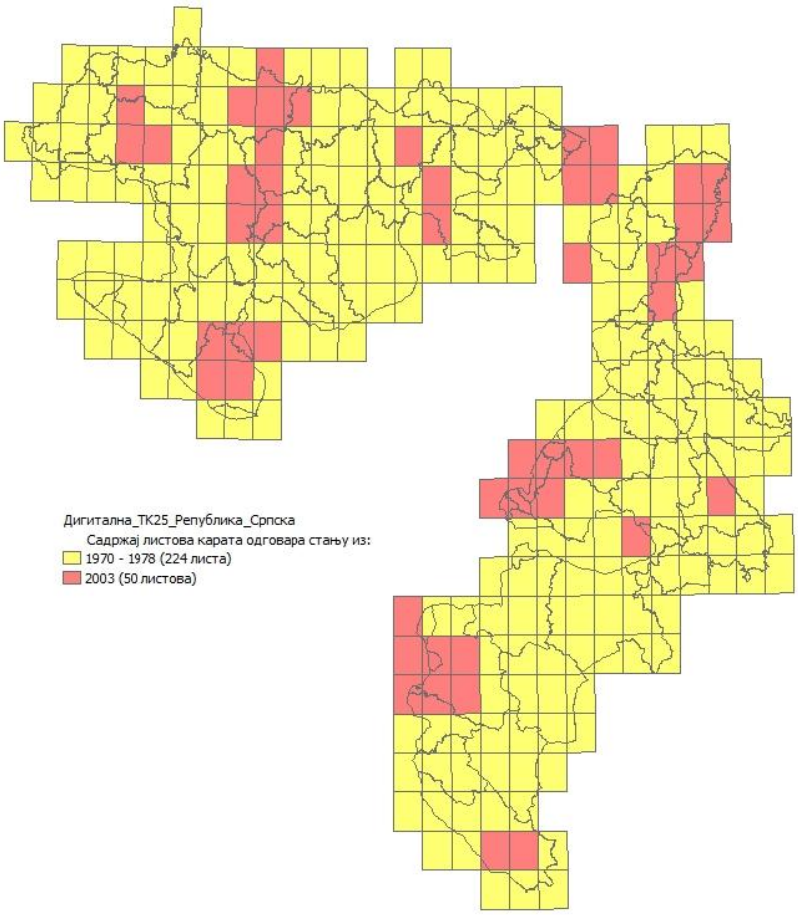
Republika Srpska je pokrivena analognim topografskim kartama razmjere: 1:25000 (TK25) - 279 listova, 1:50000 (TK50) – 85 listova, 1:100000 (TK100) – 31 list, 1:200000 (TK200) – 11 listova, preglednotopografskim kartama 1:300000 (TK300) – 9 listova, 1:500000 (TK500) – 2 lista i opštegeografskom kartom 1:1000000 - 4 lista.

Kartografisanje teritorije Republike Srpske je izvršeno, u periodu iza Drugog svjetskog rata, od strane Vojnogeografskog instituta iz Beograda.

Značajne aktivnosti na kartografisanju Republike Srpske su vršene tokom 2003, 2004. i 2005. godine, kada je realizovan projekat "Digitalna topografska karta 1:25000" kao donacija Vlade Japana Bosni i Hercegovini.

Nosilac projekta je bila Japanese international cooperation agency (JICA) kao zvanična agencija japanske vlade i bila je odgovorna za implementaciju projekta, a realizacija projekta povjerena je japanskoj korporaciji PASCO koja je jedna od najpoznatijih svjetskih kompanija u oblasti geodezije i kartografije. Projekat je obuhvatao: aerofotogrametrijsko snimanje cijele teritorije BiH (u razmjeri snimanja 1:40000.), izradu novih karata R=1:25000 u digitalnom obliku i edukaciju kadrova.

Nažalost kadar koji je edukovan u sklopu ovog projekta nije više u radnom odnosu sa RUGIPP, čime je praktično stečeno znanje i iskustvo izgubljeno.

Slika 5: Pregled TK 1:25000 (TK25) Republika Srpska

U okviru projekta izrađeno je 68 listova karata 1:25000, od čega 35 listova za područje 11 gradova u Republici Srpskoj (Banja Luka, Gradiška, Prijedor, Derventa, Doboj, Bijeljina, Zvornik, Višegrad, Trebinje, Šipovo i Nevesinje), a nakon toga RUGIPP je finansirala izradu još 12 listova karte.

4.7. Izrada baza podataka katastra i digitalnog katastarskog plana

S obzirom na potrebu da podaci sa katastarskih planova i planova katastra vodova budu u svakom momentu raspoloživi za sve potencijalne korisnike kako bi se informacije kvalitetnije i brže prenosile do korisnika, neophodno je da se analogni katastarski planovi i planovi katastra vodova (odnosno katastra komunlanih uređaja) podignu na viši tehnološki nivo, odnosno da se prevedu u digitalni oblik. Time bi se izvršila homogenizacija ovih podataka sa podacima dobijenim najnovijim tehnologijama koje se primjenjuju u geodeziji i drugim tehničkim strukama. Ovakav oblik predstavljanja podataka planova je preduslov za izgradnju cjelovitog Geodetskog

informacionog sistema, a samim tim i izradu drugih informacionih sistema koji su, direktno ili indirektno, zavisni od zvaničnih podataka sadržanih na katastarskim planovima.

Sve je više zahtjeva od strane institucija lokalne samouprave (opština, komunalnih preduzeća, direkcija za urbanizam i drugih) za dostavanjem naprijed pomenutih planova u digitalnom obliku (za potrebe planiranja, projektovanja i dr.).

Osim tehnološki kvalitetnijeg i bržeg dostavljanja podataka katastarskih planova i sama naknada za korišćenje takvih podataka je veća od naknada za kopije analognih planova, što takođe dodatno ima opravdanja za investiranje u digitalizaciju katastarskih planova.

Izvršena je digitalizacija analognih katastarskih planova u ukupnoj površini od 2192998.6 ha, 1522 katastarske opštine, što čini oko 90,84% teritorije Republike (Tabela 11).

Planirano je da se digitalizacija katastarskih planova u periodu 2026. - 2030. godine završi za čitavu teritoriju Republike Srpske.

Tabela 11: **Stanje izrade digitalnih katastarskih planova**

Red br.	Opština			Završena digitalizacija		
	Naziv	Ukupan broj KO	Površina opštine (ha)	Softver	Broj KO	Digitalizovana površina (ha)
1	**Banjaluka**	98	123889	MapSoft	98	123889
2	**Berkovići**	13	26404	DMB2000	13	26404
3	**Bijeljina**	53	73408	DMB2000	53	73408
4	**Bileća**	25	63684	MapSoft	25	63684
5	**Bratunac**	24	29305	DMB2000	24	29305
6	**Brod**	23	23006	MapSoft	13	11484
7	**Čajniče**	12	27363	DMB2000	12	27363
8	**Čelinac**	29	36180	MapSoft eKatastar RS	25	32829
9	**Derventa**	49	51660	MapSoft	49	51660
10	**Doboj**	74	65533	MapSoft	67	62046
11	**Petrovac-Drinić**	4	14610	MapSoft	4	14610
12	**Foča**	55	111840	DMB2000 eKatastar RS	49	97071
13	**Gacko**	19	72836	DMB2000	15	55564
14	**Gradiška**	65	76165	DMB2000 eKatastar RS	62	64721

15	**Han Pijesak**	12	31577	DMB2000	12	31577
16	**Istočna Ilidža**	6	2927	DMB2000	6	2927
17	**Istočni Drvar**	4	7524	MapSoft	4	7524
18	**Istočni Mostar**	3	8864	eKatastar RS	0	0
19	**Istočni Stari Grad**	13	8800	DMB2000	13	8800
20	**Istočno Novo Sarajevo**	6	3792	DMB2000	6	3792
21	**Jezero**	5	6317	MapSoft	5	6317
22	**Kalinovik**	15	67950	MapSoft	15	67950
23	**Kneževo**	19	32599	MapSoft	19	32599
24	**Kostajnica**	11	8586	DMB2000	11	8586
25	**Kotor Varoš**	43	55734	MapSoft eKatastar RS	26	36259
26	**Kozarska Dubica**	65	49935	MapSoft eKatastar RS	65	49935
27	**Krupa na Uni**	13	9318	DMB2000	13	9318
28	**Kupres**	3	4462	DMB2000	3	4462
29	**Laktaši**	39	38834	MapSoft eKatastar RS	37	36955
30	**Lopare**	32	29779	DMB2000	32	29779
31	**Ljubinje**	19	34133	DMB2000	19	34133
32	**Milići**	22	27891	MapSoft	22	27891
33	**Modriča**	26	33207	DMB2000	24	33055
34	**Mrkonjić Grad**	37	66973	MapSoft eKatastar RS	31	52924
35	**Nevesinje**	28	88711	DMB2000	10	17292
36	**Novi Grad**	50	46967	MapSoft eKatastar RS	50	46967

37	**Novo Goražde**	8	12308	MapSoft	8	12308
38	**Donji Žabar**	7	4680	DMB2000	7	4680
39	**Osmaci**	7	7954	MapSoft eKatastar RS	7	7954
40	**Oštra Luka**	20	20664	DMB2000	13	15901
41	**Pale**	16	49036	DMB2000	16	49036
42	**Pelagićevo**	12	11585	DMB2000	12	11585
43	**Petrovo**	8	10953	DMB2000	8	10953
44	**Prijedor**	56	83407	MapSoft eKatastar RS	56	83407
45	**Prnjavor**	58	62999	MapSoft	58	62999
46	**Ribnik**	30	49992	DMB2000	17	26054
47	**Rogatica**	31	64587	DMB2000	31	64587
48	**Rudo**	15	34768	DMB2000	8	16734
49	**Sokolac**	32	69225	DMB2000 eKatastar RS	27	66848
50	**Srbac**	35	45264	MapSoft eKatastar RS	34	45063
51	**Srebrenica**	38	52983	DMB2000	38	52983
52	**Stanari**	13	16096	MapSoft	13	16096
53	**Šamac**	21	17224	DMB2000	19	17214.6
54	**Šekovići**	16	24237	DMB2000	16	24237
55	**Šipovo**	31	55020	DMB2000	27	54484
56	**Teslić**	44	84649	MapSoft	31	79943
57	**Trebinje**	62	86251	DMB2000	41	47381

58	**Trnovo**	11	10979	DMB2000	11	10979
59	**Ugljevik**	21	17042	DMB2000	20	17035
60	**Višegrad**	22	44906	DMB2000	22	44906
61	**Vlasenica**	17	21737	MapSoft	17	21737
62	**Vukosavlje**	11	7375	MapSoft	11	7375
63	**Zvornik**	24	37439	MapSoft eKatastar RS	24	37439
	UKUPNO	**1680**	**2414131**		**1523**	**2192998.6**

Pored navedenog, u 12 područnih jedinica (Gradiška, Doboj, Prijedor, Trebinje, Višegrad, Derventa, Istočna Ilidža, Modriča, Ugljevik, Srbac, Foča i Čelinac) postoje analogni planovi katastra komunlanih uređaja. Za osnivanje katastra vodova neophodno je izraditi bazu katastra komunalnih vodova kao osnova za osnivanje ktastra vodova kao evidencije o vodovima i pravima na vodovima.

4.8. Arhiv dokumentacije i digitalni arhiv

U članu 5 stav 1. Zakona o arhivskoj djelatnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 119/08) propisano je da je arhivska građa od izrazite vrijednosti za Republiku Srpsku i uživa njenu zaštitu.

RUGIPP posjeduje obimnu arhivsku građu, a čine je zapisi i dokumenti od kojih su neki stari i više decenija. Takvi zapisi i dokumenti su zbog svoje starosti, prirodnih svojstava materijala na kojima su napisani, ali i zbog svakodnevnog korišćenja, podložni raznim oštećenjima, te je bilo potrebno preduzeti neophodne mjere za njihovu zaštitu i dugotrajno čuvanje. Pored toga što je potrebno sačuvati analognu arhivsku građu od uništavanja, potrebno je omogućiti jednostavnost pristupa i širu upotrebu informacija.

U sastavu Sektora za geodetske poslove RUGIPP formirano je Odjeljenje za arhiv dokumentacije i digitalni arhiv, a što je uređeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u RUGIPP („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 65/16).

U opisu poslova navedenog odjeljenja je, između ostalog, i vođenje evidencije o cjelokupnoj arhivskoj građi RUGIPP, te planiranje dinamike digitalizacije i digitalizacija podataka iz nadležnosti RUGIPP.

Uspostavljanje digitalnog arhiva, prije svega, biće od velike koristi za zaštitu arhivske građe i dokumentacije, obezbjediti će bržu dostupnost potrebne dokumentacije radnicima RUGIPP u obavljanju svakodnevnih poslova, što će povećati efikasnost u radu RUGIPP, te omogućiti bolju dostupnost arhivske dokumentacije zainteresovanim korisnicima podataka iz nadležnosti RUGIPP putem internet servisa za distribuciju arhivskih podataka.

Strategija za digitalni arhiv usvojena je u aprilu 2014. godine. Izrada dokumenta potpomognuta je donatorskim sredstvima Vlade Kraljevine Švedske u okviru Projekta „Izgradnja

kapaciteta za poboljšanje zemljišne administracije i procedura u Bosni i Hercegovini“. Dokumentom su definisani opšti i specifični ciljevi za uspostavu digitalnog arhiva kao podsistema informacionog sistema RUGIPP.

U periodu od 2014-2028 godine predviđeno je ostvarivanje sljedećih ciljeva:

- sva dostupna arhivska građa će biti popisana, klasifikovana, indeksirana i dokumentaovana u arhivskim opisima. Cilj je identifikovati i sačuvati vrijedne zapise u okviru odgovarajuće arhivske infrastrukture;
- arhivski dokumenti koji se često koriste u procesima zemljišne administracije kao i značajni dokumenti za koje postoji rizik trajnog gubitka informacija će biti prioritetno digitalizovani. Digitalni zapisi će biti sigurno smješteni i pretraživi po metapodacima;
- digitalni arhiv će obezbijediti dugoročno čuvanje podataka. Najmanje dvije identične digitalne kopije slika koje odgovaraju originalnom analognom dokumentu će biti sačuvane zajedno sa njihovim metapodacima na dvije (ili više) fizičkih lokacija.
- od momenta uspostavljanja digitalnog arhiva svi novi dokumenti, čim budu zaprimljeni ili kreirani, će se direktno slati u digitalni arhiv;
- digitalni arhiv će biti samo jedan od poslovnih sistema u okviru geoinformacionog sistema RUGIPP poslove koji će znatno podići nivo produktivnosti drugih sistema. Širenje informacije o istorijatu zemljišnih transakcija će biti omogućeno posredstvom veb servisa, kako interno tako i eksterno ka autorizovanim korisnicima u skladu sa definisanim protokolima;
- implementacija digitalnog arhiva u RUGIPP u perspektivi treba da posluži kao model prilikom implementacije bilo kog digitalnog arhiva u Republici Srpskoj.

Da bi se izvršili opšti ciljevi potrebno je, između ostalog:

- razviti referentni model za digitalni arhiv i upravljanje zemljišnim zapisima, kompatibilan sa postojećim modelima podataka u okviru geoinformacionog sistema RUGIPP, ali i prihvaćenim međunarodnim standardom;
- uspostaviti digitalni arhiv kao podsistem geoinformacionog sistema RUGIPP koji doprinosi efikasnosti zemljišne administracije i olakšava pronalaženje i korišćenje informacija u okviru poslovnih procesa kako za interne tako i za eksterne korisnike.
- za potrebe digitalizacije analogne arhivske građe izraditi tehničku dokumentaciju za hardver, softver i konverziju podataka;
- obezbijediti potrebne ljudske resurse, uskladiti i opisati uloge i odgovornosti u vezi sa upravljanjem digitalnim arhivom, upravljanjem kvalitetom i vjerodostojnošću informacija;
- nakon skeniranja izvršiti vraćanje originalnih analognih dokumenata na prvobitno mjesto ili slanje na oformljeno centralno mjesto – centralni arhiv na nivou RUGIPP ili na nivou Republike Srpske.

Aktivnosti na izvršenju postavljenih ciljeva počele su 2016. godine realizacijom aktivnosti na Pilot projektu katastarske opštine Trn, opštine Laktaši a do kraja oktobra 2016.godine izvršeno je skeniranje cjelokupne dokumentacije predviđene za Pilot projekat čiji je rezultat bio 350 000 slika odnosno 175 000 listova. Za potrebe uspostave Digitalnog arhiva izvršen je popis u svim područnim jedinicama i kancelarijama RUGIPP, a rezultat popisa zaključno sa 2016.godinom bio je 5.394.703 dokumenta odnosno 40.283.163 lista.

U okviru donatorskog projekta "Javni servisi za tržište nepokretnosti i evropske integracije", koji RUGIPP realizovala u saradnji sa Državnom geodetskom upravom Norveške, Vlada Norveške je krajem 2016.godine raspisala međunarodni tender za nabavku softverskog sistema za digitalni arhiv. Sam sistem je sproveden kao moderno veb-orijentisano rješenje sa centralnom bazom podataka u sjedištu RUGIPP.

Nabavka računarske i skener opreme vršena je, manjim dijelom iz CILAP projekta (Pilot projekat), iz sredstava Norveškog projekta (2017) i sredstava RUGIPP. Radovi na uspostavi digitalnog arhiva obavljaju se u 14 centara za konverziju – skener centara (Banja Luka, Prijedor, Gradiška, Laktaši, Doboj, Derventa, Bijeljina, Zvornik, Han Pijesak, Pale, Višegrad, Foča, Trebinje i Bileća).

U cilju izvršenja planiranih radova, angažovani su poslenici u skladu sa Odlukom o utvrđivanju visine naknade, opisu poslova i uslovima za fizička lica angažovana ugovorom o djelu na poslovima uspostave digitalnog arhiva RUGIPP, a visina naknade za izvršene radove se obračunava na osnovu utvrđenih normativa.

Istovremeno sa aktivnostima na vršenju popisa trajne arhivske građe izvršen je obilazak područnih jedinica i kancelarija od strane zaposlenih u Odjeljenju za arhiv dokumentacije i digitalni arhiv. U toku obilaska prikupljeni su podaci o površini prostora koju koriste zaposleni, broju zaposlenih, stanju smještaja arhivske građe i površini kancelarijskog prostora u kojem se nalazi arhiva, vođenju arhivske knjige, te mogućnosti pristupa arhivi od strane zaposlenih.

Zaključak analize je da je arhiva u većini slučajeva smještena u neuslovnim i nenamjenskim prostorijama, da se nalazi u kancelarijama u kojima se obavljaju redovni poslovi, a vrlo često i u prijemnim kancelarijama. Ono što najviše zabrinjava je to što je u gotovo svim područnim jedinicama arhiva dostupna svim zaposlenima, što znači da nema evidencije o izuzimanju arhivske dokumentacije, njenom korišćenju i vraćanju u arhivu.

S obzirom da se nakon skeniranja analogna arhiva pakuje u, za to namijenjene kutije i vraća na prvobitno mjesto ili se šalje na oformljeno centralno mjesto – centralni arhiv na nivou RUGIPP ili na nivou Republike Srpske zaključeno je da RUGIPP nema prostor koji bi odgovarao smještaju skenirane arhivske građe. Na osnovu navedenog donijeta je odluka da se iz kreditnih sredstava projekata Svjetske banke obezbjedi namjenski prostor za smještaj skenirane analogne arhivske građe koja je zapakovana u kutije.

Trenutno je na poslovima uspostave digitalnog arhiva angažovano po osnovu ugovora o djelu 76 poslenika.

Izvještaj o broju skeniranih dokumenata na dan 31.07.2025. godine dat je u Tabeli 12.

Tabela 12: Broj skeniranih dokumenata na dan 31.07.2025. godine

Oblik	Broj dokumenata na dan 31.12.2016.	Broj dokumenata na dan 31.12.2024.	Unos metapodataka	Skenirano	Import U sistem
List/spis	5 081 173	6 283 779	4 070 558	3 374 228	1 183 937
Knjiga/elaborat	109 807	130 583	17 403	11 883	6 173
Skica/plan/karta	203 723	211 754	33 818	33 866	16 696
Ukupno	5 394 703	6 626 116	4 121 782	3 419142	1 206 806

Softver za digitalni arhiv koristi se u 23 područne jedinice na principu korisnik/arhivar.

4.9. Katastarsko klasiranje, bonitiranje i komasaciona procjena zemljišta

U skladu sa zakonskim aktima RUGIPP katastarsko klasiranje bonitiranje i komasaciona procjena zemljišta je u nadležnosti Odjeljenja za katastarsko klasiranje bonitiranje i komasacionu procjenu zemljišta.

Poslovi iz nadležnosti odjeljenja omogućavaju utvrđivanje tačnog načina korišćenja katastarskih parcela u postupcima premjera, dopunskog premjera, održavanja katastra, postupku izlaganja podataka na javni uvid o nepokretnostima i prava na njima.

Poslovi koji se obavljaju i koji su završeni, a u nadležnosti su odjeljenja za katastarsko klasiranje bonitiranje i komasacionu procjenu zemljišta su : postavljanje osnove za katastarsko klasiranje zemljišta, katastarsko klasiranje zemljišta u okviru premjera, kontrola, pregled i prijem radova katastarskog klasiranja zemljišta, promjena načina korišćenja zemljišta u postupku održavanja katastra, rješavanje primjedbi u postupku izlaganja podataka na javni uvid o nepokretnostima i prava na njima, a koje se odnose na način korišćenja zemljišta, revizija katastarskih parcela koje su upisane kao kultura vrt, učestvovanje u radnim grupama za izradu zakonskih i podzakonskih akata. Svi navedeni poslovi izvršeni su u zadatim rokovima koje je predviđao određeni projekat, a redovni poslovi su obavljeni u skladu sa rokovima koje predviđa zakonska regulativa.

4.10. Informaciono-komunikacione tehnologije u RUGIPP

Svrha ovog dokumenta je da usmjeri dalji razvoj informaciono-komunikacionih tehnologija i geoinformacionih sistema RUGIPP u periodu 2026.–2030. godine.

Polazeći od postojećeg stanja i dostignutog nivoa digitalizacije, dokument postavlja temelje za izgradnju moderne, bezbjedne i integrisane IKT infrastrukture koja će podržati sve ključne funkcije RUGIPP – od vođenja katastra nepokretnosti i prostornih evidencija do pružanja brzih i pouzdanih e-usluga građanima, privredi i drugim institucijama.

Namjena dokumenta je da obezbijedi jasan strateški i operativni okvir za planiranje, ulaganje i upravljanje IKT resursima, kao i za unapređenje infrastrukture geoprostornih podataka u skladu sa standardima iz ovih oblasti (INSPIRE, LADM, GDPR, eIDAS).

Kroz definisanu viziju, ciljeve i mapu puta, Program treba da osigura kontinuitet digitalne transformacije RUGIPP, veći stepen interoperabilnosti sa drugim organima javne uprave i održiv sistem upravljanja podacima koji će služiti kao pouzdan temelj za donošenje odluka i razvoj javnih politika u Republici Srpskoj.

RUGIPP obezbjeđuje pouzdane, ažurne i dostupne geoprostorne i imovinsko-pravne evidencije kao infrastrukturu od javnog interesa za građane, privredu i institucije. IKT je ključni omogućilac:

- efikasnog vođenja i integracije evidencija,
- pravovremene razmjene podataka sa drugim organima,
- pružanja kvalitetnih e-usluga,
- transparentnosti i nadzora nad poslovnim procesima.

Prilikom izrade dokumenta primjenjeni su sljedeći principi:

- **Inkluzivnost i zainteresovanost strana** – prilikom procesa izrade uključena su dosadašnja iskustva sa predstavnicima različitih institucija i korisnicima: organa državne uprave, lokalnih samouprava, javnih preduzeća, privrednih subjekata, stručne i akademske zajednice, nevladinih organizacija i međunarodnih partnera. Veliki broj zainteresovanih strana u dosadašnjem radu pokazao je visok nivo interesa za korišćenje prostornih i imovinsko-pravnih podataka u svakodnevnom radu i planiranju.
- **Podaci kao javni i strateški resurs** – polazi se od činjenice da su prostorni i imovinsko-pravni podaci jedan od najvrijednijih resursa savremenog društva. Njihova dostupnost,

pouzdanost i ažurnost predstavljaju preduslov za efikasno upravljanje prostorom, zaštitu vlasničkih prava i podršku ekonomskom razvoju, planiranju i investiranju.

- **Kvalitet podataka kao osnov digitalne transformacije** – kvalitetan podatak ima sve veću ekonomsku i stratešku vrijednost, pa je posebna pažnja posvećena standardizaciji, interoperabilnosti i kontinuiranom unapređenju kvaliteta podataka, jer upravo podaci predstavljaju osnovu svih savremenih IKT rješenja i e-usluga.
- **Međusektorska razmjena i vrijednost podataka** – prepoznata je sve veća potreba da se prostorni podaci koriste u širem društvenom i ekonomskom kontekstu: u urbanizmu, poljoprivredi, zaštiti životne sredine, saobraćaju, energetici, finansijama i drugim oblastima.
- **Komunikacija i savremeni kanali razmjene** – pouzdana komunikaciona infrastruktura i sigurni kanali razmjene podataka predstavljaju okosnicu digitalnog poslovanja. Uspostavljanje efikasnih mrežnih veza između centralne i terenskih jedinica, kao i integracija sa drugim institucijama preko sigurnih protokola i servisnih interfejsa, uslov su za pravovremenu i bezbjednu razmjenu podataka.
- **Primjena vještačke inteligencije -** RUGIPP prepoznaje potencijal i važnost primjene vještačke inteligencije u geodetskoj struci i unapređenju poslovnih procesa. Sektor za informacione tehnologije i komunikacionu infrastrukturu (ITKN) ima ključnu ulogu u razvoju i primjeni AI alata koji će podržati analizu, obradu i verifikaciju prostornih podataka, automatizaciju procedura i unapređenje tačnosti i efikasnosti katastarskih i geoinformacionih sistema.
- **Zaštita i sigurnost podataka** – stalni rast obima i osjetljivosti podataka zahtjeva unapređenje tehničkih i organizacionih mjera zaštite. Dokument prepoznaje potrebu za uspostavljanjem jedinstvenog sistema informacione bezbjednosti koji obuhvata fizičku, logičku i mrežnu zaštitu, rezervne kopije, kontrolu pristupa i praćenje incidenata u skladu sa odgovarajućim standardom.
- **Održivost sistema** – razvoj IKT i GIS infrastrukture planiran je tako da obezbijedi dugoročnu stabilnost, sigurnost i mogućnost daljeg proširenja bez ugrožavanja postojećih servisa i podataka.

4.10.1. Analiza trenutnog stanja informaciono-komunikacionih tehnologija u RUGIPP

Cilj ove analize je da prikaže sveobuhvatan pregled trenutnog stanja IKT u RUGIPP, sa osvrtom na aktivnosti i projekte koje je ITKN sektor realizovao u prošlom periodu.

Analiza obuhvata razvoj i održavanje informacionih sistema, modernizaciju infrastrukture, bezbjednost podataka, razvoj infrastrukture geoprostornih podataka, telekomunikacione usluge, te kapacitete i strateški razvoj. Konstatuje se da je postignut značajan napredak u digitalizaciji i unapređenju usluga, ali se istovremeno ukazuje na ključne izazove koji zahtijevaju hitno rješavanje kako bi se osigurao održivi razvoj i kontinuitet rada.

4.10.1.1. Razvoj i održavanje informacionog sistema

U ovoj oblasti postignuti su najznačajniji rezultati kroz razvoj, implementaciju i održavanje brojnih aplikativnih rješenja koja čine okosnicu rada RUGIPP.

- **eKatastarRS:** Razvijen je i pušten u punu produkciju novi, softverski sistem za vođenje katastarskih evidencija. Nakon opsežnih obuka za sve zaposlene, sistem je uspješno implementiran u svim područnim jedinicama i kancelarijama. Unutar eKatastarRS-a izrađeni su i aktivno se koriste sljedeći moduli:

a) **Modul za javni uvid:** Omogućava izlaganje podataka o nepokretnostima na javni uvid na transparentan i efikasan način.
b) **Modul za digitalizaciju analognih planova:** Putem ovog modula RUGIPP je do sada digitalizovao preko 120 katastarskih opština, čime se unaprijeđuje tačnost i dostupnost katastarskih planova.

- **Registar objekata:** Izrađeno je specijalizovano aplikativno rješenje za prikupljanje podataka neophodnih za potrebe projekta masovne procjene vrijednosti nepokretnosti na teritoriji Republike Srpske. Rješenje je testirano, zaposleni su obučeni i sistem je spreman za puštanje u produkciju.
- **Registar investicionih lokacija:** Razvijeno je aplikativno rješenje namjenjeno razvoju lokalnih zajednica. Ovaj alat omogućava mapiranje svih poslovnih zona u Republici Srpskoj, a potencijalnim investitorima pruža jedinstveni uvid u lokacije pogodne za ulaganje, na jednom mjestu.
- **Sistem za upravljanje dokumentacijom (DMS):** Implementiran je softverski sistem za upravljanje dokumentacijom, koji se koristi u svim područnim jedinicama. Za sve zaposlene održane su obuke, što je omogućilo efikasnije upravljanje dokumentima u digitalnoj formi.
- **Geoportal:** Razvijen je novi Geoportal koji služi kao centralno mjesto za sve prostorne podatke Republike Srpske, pružajući korisnicima jednostavan pristup različitim setovima prostornih podataka i usluga.
- **Evidencija radnog vremena:** Implementirano je aplikativno rješenje za elektronsko vođenje evidencije prisustva zaposlenih na poslu. Sistem je operativan u svim jedinicama nakon održanih obuka.
- **Održavanje i nadogradnja postojećih sistema:** Kontinuirano se održavaju i unaprijeđuju ostali dijelovi informacionog sistema, uključujući: Adresni registar, Registar cijena nepokretnosti, Digitalni arhiv, Knjiga uloženih ugovora, Zemljišna knjiga, aplikacija za javni uvid u Registar nepokretnosti i ostala manja aplikativna rješenja.
- **Servisi za eksterne korisnike:** Izrađeni su i implementirani servisi za razmjenu podataka sa eksternim institucijama, kao što su Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUPRS), Ministarstvo poljoprivrede te za jedinice lokalne samouprave (npr. Grad Banjaluka, Grad Bijeljina, Grad Gradiška) i druge korisnike usluga.
- **Migracija podataka:** Uspješno je izvršena migracija podataka iz starih informacionih sistema (Mapsoft, Digit i eTerrasoft) u novi, centralni sistem eKatastarRS, čime je osigurana integritet i kontinuitet evidencija.

4.10.1.2. Modenizacija IT infrastrukture

Radovi na unaprijeđenju IT infrastrukture usmjereni su ka povećanju pouzdanosti, skalabilnosti i efikasnosti.

- **Datacenter:** Završena je druga faza izgradnje datacentra, što je podrazumijevalo proširenje kapaciteta za skladištenje podataka i potpunu virtualizaciju serverske infrastrukture.
- **Rezervne kopije i oporavak:** Uspostavljena je backup lokacija za smještaj rezervnih kopija podataka. Izvršene su sve pripreme za uspostavljanje Disaster Recovery (DR) lokacije, koja će obezbijediti oporavak sistema u slučaju većeg kvara.

- **Licence i virtualizacija:** Sva serverska infrastruktura je virtualizovana, za virtualzaciju je iskorišten Vmnjare, osim za databese servere. Obavljena je nabavka neophodnih licenci za sistem za upravljanje bazama podataka (DBMS). Sve baze podataka su migrirane na KVM virtualizacionu platformu, što doprinosi boljem korišćenju resursa.
- **Automatizacija backup-a:** Implementiran je Veeam alat za izradu automatskih rezervnih kopija kompletnih virtuelnih mašina, čime je značajno unaprijeđen proces zaštite podataka.
- **Računarska opirema:** U skladu sa potrebama vršena je kontinuirana nabavka računarske opreme.

4.10.1.3. Bezbjednost podataka i zaštita informacija

Poduzeti su koraci za unaprijeđenje bezbjednosnih politika i praksi, iako je ova oblast i dalje izazovna.

- **Politika bezbjednosti:** Izrađena je i formalno usvojena Politika bezbjednosti informacija. Svi zaposleni i eksterni partneri upućeni su sa politikom, a potpisane su izjave o upoznavanju i poštovanju.
- **Tehničke mjere zaštite:** Provode se mjere zaštite na mrežnom nivou putem konfiguracije firewall-a i kroz antivirusni sistem na svim radnim stanicama i serverima.
- **Monitoring i logovanje:** Implementirana je osnovna razina monitoringa sistema. Svi sistemi zahtijevaju autentifikaciju korisnika, a sve aktivnosti se bilježe u logovima, što omogućava praćenje ko je, kada i šta uradio u sistemu.
- **Rezervne kopije podataka:** Redovno se vrši izrada rezervnih kopija baza podataka na dnevnom nivou, kao i jednom sedmično oflajn backup, kako bi se osigurala zaštita od ransomvera i sličnih napada.
- **Potreba za unaprijeđenjem:** Iako postoji solidan temelj, postojeći monitoring i zaštitni mehanizmi nisu dovoljni za suočavanje sa savremenim sajber prijetnjama. Neophodna je dalja investicija u napredne sisteme za zaštitu, otkrivanje i odgovor na incidente.

4.10.1.4. Razvoj infrastrukture geoprostornih podataka (IGPRS)

Radovi na IGPRS-u imaju za cilj stvaranje jedinstvenog okvira za upravljanje prostornim podacima u Republici Srpskoj.

- **Geoportal:** Novi Geoportal implementiran je kao centralna tačka za pristup, pretragu i korišćenje prostornih podataka.
- **Registar subjekata:** Izrađen je Registar subjekata IGPRS-a koji se trenutno popunjava podacima. Pristupni podaci su podjeljeni, a za sve institucije članice Savjeta IGPRS-a održane su obuke.
- **Katalog metapodataka:** Provedena je procedura za izradu novog, savremenog kataloga metapodataka. U međuvremenu, stari katalog metapodataka i dalje je u produkciji i aktivno se popunjava.
- **Podizanje svijesti:** Održana je prva konferencija o IGPRS-u u Republici Srpskoj 2024. godine, kao i radionica u prvom polugodištu 2025. godine, sa ciljem podizanja svijesti o važnosti ove infrastrukture.
- **Veb servisi:** Kontinuirano se izrađuju i održavaju WMS i WFS servisi kako bi se omogućila standardizovana razmjena prostornih podataka sa korisnicima.

4.10.1.5. Telekomunikacione i komunikacione usluge

Osigurana je stabilna i pouzdana mrežna infrastruktura koja povezuje cijelokupni RUGIPP.

- **Internet i mreža:** Sve lokacije RUGIPP obezbijeđene su internet uslugama u skladu sa operativnim potrebama. Sve područne jedinice/kancelarije međusobno su povezane putem MPLS mreže, što obezbjeđuje siguran i brz prenos podataka.
- **IP telefonija:** Uvedena je IP telefonija na tri centralne lokacije. U toku je realizacija nabavke za proširenje ovog sistema na još pet lokacija, što će unaprijediti integrisane komunikacione usluge.

4.11. Masovna procjena vrijednosti nepokretnosti

Po uzoru na pojedine evropske države (Kraljevina Švedska, Republika Slovenija, Kraljevina Holandija) i države u okruženju koje su uspostavile sistem masovne procjene vrijednosti nepokretnosti ili aktivno rade na tome, RUGIPP je započela aktivnosti na uspostavljanju sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti u Republici Srpskoj.

Prvi operativan i veoma značajan korak ka masovnoj procjeni vrijednosti nepokretnosti je postojanje jedinstvenog registra koji sadrži podatke sa tržišta nepokretnosti.

4.11.1. Registar cijena nepokretnosti

Početkom 2017. godine je uspostavljen Registar cijena nepokretnosti koji sadrži navedene podatke, pri čemu je osnovni podatak ugovorena cijena izražena u kupoprodajnom ugovoru.

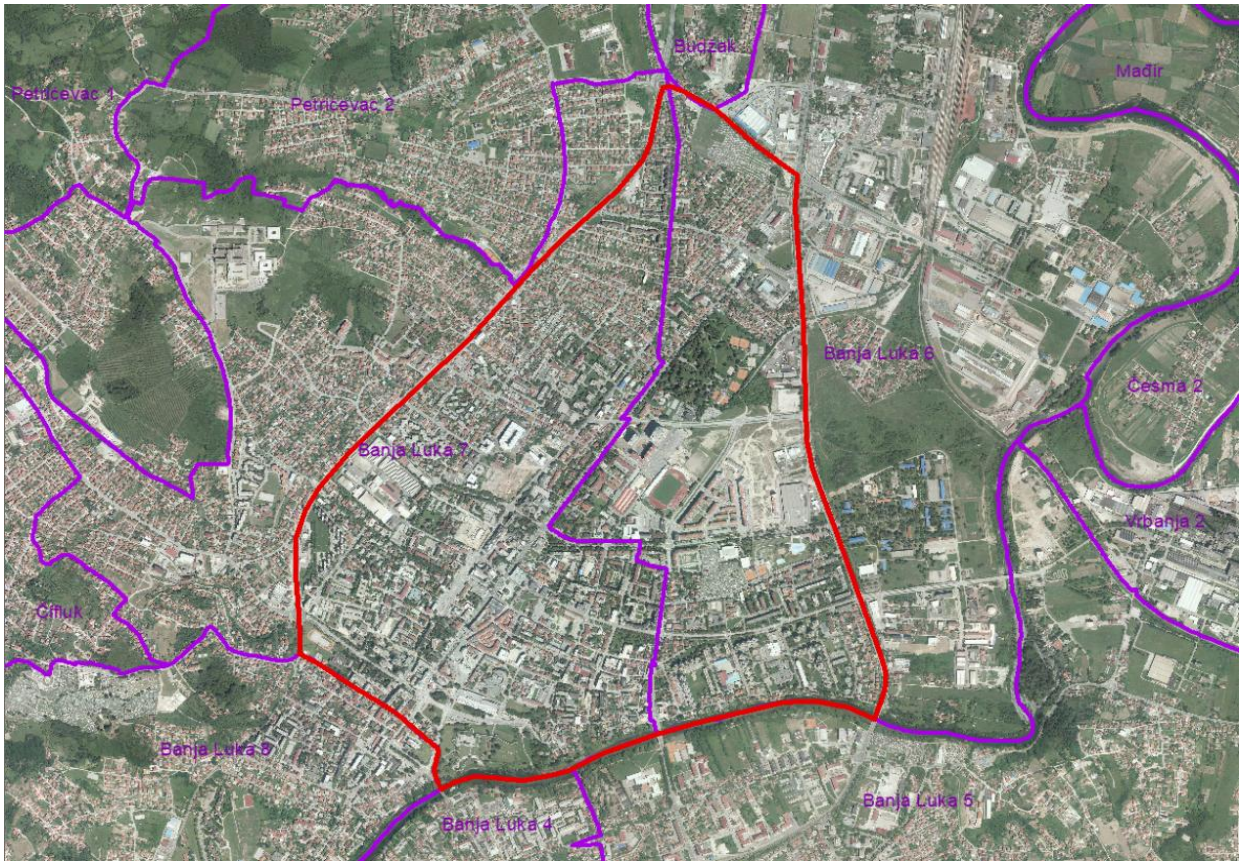
Trenutno se u Registru cijena nepokretnosti nalazi oko 130 000 hiljada kupoprodajnih ugovora i 250 000 prometovanih nepokretnosti ukupne ostvarene cijene u ugovorima u iznosu oko 7,5 milijardi KM. Podaci su dostupni na veb stranici „Javni uvid u podatke Registra cijena nepokretnosti Republike Srpske“ i u periodičnim – polugodišnjim i godišnjim izvještajima. Od osnivanja Registra cijena nepokretnosti do danas je objavljeno osam godišnjih izvještaja.

Kontrola podataka sadržanih u Registru cijena nepokretnosti i koordinacija i praćenje poslova na unosu podataka u Registar cijena nepokretnosti se obavljaju u regionalnim centrima RUGIPP, odnosno u okviru šest koordinacionih centara: Banja Luka, Bijeljina, Doboj, Istočno Novo Sarajevo, Prijedor i Trebinje.

Pravilnikom o izmjenama i dopunama pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 53/23) formirano je Odjeljenje za poslove tržište nepokretnosti u okviru Sektora za evropske integracije, međunarodne projekte i poslove tržišta nepokretnosti. U okviru sektora i novoformiranom odjeljenju se obavljuju poslovi koji se, između ostalog, odnose i na koordinaciju rada i saradnju sa nadležnim republičkim institucijama, regionalnim centrima i područnim jedinicama RUGIPP, jedinicama lokalne samouprave i drugim zainteresovanim stranama u oblasti praćenja i razvoja tržišta nepokretnosti.

4.11.2. Pilot projekat masovne procjene vrijednosti nepokretnosti

Aktivnosti na provođenju pilot projekta masovne procjene vrijednosti nepokretnosti započele su početkom 2020. godine, uz pomoć CILAP projekta, u saradnji sa Ministarstvom finansija Republike Srpske, Poreskom upravom Republike Srpske i gradom Banja Luka. Za pilot područje izabrano je centralno i šire gradsko jezgro, dijelovi dvije katastarske opštine, Banja Luka 6 i Banja Luka 7, odnosno područje sa najgušćom koncentracijom individualnih i kolektivnih objekata stanovanja i drugih objekata i posebnih dijelova objekata različitih karakteristika, kao i najviše prometovanih nepokretnosti na tržištu evidentiranih u Registru cijena nepokretnosti (Slika 6).

Slika 6: Područje popisa nepokretnosti u katastarskim optinama Banja Luka 6 i Banja Luka 7

Za potrebe terenskog popisa nepokretnosti razvijena je pilot veb aplikacija za prikupljanje podataka koja predstavlja vidljivi dio kompletnog sistema i baze podataka, izrađena su uputstva i defisana metodologija rada i kontrole.

Terenskim popisom nepokretnosti na pilot području izvršeni su identifikacija svih objekata i posebnih dijelova objekata, prikupljanje neophodnih podataka i uvezivanje sa drugim registrima i izvorima podataka s ciljem stvaranja ažurnog i potpunog registra (fonda) za potrebe masovne procjene vrijednosti. Na osnovu podataka terenskog popisa uočeni su i identifikovani nedostaci i nepotpunosti važećih katastarskih evidencija, kao i poreske evidencije (Fiskalnog registra nepokretnosti Poreske uprave).

Drugi dio aktivnosti odnosio se na analizu tržišta nepokretnosti na osnovu podataka Registra cijena nepokretnosti i izradu modela za procjenu vrijednosti stanova. Korišćena je teorija uticaja najznačajnih faktora u modelu (lokacija, površina stana, godina izgradnje objekta, sprat i postojanje lifta u objektu) kroz definisanje vrijednosnih zona i nivoa, kreiranje vrijednosnih tabela i dodatnih faktora i izradu jednačine za procjenu vrijednosti stanova. Nakon provjere (testiranja) i kalibracije preliminarnog modela izvršena je procjena vrijednosti oko 12 000 stanova. Procijenjena vrijednost iznosi približno 1,6 milijardi KM. Prema dostupnim podacima Poreske uprave Republike Srpske, procijenjena vrijednost u posmatranom trenutku za stanove na području cijelih katastarskih opština Banja Luka 6 i Banja Luka 7 iznosi 1,44 milijarde KM.

Područje pilot projekta je prošireno i na područja gradova Laktaši i Gradiška i opštine Srbac.

4.11.3. Osnova za nastavak i planiranje aktivnosti

Registar cijena nepokretnosti predstavlja osnov za istraživanje tržišta nepokretnosti i uspostavljanje sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti. Od kvaliteta i dostupnosti

podataka u Registru cijena nepokretnosti direktno će zavisiti i aktivnosti na izradi modela za procjenu vrijednosti nepokretnosti.

Tačni podaci o nepokretnostima su preduslov za kvalitetnu procjenu vrijednosti nepokretnosti. Kućni broj je jedan od podataka koji daje jedinstvenost nepokretnosti. S ciljem povećanja kvaliteta podataka i jedinstvene identifikacije nepokretnosti na terenu i u službenim evidencijama potrebno je da svaki objekat ima označen kućni broj i da je uredno evidentiran u službenim evidencijama. Trenutno se u Centralnom adresnom registru nalazi oko 420 000 kućnih brojeva na teritoriji 63 jedinice lokalne samouprave, a adresni registar je u elektronskom obliku završen u potpunosti u 34 jedinice lokalne samouprave, dok preostale jedinice lokalne samouprave različitim intenzitetima rade na završetku uspostavljanja adresnog registra. Stoga je od posebne važnosti postojanje kućnog broja nepokretnosti i propisno označenog na terenu za potrebe masovne procjene vrijednosti nepokretnosti.

Jedan od rezultata pilot projekta je dokument pod nazivom Operativne preporuke za implementaciju sistema procjene vrijednosti svih nepokretnosti u Republici Srpskoj koji, između ostalog, predlaže definisanje zakonske osnove, jačanje kapaciteta i prikazuje finansijske koristi.

Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 90/23) iz 2023. godine RUGIPP je dodijeljena nadležnost za masovnu procjenu vrijednosti nepokretnosti. Naredne godine je usvojen i podzakonski akt koji detaljnije reguliše ovu oblast, Pravilnik o načinu osnivanja i održavanja sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti i sadržaju i načinu vođenja registra procijenjenih vrijednosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 92/24) čime su stekli uslovi za realizaciju aktivnosti na uspostavljanju sistema masovne procjene vrijednosti na cijeloj teritoriji Republike Srpske.

Planom poslova za 2025. godinu predviđena su sredstva za masovnu procjenu vrijednosti nepokretnosti, kao što je angažovanje konsultanata, održavanje i nadogradnja aplikativnog rješenja za prikupljanje podataka o objektima i posebnim dijelovima objekata, kampanja podizanja svijesti javnosti o značaju i predstojećim aktivnostima i prikupljanja podataka za potrebe masovne procjene vrijednosti na teritoriji 11 gradova i opština. Očekuje se nastavak ovih aktivnosti u 2026. godini. Za potrebe uspostavljanja sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti na području 11 gradova i opština potpisan je sporazum o saradnji, a u pitanju su sljedeće jedinice lokalne samouprave: Banja Luka, Gradiška, Istočno Sarajevo, Laktaši, Prijedor, Prnjavor, Trebinje, Kozarska Dubica, Mrkonjić Grad i Srbac. U prvoj fazi je predmet prikupljanja podataka za oko 110 000 objekata u 56 najurbanijih katastarskih opština, pri čemu je za Laktaše predviđeno izvođenje terenskih aktivnosti na cijelom području Laktaša s ciljem kompletiranja podataka za ovu jedinicu lokalne samouprave.

Prethodne aktivnosti su podržali i međunarodni kreditni i donatorski projekti, čija se realizacija očekuje i tokom narednog petogodišnjeg perioda.

4.11.4. Međunarodna saradnja na uspostavljanju sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti

RUGIPP je u prethodnom periodu imala intenzivne aktivnosti na međunarodnom i regionalnom planu. Ove aktivnosti se odnose na implementaciju projekata, kao i na institucionalnu saradnju sa srodnim međunarodnim i regionalnim institucijama.

Najznačajniju međunarodnu podršku u prethodnom periodu za uspostavljanje sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti je pružio donatorski projekat Kraljevine Švedske, CILAP, od podrške uspostavljanju Registra cijena nepokretnosti, kao jednog od elemenata sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti, do realizacije pilot projekta u Banjoj Luci i saradnje sa Geodetskom upravom Republike Slovenije.

Finansiranje pojedinih aktivnosti neophodnih za realizaciju sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti je započelo kroz Projekat registracije nekretnina – Dodatno finansiranje kao što su interne obuke zaposlenih i izrada novog aplikativnog rješenja za prikupljanje podataka o objektima. U skladu sa Planom obuka „Projekta registracije nekretnina – Dodatno finansiranje“ za 2023. godinu, u periodu od juna do avgusta su održane radionice/obuke iz oblasti masovne procjene vrijednosti nepokretnosti i registra cijena nepokretnosti širom Republike Srpske. Osnovni cilj obuka je bio da se zaposleni u područnim jedinicama RUGIPP bolje upoznaju sa ostvarenim rezultatima i značajem Registra cijena nepokretnosti i planiranim aktivnostima na uspostaljanju sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti. Obuka je održana po regijama, u pet gradova u Republici Srpskoj: Banjoj Luci, Doboju, Bijeljini, Istočnom Sarajevu i Trebinju a obuci je prisustovalo oko 130 zaposlenih.

S obzirom na obim i složenost predstojećih aktivnosti i značajne finansijske resurse neophodna su nova kreditna sredstva. U avgustu 2022. godine RUGIPP je Ministarstu finansija Republike Srpske dostavila inicijativu za pokretanje procedure za novo kreditno zaduženje za projekat za masovnu procjenu vrijednosti nepokretnosti, poboljšanje e-upravljanja i razvoj infrastrukture geoprostornih podataka u Republici Srpskoj.

Uporedno sa planiranjem novog projekta Svjetske banke započeli su i pregovori za novi donatorski projekat Kraljevine Švedske „DELEF“ u vidu tehničke podrške projektu Svjetske banke, a 1. avgusta 2023. godine je zvanično započela njegova realizacija, sa planiranim trajanjem do 31. jula 2028. godine.

Jačanje stručnih kapaciteta RUGIPP u oblasti masovne procjene vrijednosti nepokretnosti bilo je potpomognuto i kroz regionalni projekat Kraljevine Holandije SPATIAL II.

4.12. Poslovi nadzora

U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko pravne poslove, koji je objavljen u „Službenom glasniku Republike Srpske“, br. 5/22, 53/23 i 57/23, Sektor za poslove nadzora je organizovan u dva odjeljenja, i to:

- Odjeljenje za nadzor geodetskih poslova,
- Odjeljenje za nadzor imovinsko-pravnih poslova.

U Odjeljenju za nadzor geodetskih poslova zaposleni su diplomirani inženjeri geodezije, raspoređeni na radno mjesto viši stručni saradnik za nadzor geodetskih poslova, dok su u Odjeljenju za nadzor imovinsko-pravnih poslova zaposleni diplomirani pravnici, raspoređeni na radno mjesto viši stručni saradnici za nadzor imovinksko-pravnih poslova. Stručni saradnici su organizovani u nadzorne timove koji se sastoje od dva člana (diplomiranog inženjera geodezije i diplomiranog pravnika), a koji su regionalno raspoređeni da vrše poslove upravnog i stručnog nadzora u svim organizacionim jedinicama RUGIPP (područnim jedinicama i kancelarijama).

Sektor za poslove nadzora je putem nadzornih timova u predhodnom periodu pratio aktivnosti koji se tiču osnivanja katastra nepokretnosti kao jedinstvene evidencije o nepokretnostima na čitavoj teritoriji Republike Srpske, na način da je vršio poslove upravnog i stručnog nadzora u postupcima izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima i kroz nadzor i kontrolu poslova osnivanja katastra nepokretnosti, nakon što utvrdi da je katastar nepokretnosti osnovan u skladu sa Zakonom o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 6/12, 110/16, 62/18 i 90/23) predlagao osnivanje katastra nepokretnosti u katastarskim opštinama u kojima se vršilo izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima u utvrđivanje prava na nepokretnostima.

Takođe, Sektor za poslove nadzora je postupao po svim predstavkama fizičkih i pravnih lica i po službenoj dužnosti za nadzor i kontrolu rada organizacionih jedinica RUGIPP (područnih jedinica i kancelarija), na način da je po svim predstavkama izvršio upravni i stručni nadzor, zapisnički konstatovao i utvrdio činjenično stanje i u slučaju utvrđenih nepravilnosti u radu nalagao mjere i rokove za otklanjanje istih. Takođe nakon nalaganja mjera za postupanje, Sektor za poslove nadzora je pratio i realizaciju naloženih mjera i postupanje po istim.

Prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti Sektor za poslove nadzora se pridržavao planskih dokumenata RUGIPP, a naročito Plana poslova premjera i osnivanja katastra nepokretnosti RUGIPP u proteklom petogodišnjem periodu.

Pored gore navedenih i glavnih aktivnosti i poslova, Sektor za poslove nadzora u svom domenu rada u proteklom periodu obavljao je sledeće poslove:

- nadzor geodetskih poslova vršenjem upravnog i stručnog nadzora nad projektovanjem i realizacijom osnovnih geodetskih radova,
- poslove pregleda i prijema poslova iz geodetske oblasti,
- internu edukaciju kadrova,
- nadzor nad poslovima koji se odnose na svojinsko pravne poslove na nepokretnostima,
- Nadzor na poslovima koji se tiču pitanja prometa nepokretnosti,
- nadzor na poslovima koji se tiču pitanja građevinskog zemljišta, uzurpacija zemljišta, poslova eksproprijacije,
- davao smjernice i mišljenja koji se tiču poslova rješavanja imovinsko-pravnih odnosa,
- nadzor nad poslovima rada organizacionih jedinica RUGIPP (područnih jedinica i kancelarija), kancelarijsko poslovanje, poštovanje Kodeksa državnih službenika i drugo,
- osnivanju katastra nepokretnosti nastupao istovremeno sa radom komisija za izlaganje i kontinuirano prati njihov rad od objavljivanja Oglasa o osnivanju katastra nepokretnosti do osnivanja katastra nepokrtnosti,
- Sektor za poslove nadzora je intenzivno sarađivao sa svim ostalim učesnicima u osnivanju katastra nepokretnosti, a posebno sa Sektorom za osnivanje i održavanje katastra nepokretnosti i Sektorom za geodetske poslove,
- vršio je intezivnu edukaciju kako zaposlenih tako i konsultanata u komisijama za izlaganje vezanih za primjenu propisa iz imovinsko-pravne i geodetske oblasti u postupku osnivanja i održavanja katastra nepokretnosti,
- vršio vanredni nadzor nad radom organizacionih jedinica RUGIPP (područnih jedinica i kancelarija) po službenoj dužnosti.

Najveći obim poslova sektor sa poslove nadzora ima na poslovima koji se odnose na predmete izlaganja cijelih katastarskih opština kao i na predmetima koji su formirani na osnovu predstavki, zahtjeva stranaka, pritužbi i slično, a koji se tiču poslova iz nadležnosti područnih jedinica i kancelarija, kao i postupanje prvostepenog i drugostepenog organa u zakonskom roku prilikom donošenja rješenja i rješavanja o pravima i interesima fizičkih i pravnih lica.

4.13. Uslovi rada

4.13.1. Poslovni prostori

Veoma značajna komponenta su i poslovni prostori u kojima rade organizacione jedinice RUGIPP. Pored prostora potrebnih za redovan rad organizacionih jedinica RUGIPP, takođe su neophodni prostori i za rad komisija za izlaganje podataka na javni uvid radi osnivanja jedinstvene evidencije katastra nepokretnosti, kao i za rad lica angažovanih na uspostavi digitalnog arhiva. Trenutno RUGIPP ima 46 poslovnih prostora u svom vlasništvu, kao i 38 iznajmljenih prostora.

Nabavku, modernizaciju, održavanje i opremanje poslovnih prostora, kao i redovno plaćanje zakupnine, RUGIPP vrši iz svojih sredstava, nastojeći da obezbijedi adekvatne uslove za rad organizacionih jedinica, kako bi građani na što lakši način mogli ostvariti svoje potrebe iz nadležnosti RUGIPP.

4.13.2. Vozila

U okviru svojih nadležnosti RUGIPP izvršava geodetsko-tehničke radove, katastarsko klasiranje zemljišta, rješava imovinsko-pravne poslove, vrši popis nepokretnosti za masovnu procjenu vrijednosti nepokretnosti, vrši osnivanje jedinstvene evidencije o nepokretnostima - katastra nepokretnosti, kao i brojne druge poslove koji podrazumjevaju rad na terenu. Za obavljanje navedenih poslova neophodna su terenska vozila.

RUGIPP trenutno raspolaže sa 104 vozila, od kojih 17 vozila više nije u funkciji i pokrenut je postupak njihove prodaje. Dakle, RUGIPP raspolaže sa 87 vozila koja su u voznom stanju i koja služe za obavljanje terenskih poslova. Takođe u postupku je i nabavka 6 novih vozila. Sva vozila se redovno servisiraju iz namjenskih sredstava RUGIPP.

4.14. Pravni okvir RUGIPP-a

U oblasti premjera i katastra nepokretnosti, katastra vodova, odnosno u geodetskoj i imovinsko - pravnoj oblasti, te drugim oblastima koje su u nadležnosti RUGIPP, primjenjuje se više zakona i podzakonskih akata.

Zakoni koji se primjenjuju u radu RUGIPP su:

- Zakon o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22 , 132/22 i 90/23),
- Zakon o vladi Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 118/08),
- Zakon o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 124/08, 3/09, 58/09, 95/11, 60/15 i 107/19),
- Zakon o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 6/12, 110/16 , 62/18 i 90/23),
- Zakon o održavanju premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 19/96, 15/10),
- Zakon o premjeru i katastru nepokretnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 34/06, 110/08 i 15/10),
- Zakon o zemljišnim knjigama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 74/02, 67/03, 46/04, 109/05 i 119/08),
- Zakon o privatizaciji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 98/04, 71/10, 30/12 i 67/13),
- Zakon o privatizaciji državnih stanova („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 118/11, 67/13, 60/15, 45/18 i 63/20),
- Zakon o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 51/06, 1/07, 53/07, 41/08, 58/09, 79/11 i 28/13)
- Zakon o notarskoj službi u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 28/21),
- Zakon o građevinskom zemljištu (na snazi je samo član 44.) („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 112/06),
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 93/06, 86/07, 14/10, 5/12 , 58/19, 119/21 i 106/22),

- Zakon o poljoprivrednim zadrugama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 73/08, 106/09, 78/11 i 01/24),
- Zakon o agrarnoj reformi i kolonizaciji („Službeni list NR BiH“, br. 2/46, 18/46, 20/47, 29/47, 37/49, 14/51 i 41/67),
- Zakon o uzurpacijama i dobrovoljačkim kompetencijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 8/20),
- Zakon o eksproprijaciji („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 112/06, 37/07, 66/08, 110/08 i 79/15),
- Zakon o posebnom postupku eksproprijacije radi izgradnje auto-puta koridor Vc kroz Republiku Srpsku i izgradnje dionice auto-puta „9. Januar" Banja Luka-Doboj („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 61/18 i 42/20),
- Zakon o posebnom postupku eksproprijacije radi izgradnje auto-puta i gasovoda dionice Vukosavlje-Brčko i Brčko-Rača („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 18/20 i 42/20),
- Zakon o posebnom postupku eksproprijacije radi izgradnje Aerodroma u Trebinju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/20 i 98/24),
- Zakon o posebnom postupku eksproprijacije radi izgradnje autoputa Banja Luka - Prijedor („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 61/21"),
- Zakon o naknadama za vršenje usluga premjera i korišćenje podataka katastra nepokretnosti i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 92/09),
- Zakon o finansiranju poslova premjera i uspostavljanja katastra nepokretnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 20/07 i 92/09),
- Zakon o administrativnim taksama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 100/11, 103/11, 67/13 i 123/20),
- Zakon o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 75/08, 60/13 i 70/20),
- Zakon o vodama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 50/06, 92/09, 121/12 i 74/17),
- Zakon o kulturnim dobrima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 38/22),
- Zakon o nacionalnim parkovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 75/10),
- Zakon o grobljima i pogrebnoj djelatnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 31/13 i 6/14),
- Zakon o komasaciji („Službeni list SRBiH“, broj 24/85),
- Zakon o arondaciji („Službeni list SRBiH“, broj 6/78),
- Zakon o javnim putevima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 89/13 i 83/19),
- Zakon o željeznicama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 19/17, 28/17 ,100/17 i 56/22),
- Zakon o uređenju prostora i građenju („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 40/13, 106/15, 3/16 i 84/19),
- Zakon o legalizaciji bespravno izgrađenih objekata sa izmjenom („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 62/18 i 93/22),
- Zakon o državnim službenicima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 118/08, 117/11, 37/12 i 57/16),
- Zakon o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18),
- Zakon o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 109/05 i 63/11),
- Zakon o izvršnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 59/03, 85/03, 64/05, 118/07, 29/10, 57/12, 67/13, 98/14 i 66/18),

- Zakon o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 i 27/24),
- Zakon o vanparničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske", br. 36/09, 91/16 , 16/23 i 27/24).

Uredbe, pravilnici, instrukcije i odluke koji se primjenjuju u radu RUGIPP su:

- Uredba o kancelarijskom poslovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 8/20),
- Uredba o kategorijama i zvanjima državnih službenika („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 18/09, 131/10 i 8/11),
- Uredba o radnim mjestima namještenika („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 18/09, 131/10 i 8/11),
- Uredba o kriterijumima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u republičkim organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/19),
- Uredba o kriterijumima za proglašavanje viška zaposlenih u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 107/09),
- Uredba o jedinstvenim pravilima i proceduri javne konkurencije za zapošljavanje namještenika („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 38/12 i 20/15),
- Uredba o nespojivosti i slučajevima u kojima se može dati odobrenje državnom službeniku u Upravi Republike Srpske da obavlja dodatnu aktivnost („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/06),
- Uredba o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti u republičkim organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 104/09 i 77/12),
- Uredba o stručnom ispitu za rad u upravi Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 68/11, 85/11 i 7/15)
- Uredba o naseljenim mjestima koja čine područije jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 4/10, 26/11, 74/12, 110/12, 34/15, 95/15, 39/17, 5/18, 81/18 i 90/20),
- Uredba o uslovima, načinu čuvanja, zaštiti i korišćenju podataka geodetskog informacionog sistema Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 14/09),
- Uredba o strateškim dokumentima u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/21),
- Uredba o visini naknade za članove Komisije za polaganje stručnog ispita u Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 27/25),
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 5/22, 53/23 i 57/23),
- Pravilnik o katastarskom premjeru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 16/21 , 18/21 i 100/22),
- Pravilnik o sadržaju, načinu izrade i pregledu tlocrta objekata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/25),
- Pravilnik o sadržaju i načinu pregleda elaborata geodetskih radova („Službeni glasnik Republike Srpske", broj 18/25),
- Pravilnik o načinu osnivanja i održavanja katastra nepokretnosti Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 11/14, 25/14 i 31/15),

- Pravilnik o načinu funkcionisanja geoinformacionog sistema Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 25/14),
- Pravilnik o načinu čuvanja, uvidu i izdavanju podataka geoinformacionog sistema Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 25/14),
- Pravilnik o finansiranju komisija za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnost („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 25/14),
- Pravilnik o tehničkim normativima, metodama i načinu rada, osnivanja i održavanja centralnog adresnog registra i registra prostornih jedinica („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 25/14),
- Pravilnik o postupku javnog konkursa za raspolaganje nepokretnostima u svojini Republike Srpske i jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/12),
- Pravilnik o načinu osnivanja i održavanja katastra vodova („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 11/14 i 14/21),
- Topografski ključ katastra vodova i opis formata GML iz „Pravilnika o načinu osnivanja i održavanja katastra vodova („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 11/14 i 14/21),
- Pravilnik o polaganju stručnog ispita za lica geodetske struke i lica poljoprivredne i šumarske struke za poslove katastarskog klasiranja, bonitiranja i komasacionu procjenu zemljišta sa programom o polaganju stručnog ispita („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 30/20),
- Pravilnik o licenci za rad geodetske organizacije, geodetskoj licenci i o ovlašćenju za snimanje iz vazdušnog prostora teritorije Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 69/25),
- Pravilnik o katastarskom klasiranju i bonitiranju zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 74/14),
- Pravilnik za osnovne geodetske radove („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 43/04),
- Pravilnik za održavanje premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 17/09 i 35/12),
- Pravilnik o vođenju knjige uloženih ugovora o otkupu stambenih zgrada i stanova („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 45/01 i 6/02),
- Pravilnik o uspostavljanju i vođenju knjige uloženih ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 60/05 i 29/18),
- Pravilnik o digitalnom geodetskom planu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 43/04),
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra cijena nepokretnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 2/18),
- Pravilnik o načinu osnivanja i održavanja sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti i sadržaju i načinu vođenja Registra procijenjenih vrijednosti nepokretnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 92/24),
- Pravilnik o postupanju u zemljišnoknjižnim stvarima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 105/03 i 23/07),
- Pravilnik o načinu uspostavljanja i održavanja digitalnog arhiva („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 85/19),
- Pravilnik o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 43/09),

- Pravilnik o jedinstvenim pravilima i proceduri javne konkurencije za zapošljavanje i postavljenje državnih službenika („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 68/09, 31/12 i 24/15),
- Pravilnik o radnoj knjižici („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 31/16)
- Pravilnik o procjeni rizika na radnom mjestu u radnoj sredini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/08),
- Pravilnik o postupku odabiranja arhivske građe, kriterijumima i načinu njenog vrednovanja („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 43/10),
- Pravilnik o postupku i rokovima preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne sredine („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 66/08, 52/09 i 107/09),
- Instrukcija za primjenu metode GPS za određivanje detaljnih tačaka br. 03-952-607-06 RUGIPP,
- Odluka o visini naknada za korišćenje podataka i pružanja usluga Republičke uprave za geodetske i imovinskopravne poslove („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 18/12 i 27/12),
- Odluka o visini naknade za rad Komisija za izlaganje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 44/25),
- Odluka o utvrđivanju visine naknade za fizička lica angažovana ugovorom o djelu na poslovima pripreme baze podataka o nepokretnostima za potrebe osnivanja katastra nepokretnosti broj: 21.01/052-653/21 od 10.12.2021. godine, od 17.3.2023. godine, od 6.6.2024. godine, od 26.3.2025. godine, od 15.5.2025. godine,
- Odluka o utvrđivanju visine naknade za fizička lica angažovana ugovorom o djelu na poslovima izrade baze podataka za registar cijena nepokretnosti broj 21.01/052-334/20 od 05.06.2020. godine, od 19.11.2020. godine, od 01.03.2023. godine od 30.08.2024. godine, od 14.05.2025. godine,
- Odluka o utvrđivanju visine naknade, opisu poslova i uslovima za fizička lica angažovana ugovorom o djelu na poslovima uspostave digitalnog arhiva Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove broj 21.01/052-53/21 od 25.1.2021. godine, od 20.2.2023. godine, od 6.6.2024. godine, od 16.5.2025. godine.

RUGIPP u svom djelokrugu rada primjenjuje značajan broj zakonskih i podzakonskih propisa. Ono što je kroz rad uočeno jeste djelimična neusaglašenost zakonskih propisa koja se odnosi na istu oblast, što može dovesti do nesigurnosti i nekonzistentnosti u primjeni zakonskih odredbi. Takođe, kroz analizu trenutnog stanja je konstatovano da je potrebno zakonskim propisom omogućiti evidentiranje, prikaz i registraciju prava na nepokretnostima radi boljeg razumijevanja međusobnih prostornih odnosa u urbanom i infastrukturnom okruženju. Pomenutom analizom stanja važećih zakonskih i podzakonskih akata, kao i praćenja reforme u oblasti RUGIPP i građanskog prava neophodno je kontinuirano donositi nove zakone i eventualno mijenjati postojeće kako bi se pratila navedena reforma, a s tim u vezi i efikasnije ostvarivala prava građana, potrebe privrede i sveukupnog razvoja ekonomije u Republici Srpskoj.

Svi zakonski propisi moraju pratiti razvoj ekonomskih odnosa, a u cilju iznalaženja adekvatnijih zakonskih rješenja kako bi se liberalizovao postupak rješavanja imovinsko – pravnih odnosa, primjenile sve mogućnosti korišćenja savremenih metoda prikupljanja, obrade i distribucije prostornih podataka, te kako bi se pratili standardi EU i svijeta u ovim oblasti. Podzakonski akti treba da propišu detaljniji sadržaj normi, naravno vodeći računa da se na taj način eventualno ne povrijede odredbe Zakona.

RUGIPP je u prethodnom petogodišnjem periodu bila obrađivač: Zakona o izmjena i dopuna Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 90/23), a kojima je preciznije regulisano pitanje rada geodetskih organizacija, polaganja stručnog ispita, izdavanja i oduzimanja geodetskih licenci, postupka osnivanja katastra nepokretnosti i rješavanja imovinsko-pravni poslova i postupanja u geodetsko-tehničkim radovima, te su propisani poslovi koji se odnose na masovnu procjenu vrijednosti nepokretnosti; Zakona o posebnom postupku eksproprijacije radi izgradnje autoputa Banja Luka - Prijedor („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 61/21) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posebnom postupku eksproprijacije radi izgradnje Aerodroma u Trebinju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/24).

Pored navedenog, RUGIPP je bio obrađivač Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stvarnim pravima čiji Prijedlog je upućen u dalju proceduru, te obrađivač Zakona o infrastrukturi geoprostornih podataka Republike Srpske koji je u zakonom propisanoj proceduri, odnosno pribavljanja mišljenja on nadležnih institucija.

RUGIPP je bio i obrađivač niza podzakonskih akata na koje je Vlada Republike Srpske dala saglasnost, i to:

- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 57/23),
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o katastarskom premjeru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 100/22),
- Pravilnik o sadržaju, načinu izrade i pregledu tlocrta objekata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/25),
- Pravilnik o sadržaju i načinu pregleda elaborata geodetskih radova („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/25),
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu osnivanja i održavanja katastra vodova („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 14/21),
- Pravilnik o licenci za rad geodetske organizacije, geodetskoj licenci i o ovlašćenju za snimanje iz vazdušnog prostora teritorije Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 69/25),
- Pravilnik o načinu osnivanja i održavanja sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti i sadržaju i načinu vođenja Registra procijenjenih vrijednosti nepokretnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 92/24).

U fazi izrade su sljedeći podzakonski akti:

- Pravilnik o načinu osnivanja i održavanja katastra vodova Republike Srpske,
- Pravilnik o topografskom premjeru Republike Srpske,
- Pravilnik o izmjeni o dopuni Pravilnika o katastarskom premjeru Republike Srpske,
- Pravilnik o uspostavi i održavnju GNSS mreže permanentnih stanica.

Normativne poslove obrade i procjene uticaja propisa, kao i usklađenost tih propisa sa propisima Evropske Unije i pravnim aktima Savjeta Evrope, u RUGIPP obavlja Odjeljenje za normativne poslove u okviru Sektora za osnivanje i održavanje katastra nepokretnosti, u saradnji sa nadležnim ministarstvima i drugim institucijama Republike Srpske.

5. PLANIRANI POSLOVI

5.1. Osnovni geodetski radovi

Programom je definisan Strateški cilj vezan za osnovne geodetske radove. Operativni ciljevi koji doprinose realizaciji ovog strateškog cilja su:

- Izvršiti sva preostala nivelmanska mjerenja radi stvaranja pretpostavki za uspostavljanje vertikalnog referentnog sistema Republike Srpske i računanje geoida za područje Republike Srpske dovoljne tačnosti za određivanje visina GNSS tehnologijom;
- Izrada geoida za područje Republike Srpske, preduslov je realizacija nivelmanskih mjerenja u ovkiru NVT3;
- Na godišnjem nivou vršiti praćenje stanja tačaka geodetske osnove, kako bi se sagledala upotrebljivost postojeće geodetske osnove i definisali koraci za obnavljanje ili progušćenje tačaka geodetske osnove;
- Izvršiti postavljanje tri (ili više) autonomne permanentne stanice na području Republike Srpske, koje bi bile povezane u Evropsku mrežu permanentnih stanica, a koje bi bile uključenje u rad postojeće SRPOS mreže, sve u cilju poboljšanja mjerenja GNSS tehnologijom. Ove permanentne stanice bi predstavljale mrežu nultog reda, na kojima bi se vršila opažanja koja se odnose na horizontalni i vertikalni referentni sistem. Takve stanice bi imale sopstveno napajanje u vidu solarnih panela, ukoliko ne bi postojala mogućnost povezivanja na postojeću elektroenergetsku mrežu;
- Izvršiti nabavku softvera za praćenje stabilnosti permanentnih stanica;
- Izvršiti nabavku novih GNNS uređaja, totalnih stanica i detektora podzemnih vodova (georadar), radi unaprijeđenja rada Područnih jedinica i praćenja stanja geodetske osnove, s obzirom da je geodetska oprema za pojedine Područne jedinice nabavljena još 2002. godine;
- Obezbjediti redovno održavanje i etaloniranje geodetksih instrumenata, kako bi mjerenja bila na zadovoljavajućem nivou i kako bi se ispoštovali zakonski propisi;
- Obezbijediti neophodnu stručnu i finansijsku podršku za potrebe prelaska na novi referentni sistem, sve u skladu sa izrađenom studijom i smjernicama prikazanim u njoj;
- Donijeti novu zakonsku regulativu ili izvršiti izmjenu postojeće, kako bi se nesmetano mogao izvršiti prelazak na globalne terestričke referentne sisteme.

Aktivnosti na realizaciji ciljeva su uslovno razvrstane na potprograme:

- Prostorni referentni sistem,
- Vertikalni referentni sistem,
- Gravimetrijski referentni sistem,
- Održavanje tačaka geodetske osnove Republike Srpske,
- Održavanje postojeće geodetske opreme.

5.2. Osnivanje katastra nepokretnosti

5.2.1. Osnivanje katastra nepokretnosti

Dugoročni cilj za Republiku Srpsku jeste da se pomogne ekonomski razvoj i dobro upravljanje putem ažuriranih, ispravnih i pouzdanih podataka i upisa o nepokretnostima. Ovaj dugoročni cilj zahtjeva provođenje aktivnosti kojima će se:

- Uspostaviti siguran i efikasan sistem registracije nepokretnosti;
- Upotpuniti katastarski podaci za kompletnu nepokretnu imovinu u Republici Srpskoj,
- Urediti problematika protivzakonite izgradnje i prisvajanje zemljišta,
- Postupiti po još uvijek neriješenim zahtjevima za restituciju imovine; podnesenim od strane raseljenih osoba ili osoba čija je imovina nacionalizovana,
- Uspostaviti odgovarajući sistem oporezivanja imovine da bi se podržalo finansiranje servisa lokalne vlasti i
- Reorganizovati sistem planiranja.

Jasno je da sistemi evidencija koje sada posjedujemo ne mogu u potpunosti ispuniti zacrtane ciljeve.

Postojanje više evidencija na nepokretnostima i njihova neažurnost stvorila je potrebu za uvođenjem nove jedinstvene evidencije o nepokretnostima i prava na njima, kao i nosiocina tih prava, koja bi obuhvatila i prostornu i pravnu komponentu. Katastar je u velikom procentu pratio sve promjene na terenu, dok je zemljišna knjiga, tamo gdje postoji, postajala sve neažurnija. Zbog ovakvog stanja evidencije u Republici Srpskoj zaključeno je da je potrebno što prije uspostaviti novu jedinstvenu evidenciju o nepokretnostima i prava na njima na teritoriji Republike Srpske, što je rezultiralo donošenjem Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 6/12, 110/16, 62/18 i 90/23). Ovim zakonom omogućeno je uspostavljanje cjelovite, potpune, savremene i ažurne evidencije o svim nepokretnostima, prava na njima i nosiocima tih prava. U skladu sa ovim zakonom novi sistem evidencije nepokretnosti treba da se zasniva na principima javnosti, prioriteta, zakonitosti, pouzdanja, obaveznosti upisa, obaveznosti korišćenja podataka iz nove evidencije, konstitutivnosti upisa, potpunosti evidencije, vođenje evidencije kod jednog, i to Republike Srpske organa uprave, zatim na principu preglednosti, jednostavnosti, ekonomičnosti i efikasnosti. Određeno je da se obrada podataka koje sadrži nova evidencija vrši elektronskim putem kroz određena softverska rješenja. Naročito značajna je odredba tog zakona u skladu sa kojom su poslovi osnivanja i održavanja katastra nepokretnosti od opšteg interesa za Republiku Srpsku.

Iako je osnivanje katastra nepokretnosti dug postupak koji zahtijeva obimne finansijske i ljudske resurse, na područijima na kojima je isti osnovan, pokazao se kao jedan od najznačajnih postupaka, jer je uspostavljena jedinstvena evidencija o nepokretnostima, sa utvrđenim tačnim tehničkim podacima i stvarnim imaocima prava na nepokretnostima. Omogućen je nesmetan promet nepokretnosti i sigurnost u pravnom prometu. Pristup, upravljanje i kontrola sa podacima na nepokretnostima je u mnogome olakšan.

Formiranje ažurne i tačne evidencije kakav je katastar nepokretnosti predstavlja ogromnu podršku ekonomskom razvoju i razvoju tržišta nepokretnosti, te nastavak započetog postupka osnivanja katastra nepokretnosti treba biti strateški cilj.

Upravo cilj ovog Programa je da se na što efikasniji i ekonomičniji način osnuje katastar nepokretnosti Republike Srpske, kao jedinstvena evidencija nepokretnosti i prava na njima.

Za period trajanja predmetnog programa planirano je da se katastar nepokretnosti potvrdi za još 580 katastarskih opština na teritoriji Republike Srpske u površini od oko 947426 ha. Realizacijom programa bio bi osnovan katastar nepokretnosti za ukupno 1127 katastarskih opština na teritoriji Republike Srpske u površini od oko 1640021 hektara (oko 66,6 % teritorije Republike Srpske).

Prioritet prilikom osnivanja katastra nepokretnosti biće urbana područja, područja sa popisnim katastrom i područja bez vlasničke evidencije o nepokretnostima.
U Tabeli 13 prikazan je Program osnivanja KN 2026-2030. godine.

Tabela 13: Program osnivanja KN 2026-2030. godine

R. br.	Opština	Ukupan broj KO	Ukupna površina [ha]	Broj KO sa osnovanim KN u periodu 2026-2030	Površina sa osnovanim KN u periodu 2026-2030 [ha]	Ukupan broj KO u Republici Srpskoj sa osnovanim KN zaključno sa 2030.	Ukupna površina sa osnovanim KN u Republici Srpskoj zaključno sa 2030. [ha]
1	Banja Luka	98	123889	5	16801	98	123889
2	Berkovići	13	26403	11	17770	13	26403
3	Bijeljina	53	73408	17	35561	53	73408
4	Bileća	25	63684	1	3803	25	63684
5	Bratunac	24	29305	10	12210	13	15353
6	Brod	23	23006	10	10003	10	10003
7	Višegrad	22	44906	14	29464	22	44906
8	Vlasenica	17	21737	7	10219	17	21737
9	Vukosavlje	11	7375	8	5408	11	7375
10	Gacko	19	72836	10	38335	13	47058
11	Gradiška	65	76165	20	23435	29	35472
12	Derventa	49	51660	20	21086	29	29846
13	Doboj	74	65533	20	17712	32	29160
14	Donji Žabar	7	4680	4	1124	7	4680
15	Zvornik	24	37439	14	25950	24	37439
16	Istočna Ilidža	6	2927	3	2588	6	2927
17	Istočni Mostar	3	8864	3	8864	3	8864
18	Istočni Stari Grad	13	8800	9	6958	13	8800
19	Istočno Novo Sarajevo	6	3792	4	3008	6	3792
20	Jezero	5	6317	5	6317	5	6317
21	Kalinovik	15	67950	13	67477	15	67950

22	Kneževo	19	32599	10	17157	14	22935
23	Kozarska Dubica	65	49935	20	15365	46	33489
24	Kostajnica	11	8586	5	3903	5	3903
25	Kotor Varoš	43	55734	11	21000	15	17494
26	Kupres	3	4462	3	4462	3	4462
27	Laktaši	39	38834	19	18659	39	38834
28	Lopare	32	29779	10	13426	32	29779
29	Ljubinje	19	34133	13	29742	19	34133
30	Milići	22	27891	4	9379	22	27891
31	Modriča	26	33207	10	12771	15	19584
32	Mrkonjić Grad	37	66973	10	18101	12	19844
33	Nevesinje	28	88711	15	47524	19	52544
34	Novi Grad	50	46967	10	10703	11	12456
35	Novo Goražde	8	12308	8	12308	8	12308
36	Osmaci	7	7954	4	4545	4	4545
37	Oštra Luka	20	20664	2	2066	2	2066
38	Pale	16	49036	12	43912	16	49036
39	Pelagićevo	12	11585	4	3086	12	11585
40	Petrovac- Drinić	4	14610	4	14610	4	14610
41	Petrovo	8	10953	5	6846	5	6846
42	Prijedor	56	83407	20	29788	39	47384
43	Prnjavor	58	62999	20	21724	37	36700
44	Ribnik	30	49992	5	8332	6	9962
45	Rudo	15	34768	5	11589	7	12808
46	Sokolac	32	69225	5	2528	32	69225
47	Srbac	35	45264	10	12933	16	21489
48	Srebrenica	38	52983	20	27886	35	52808

49	Stanari	13	16096	9	11957	13	16096
50	Teslić	44	84649	10	19238	13	19901
51	Trebinje	62	86251	15	20867	28	37110
52	Trnovo	11	10979	1	3375	11	10979
53	Ugljevik	21	17042	10	8115	16	13361
54	Foča	55	111840	27	46818	55	111840
55	Čelinac	29	36180	10	12476	15	16939
56	Šamac	21	17224	10	8202	15	12373
57	Šekovići	16	24237	1	1317	16	24237
58	Šipovo	31	55020	15	26623	26	39402
UKUPNO:				**580**	**947426**	**1127**	**1640021**

Imajući u vidu izneseno, planirana finansijska sredstva, osposobljenost RUGIPP za provođenje ovog istorijskog posla, kao i rad na terenu preko 100 komisija za izlaganje koje je do sada dalo značajne rezultate, sigurni smo da je, uz naporan i stručan rad ove uprave, Program realan i ostvariv.

5.2.2. Imovinsko – pravni poslovi

U planiranom periodu godišnje će se rješavati oko 50.000 predmeta što ukupno za planski period iznosi oko 250.000 predmeta.

Struktura predmeta u upravnom postupku odnosi se na rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, zemljišno-knjižnih predmeta i knjige uloženih ugovora, kao i dio spornih imovinsko-pravnih odnosa vezanih za osnivanje katastra nepokretnosti kao jedinstvene evidencije.

U cilju blagovremenog izvršavanja planiranog rješavanja imovinsko – pravnih odnosa u Sektoru neophodno je i dalje zadržati i insistirati na:

- Tehničkoj opremljenost područnih jedinica,
- Kadrovskoj osposobljenosti (odabir kadrova, voditi računa o stručnosti, moralu i sličnim osobinama izabranih kadrova),
- Edukacija zaposlenih po područnim jedinicama.

RUGIPP će svake godine u planskom periodu provoditi edukaciju zaposlenih iz oblasti imovinskog prava, a u cilju otklanjanja pravnih nejasnoća, kao i ujednačavanja sudske i upravne prakse iz oblasti imovinskog prava, uz angažovanje eminentih stručnjaka iz oblasti građanskog prava.

Kontinuirana nabavka stručne literature vezane za sudsku i upravnu praksu, iskristalisan u dosadašnjoj primjeni zakona i podzakonskih akata, takođe je neophodna.

Analizom postojećeg stanja došlo se do podataka da se obim predmeta iz imovinsko pravne oblasti kontinuirano povećava. Podaci upućuju na zaključak da će u periodu 2026. do 2030. godine biti prisutan trend povećanja predmeta u procentu od oko 20%.

U okviru svojih nadležnosti RUGIPP planira izvršiti geodetsko-tehničke radove i riješiti imovinsko-pravne odnose, te tako stvoriti neophodne uslove u cilju implementacije velikih kapitalnih projekta Republike Srpske. Planirani kapitalni projekti odnose se na:

1. Auto-put Vukosavlje-Brčko i Brčko-Rača - pristupni putevi i završetak radova (PK Vukosavlje, PJ Modriča, PJ Šamac, PJ Pelagićevo, PK Donji Žabar, PJ Bijeljina),
2. Gasovod Bijeljina – Novi Grad (PK Vukosavlje, PJ Modriča, PJ Šamac, PJ Pelagićevo, PK Donji Žabar, PJ Bijeljina, PJ Doboj, PJ Prnjavor, PJ Derventa, PJ Stanari, PJ Laktaši, PJ Banja Luka, PJ Prijedor, PJ Novi Grad),
3. Koridor Vc (PJ Doboj), izgradnja autoputa Doboj-Vukosavlje, na koridoru „Vc“ -pristupni putevi i završetak radova,
4. Auto put Banja Luka – Prijedor – Novi Grad (druga faza dionica Prijedor – Novi Grad),
5. Auto put Banja Luka – Prijedor – Novi Grad - pristupni putevi i završetak radova (PJ Banja Luka, PJ Prijedor),
6. Autoput Banja Luka – Doboj - pristupni putevi i završetak radova(PJ Laktaši, PJ Prnjavor, PJ Derventa, PJ Doboj),
7. Autoput Banja Luka – Gradiška - pristupni putevi (PJ Laktaši, PJ Gradiška),
8. Auto put Banja Luka – Mliništa (PJ Banja Luka, PJ Mrkonjić Grad, PJ Ribnik),
9. Obilaznica oko Banja Luke,
10. Put Foča - Šćepan Polje (PJ Foča) u dužini 19 kilometra sa međudržavnim mostom,
11. Put Foča - Gacko (PJ Foča),
12. Put Ustiprača – Miljeno – Godijeno (PJ Foča, PJ Čajniče),
13. Put Nevesinje – Berkovići u dužini 17 kilometara ,

14. HE Dabar projekat Gornji horizonti (PJ Nevesinje, PJ Bileća),
15. Realizacija idejnog projekata izgradnje HE Buk Bijela (PJ Foča),
16. PJ Trebinje:
    - Zapadna obilaznica,
    - Izgradnja mosta preko rijeke Trebišnjice,
    - Uređenje, sanacija i rekonstrukcija kanala Catovica krak u Trebinju,
    - aerodrom u Trebinju.
17. Ostali postupci eksproprijacije u vezi realizacije infrastrukturnih projekata jedinica lokalne samouprave po područnim jedinicama i kancelarijama.

Prije svega, treba istaći da je opredijeljenost Vlade Republike Srpske jaka, stabilna, demokratska i prosperitetna Republika Srpska, sa nadležnostima koje su joj verifikovane Dejtonskim sporazumom, otvorena prema svijetu i institucijama koje mogu da odgovore potrebama svih njenih građana. Na osnovu jasnog programskog cilja, detaljne analize stanja po svim oblastima, te Programa rada Vlade, ključne reformske oblasti Vlade Republike Srpske su: oporavak privrede i novi privredni rast, reforma javnog sektora, fiskalna konsolidacija, očuvanje socijalne sigurnosti i evropski put Republike Srpske, evropske integracije i regionalna saradnja. Niti jedan od ovih ciljeva ne može se ostvariti u potpunosti bez razvoja, modernizacije i unapređenja rada sektora katastra nepokretnosti kao jedinstvene evidencije o nepokretnostima, proglašenim od opšteg interesa za Republiku Srpsku i oslonca na nju. Ove politike se ne mogu realizovati bez dalje ubrzane izgradnje jedinstvene baze katastra nepokretnosti i infrastrukture geoprostornih podataka Republike Srpske, gdje su evidencije RUGIPP njen ključni segment. Polazeći od takvog značaja svoje uloge u ostvarenju zacrtanog Programa rada Vlade Republike Srpske i ukupnog razvoja Republike, RUGIPP predlaže Vladi Republike Srpske primjereni Program koji je usaglašen sa strateškim dokumentima. Takođe, obavljaće se geodetsko - tehnički radovi i rješavaće se imovinsko – pravni odnosi u postupku eksproprijacije nepokretnosti prilikom realizacije kapitalnih projekata definisanih Programom ekonomskih reformi Republike Srpske za svaku godinu trajanja Programa.

5.3. Katastarski premjer, evidencije i treća dimenzija

5.3.1. Katastarski premjer i katastarsko klasiranje i bonitiranje zemljišta

Zbog lošeg stanja planova u nekim slučajevima i nekvalitetne kartografske podloge, prilikom održavanja dolazi do situacija da se ne mogu identifikovati međne linije i drugi detalji. Iz tog razloga planiraju se poslovi novog katastarskog premjera, a kako bi se prevazišle poteškoće prilikom održavanja premjera i izdavanja podataka.

Prilokom održavanja ustanovljene su greške planova koje su nastale zbog prevaziđenih metoda geodetskog snimanja prilikom katastarskog premjera i održavanja geodetskih podloga. Održavanje katastarskih planova često nije vršeno sa tačaka geodetske osnove, već na osnovu odmjeranja-frontova sa skica snimanja i na osnovu toga je vršeno računanje površina parcela, što je imalo za rezultat neusaglašenost geodetske osnove i detalja na planovima.

Zbog navedenog, kao i zbog neažurnog stanja planova (postoji veliki broj neuplanjenih objekata), te intenzivne gradnje koja se proširila najčešće na područje razmjere 1:2500, kao i nemogućnosti održavanja premjera na osnovu važećih podloga, planirano je ponovno snimanje i proširenje područja razmjere snimanja.

Neusaglašenost stanja na terenu i stanja na planovima, odnosno neažurnost planova u mnogim slučajevima znatno prelazi procenat od 30% (što je po standardima struke pokazatelj da je neophodan novi katastarski premjer).

Kao rezultat izvođenja katastarskog premjera, dobiće se baza podataka o nepokretnostima i imaocima prava na nepokretnostima, koja sadrži podatke o nepokretnostima i imaocima prava na nepokretnostima, a koji odgovaraju stvarnom stanju na terenu. Tako formirana baza predstavlja osnovu za formiranje privremene baze podataka katastra nepokretnosti, sa tačnim tehničkim podacima, na osnovu koje će se izvršiti osnivanje katastra nepokretnostim sa utvrđenim stvarnim pravima na nepokretnostima.

Tačnost prikupljenih podataka i njihova savremena prezentacija predstavljaju garanciju za dalje održavanje podataka katastra nepokretnosti kroz vrijeme i efikasnu distribuciju podataka potencijalnim korisnicima. Prioritet prilikom izbora područja na kojima će se vršiti katastrski premjer, pored fizičkog stanja planova, tačnosti i ažurnosti, biće područja sa popisnim katastrom i područja bez vlasničke evidencije o nepokretnostima, a naročito urbana područja, zbog toga što je na tim područjima detalj koji se prikazuje na planoima gušći i cijena nepokretnosti znatno viša nego izvan tih područja.

Prilikom održavanja postojećih premjera došlo se do zaključka da se kroz postupke održavanja može izvršiti poboljšanje tačnosti podataka, te se primjnena ovakvih postupaka planira u narednom periodu. Održavanje se vrši tako što se novonastale promjene snimaju savremenim geodetskim metodama i instrumentima nove generacije, dok su planovi izrađeni prevaziđenim metodama i neadekvatno održavani, te u mnogo slučajeva odstupaju od stvarnog stanja na terenu. Kako bi poboljšanje tačnosti kroz postupke održavanja katastarsih evidencija bilo moguće potrebno je izvršiti izmjenu zakonskih i podzakonskih propisa, kojima bi ovakvo poboljšanje tačnosti bilo omogućeno.

Kada je u pitanju katastarsko klasiranje, bonitiranje i komasaciona procjena zemljišta, RUGIPP će nastaviti sa do sada planiranim aktivnostima koje se odnose na postavljanje osnove za katastarsko klasiranje zemljišta, katastarsko klasiranje zemljišta u okviru premjera, kontrola, pregled i prijem radova katastarskog klasiranja zemljišta, promjena načina korišćenja zemljišta u postupku održavanja katastra, rješavanje primjedbi u postupku izlaganja podataka na javni uvid o nepokretnostima i prava na njima, a koje se odnose na način korišćenja zemljišta, reviziju katastarskih parcela koje su upisane kao kultura vrt, učestvovati u radnim grupama za izradu zakonskih i podzakonskih akata.

Takođe, u okviru katastarskog premjera nepremjerenih dijelova opštine Nevesinje, a prema Ugovoru sa izvođačem radova, RUGIPP će izvršiti postavljanje osnove za katastarsko klasiranje nepokretnosti i izvršiti klasiranje nepokretnosti u periodu 2025.-2026. godine.

5.3.2. Katastar vodova

Obzirom da katastar vodova nije osnovan na teritoriji Republike Srpske, potrebno je da se provedu aktivnosti na uspostavi katastra vodova. To prije svega podrazumijeva izvršiti kartiranje vodova iz postojećih analognih elaborata premjera vodova i analognih planova katastra komunalnih uređaja, te izraditi bazu katastra vodova.

U toku je izrada softverskog rješenja za vođenje evidencije o vodovima i pravima na njima i očekuje se da će RUGIPP 2026. godine imati izrađeno softversko rješenje, te nastaviti aktivnosti na popunjavanju baze podataka katastra vodova.

Nakon izrade baze katastra vodova, izvršiće se i utvrđivanje prava na vodovima. Utvrđivanje prava na vodovima provodiće nadležne područne jedinice i kancelarije RUGIPP.

Program radova na osnivanju katastra vodova je predložen na osnovu sljedećih pretpostavki:

- U programskom periodu 2026 – 2030 planirati ukupan obim radova u iznosu od 50% od ukupno izgrađenih vodova, kako bi se stekla iskustva i definisao proces pripreme i

realizacije poslova na izradi katastra vodova, a naročito obezbijediti spremnost vlasnika vodova,

- Organizovati javne tribine i savjetovanja na temu neophodnosti i značaja izrade katastra vodova i upisa prava svojine na vodovima,
- Blagovremeno obezbijediti i testirati softver za uspostavu baze katastra vodova,
- Započeti radove na masovnom snimanju vodova i osnivanju katastra vodova u više opština.

5.3.3. Katastar infrastrukture i 3D katastar

Javna infrastruktura predstavlja objekte na površini, ispod i iznad površine zemlje i vode, koji omogućavaju kretanje ljudi, dobara, proizvoda, vode, energije, informacija i drugo, a može biti saobraćajna, hidrotehnička, energetska, telekomunikaociona, informaciona i ostala. Infrastrukturni objekti koji pripadaju vodovima elektroenergentske mreže: hidroelektrane, termoelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane i slično.

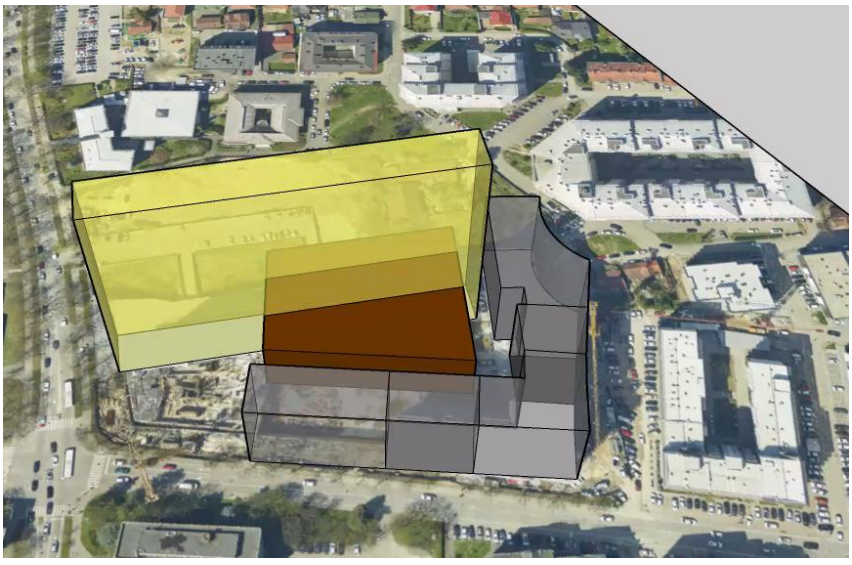
Sadržaj katastra infrastrukture čine podaci o vrstama, namjeni, osnovnim tehničkim karakteristikama i položaju izgrađene infrastrukture, te podacima o imaocima pravana tim objektima.

Neki od najznačajnijih infrastrukturnih objektata su autoputevi, aerodromi, mostovi, nadvožnjaci, pasarele i slično.

U postojećim katastarskim evidencijama infrastrukturni objekti nisu prepoznati kao objekti jer:

- Nemaju numeraciju,
- Iscrtavaju se samo pomoćnim linijama unutar parcele,
- Namjena korišćenja infastrukturnog objekta dodaje se zemljištu,
- Ne unose se u A1 list nepokretnosti,
- Ne prikupljaju se dodatne informacije o objektu.

U praksi se iz razloga 2D prikaza objekata na katastarskim planovima javlja niz problema prilikom prikazivanja infrastrukturnih objekata, zgrada podijeljenih lamelama u vertikalnim gabaritima, te preklopom u vertikalnom smislu, a samim tim i sa upisom prava na nepokretnostima u postojećim bazama, što je prikazano na Slici 7.

Slika 7: Prikaz preklopa dvije zgrade u Banjaluci

Obzirom na ubrzan razvoj tehnologije, u praksi se sve češće susrećemo sa modernim kompleksnim objektima, koji su izgrađeni na više katastarskih parcela, preklapaju se u vertikalnim gabaritima, te iako su izgrađeni u skladu sa građevinskim i upotrebnim dozvolama, nije moguća uplana takvih objekata u katastarskim evidencijama jer su katastarski planovi u bazama podataka prikazani u 2D smislu u skladu sa važećim zakonskim propisima.

U bazama podataka katastra nepokretnosti Republike Srpske sadržani su podaci o broju objekta, broju etaža, spratnosti, ali to nije dovoljno za precizan način prikaza kompleksnih objekata podijeljenih u vertikalnom smislu.

Da bi se prevazišli ovakvi problemi, potrebno je uvođenje treće dimenzije u katastarske evidencije.

Jedno od mogućih rješenja, koje bi riješilo veći dio problema u praksi, je uvođenje katastra infrastrukture. Ovo rješenje bi po strukturi bilo najsličnije katastaru vodova.

Kao potpuno rješenje za problem složenih prikaza objekata u prostoru, odnosno međusobnih prostornih odnosa u urbanom i infastrukturnom okruženju, predstalja uvođenje 3D katastra, a koje bi za posljedicu imalo promjenu shvatanja prostora i prava vezanih za prostor. Ovo može biti značajan poduhvat kada su u pitanju katastarske evidencije, te je neophodno izvršiti sveobuhvatne i temeljne analize za potrebe uvođenja 3D katastra.

5.4. Topografski premjer i topografsko-kartografska djelatnost

Nosilac poslova koji se odnose topografski premjer i topografsko-kartografsju djelatnost u skladu sa organizacionom strukturom, odnosno unutrašnjom organizacijom i sistemazacijom radnih mjesta u RUGIPP, jeste Odjeljenje za topografski premjer, kartografiju i granice, u okviru Sektora za geodetske poslove.

Programom poslova premjera i uspostavljanja katastra nepokretnosti za period 2026-2030. godine definisan je strateški cilj programa za poslove topografskog premjera i topografsko-kartografske djelatnosti:

- Cilj programa jeste obezbjeđivanje ažurnog i pouzdanog topografsko-kartografskog materijala, primjenom savremenih tehnologija i metoda prikupljanja podataka, kao značajnog resursa za upravljanje prostorom i donošenje strateških odluka.
- Cilj programa je početak značajnijih kartografskih aktivnosti u Republici Srpskoj počevši od formiranja topografsko-kartografske baze podataka i obuke stručnog kadra za izradu karata, do kartografske publikacije karata i prelaska na trodimenzionalni prikaz prostora.

Operativni ciljevi koji doprinose realizaciji strateškog cilja:

- U skladu sa Zakonom izvršiti topografski premjer, teritorije Republike Srpske 2026. i 2030. godine, u svrhu izrade novog digitalnog ortofoto plana.
- Vršiti topografski premjer područja od interesa, aerodofotogrametrijskom, satelitskom i LiDAR metodom prikupljanja podataka, za potrebe ministarstava, republičkih uprava i međunarodnih projekata.
- Upostaviti saradnju sa fakultetima i međunarodnim organizacijama na razvoju topografsko-kartografske djelatnosti u skladu sa INSPIRE direktivom i ISO standardima.
- Izraditi topografsko-kartografsku bazu podataka.
- Obezbjediti savremene softvere za pripremu i izradu karata.
- Izvršiti edukaciju geodetskog kadra za izradu i održavanje topografsko-kartografske baze podataka, kao i za izradu, izdavanje i reprodukciju osnovne karte Republike Srpske, topografskih, tematskih i preglednih karata sitnije razmjere.
- Kontinuirano obrazovanje i razvoj kadra u primjeni i korištenju novih tehnologija (bespilotne letjelice, 3D modeliranje).

- Obezbjediti kontrolu kvaliteta kartografskih proizvoda i kontinuirano ažuriranje sadržaja i izrade kartografskih proizvoda.
- Postepena uspostava trodimenzionalnog modela Republike Srpske sa 3D topografskim modelom većih urbanih područja sa nivom detaljnosti LOD2 i LOD3, odnoso kreiranje digitalnih blizanaca prostora.
- Prelazak sa dvodimenzionalnog (2D) prikaza prostora na trodimenzionalni (3D) i vremenski ažuran model prostora Republike Srpske – kao osnovu za budući sistem „Digital Twin RS“.

5.5. Planirani poslovi izrade baza podataka katastra i digitalnog katastarskog plana

Digitalizacija katastarskih planova u narednom srednjoročnom periodu 2026. - 2030. godine se planira da se završi za čitavu teritoriju Republike Srpske. Na poslovima digitalizacije analognih planova biće angažovani radnici RUGIPP kao i angažman geodetskih organizacija, a sve u cilju digitalizacije RUGIPP i obezbjeđenja osnovnih preduslova za ostvarenje strateških ciljeva broj 1 i 3 , odnosno omogućavanje osnivanja katastra nepokretnosti i uvođenja potpune e-Uprave.

Digitalizacija preostalih analognih planova je jedan od prioriteta RUGIPP, a posebno naglasan kada je u pitanju digitalizacija analognih katastarskih planova treba da budu planovi koji su u zvaničnoj upotrebi, odnosno za koje je uspostavljena neka od katastarskih evidencija (postoji katastarski operat i planovi u zvaničnoj upotrebi). Digitalizacija ovakvih planova zahtijeva najmanje finansijskih i ljudskih resursa, a predstavlja ogroman iskorak u funkcionisanju katastarsko-informacionog sistema. Digitalizacijom uz primjenu softverskih rješenja obezbjeđuje se upravljanje, praćenje, analizu, kontrolisanje i dostupnost podataka o nepokretnostima.

U slučajevima kada premer nije u upotrebi potrebno je dodatno vrijeme i ljudski resursi za unos operata, koje je opet različito za pojedine slučajeve. Najmanje vremena i ljudskih resursa je potrebno za unos operata za koji postoje popisne liste, dok za unos podataka iz Abecednog spiska, foto skica i registra parcela treba više vremena i ljudskih resursa.

Ono što posebno treba pomenuti je stanje katastarskih planova u opštini Brod. Naime, u upotrebi je katastar zemljišta zasnovan na katastarskom premjeru iz 50-ih godina prošlog vijeka. Ono što je spacifično za opštinu Brod jeste što ne postoje orginalni katastarski planovi, jer su isti izgubljeni u toku ratnih dešavanja 1991-1995 godine. RUGIPP posjeduje kopije tih planova bez nanesenih promjena do 1995. godine, na koje su onda dalje kartirane promjene nakon ratnih dešavanja. Stanje ovih planova je jako loše. RUGIPP je došao do arhivskog orginalnala planova premjera za 10 katastarskih opština (koje su obuhvaćene reambulaciom), te izvršila skiniranje istih. Za područje opštine Brod urađen je novi katastarski premjer (za 13 katastarskih opština) i remabulacija premjera–ažuriranje katastarskog premjera (za 10 katastarskih opština). Baza katastarskog premjera za 13 katastarskih opština je izrađena, međutim nikada nije završen postupak reambulacije, a njena dalja iskoristivost je upitna jer ne postoji ažurno stanje plana na koji bi se ta reambulacija nanijela. Međutim, za evidenciju koja je u upotrebi nije izvršena digitalizacija katastarskih planova. Ono što je u narednom periodu potrebno sigurno uraditi jeste digitalizacija postojećih katastarskih planova (nulto stanje), te ažurirati taj plan sa promjena koje su desile u katastarskom operatu. Nakoh detaljnih analiza, RUGIPP će donijeti konačnu odluku o upotrebljivosti i završetku postupka reambulacije, koja bi bila osnova za osnivanje katastra nepokretnosti.

U Tabeli 14 dat je Plan digitalizacije analognih katastarskih planova (bez opštine Brod, za koje je potrebno uraditi dodatne analize).

Tabela 14: Plan digitalizacije katastarskih planova (bez opštine Brod)

Red br.	Opština	U toku digitalizacija 2025			PLAN 2026-2028		
	Naziv	Broj KO	Razmjera	Površina (ha)	Broj KO	Razmjera	Površina (ha)
1	**Čelinac**	4	1:1000	0			
			1:2500	3351			
			1:5000	0			
			Ukupno	3351			
10.	**Doboj**				13	1:1000	0
						1:2500	3074
						1:5000	413
						Ukupno	3487
12.	**Foča**	5	1:1000	0			
			1:2500	4346			
			1:5000	10423			
			Ukupno	14769			
13.	**Gacko**				4	1:1000	0
						1:2500	6170
						1:5000	11102
						Ukupno	17272
14.	**Gradiška**	3	1:1000				
			1:2500	2583			
			1:5000	8861			
			Ukupno	11444			
18.	**Istočni Mostar**	3	1:1000	0			
			1:2500	1508			
			1:5000	7356			
			Ukupno	8864			
25.	**Kotor Varoš**	17	1:1000	340			
			1:2500	16183			
			1:5000	2952			
			Ukupno	19475			
29.	**Laktaši**	2	1:1000	0			
			1:2500	1879			
			1:5000	0			
			Ukupno	1879			
33.	**Modriča**				2	1:1000	0
						1:2500	152
						1:5000	0
						Ukupno	152
34.	**Mrkonjić Grad**				6	1:1000	0
						1:2500	8687

						1:5000	5362
						Ukupno	14062
40.	**Oštra Luka**				7	1:1000	0
						1:2500	4763
						1:5000	0
						Ukupno	4763
46.	**Ribnik**	12	1:1000	0			
			1:2500	7908			
			1:5000	16030			
			Ukupno	23938			
48.	**Rudo**				7	1:1000	0
						1:2500	8943
						1:5000	9091
						Ukupno	18034
49.	**Sokolac**	5	1:1000	0			
			1:2500	948			
			1:5000	1429			
			Ukupno	2377			
50.	**Srbac**	1	1:1000	0			
			1:2500	201			
			1:5000	0			
			Ukupno	201			
52.	**Šamac**				2	1:1000	0
						1:2500	9.4
						1:5000	0
						Ukupno	9.4
54.	**Šipovo**				4	1:1000	0
						1:2500	526
						1:5000	10
						Ukupno	536
55.	**Teslić**				13	1:1000	0
						1:2500	4214
						1:5000	492
						Ukupno	4706
56.	**Trebinje**	1	1:1000	0	20	1:1000	0
			1:2500	222		1:2500	5511
			1:5000	3479		1:5000	29658
			Ukupno	3701		Ukupno	35169
58.	**Ugljevik**				1	1:1000	0
						1:2500	7
						1:5000	0
						Ukupno	7
	UKUPNO		1:1000	340		1:1000	0

			1:2500	39129		1:2500	42056.4
			1:5000	50530		1:5000	56128
			Ukupno	89999		**Ukupno**	98197.4

Digitalizacija planova katastara komunalnih uređaja planirana je da se završi u periodu 2026. - 2030. godine. Ovi podaci služiće kao osnova za upostavljanje katastra vodova, te ovo RUGIPP treba biti jedan od osnovnih prioriteta u radu u predmetnom srednjoročnom periodu.

U Tabeli 15 dat je pregled analognih planova katastra komunlanih uređaja sa ucrtanim vrstama vodova kojima raspolažu područne jedinice RUGIPP i koje je potrebno digitalizovati.

Tabela 15: Plan digitalizacije katastra komunalnih uređaja

Red br.	Opština	PLAN 2026-2030		
	Naziv	Broj listova plana	Razmjera	Površina (ha)
1.	**Gradiška**	-	1:500	Sve na jednom planu
		25	1:1000	
2.	**Doboj**	30	1:500	Sve na jednom planu
		12	1:1000	
		14	1:2500	
3.	**Prijedor**	-	1:500	Sve na jednom planu
		50	1:1000	
4.	**Trebinje**	42	1:500	Sve na jednom planu
		24	1:1000	
5.	**Trebinje**	104	1:500	Pojedinačno prikazani vodovi
		24	1:1000	
6.	**Derventa**	28	1:500	Sve na jednom planu
			1:1000	
7.	**Istočna Ilidža**		1:500	Sve na jednom planu
		33	1:1000	
8.	**Modriča**	40	1:500	Sve na jednom planu
			1:1000	
9.	**Srbac**		1:500	Sve na jednom planu
		18	1:1000	
10.	**Foča**	40	1:500	Sve na jednom planu
		29	1:1000	
11.	**Čelinac**		1:500	Sve na jednom planu
		15	1:1000	
12.	**Ugljevik**		1:500	Sve na jednom planu
		8	1:1000	

5.6. Uspostava digitalnog arhiva

5.6.1. Angažovanje poslenika po osnovu ugovora o djelu za rad u skener centru

U sektoru za geodetske poslove za naredni petogodišnji period planiran je nastavak masovnog skeniranja arhivske dokumentacije u svrhu uspostave digitalnog arhiva.

Strategijom za digitalni arhiv predviđeno je da se sva popisana dokumentacija skenira do kraja 2018. godine i importuje u sistem dgitalnog arhiva. Popis arhivske dokumentacije izvršen je zaključno sa 2016. godinom i ukupno je popisano 5 394 703 dokumenata. Do sada je skenirano 76% dokumenata u odnosu na popis iz 2016. godine što se uklapa u izvršenje radova u skladu sa Startegijom.

Za navedenu aktivnost potrebno je angažovanje izvršilaca po osnovu ugovora o djelu kao i do sada.

Međutim, u skladu sa članom 10. Pravilnika o načinu uspostavljanja i održavanja digitalnog arhiva („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 85/19) koji definiše popis arhivske dokumentacije za svaku godinu, stanje popisane arhivske dokumentacije je zaključno sa 2024. godine povećano za 22.8% a što će se do kraja 2028.godine još znatnije povećati.

Takođe, imajući u vidu da DMS nije u potpunosti uspostavljen kada je u pitanju smještanje skenirane arhivske dokumentacije u digitalni arhiv odnosno da se povećava količina dokumentacije koja će se morati i dalje skenirati putem masovnog skeniranja, potrebno je i nakon 2028. godine angažovati izvršioce po osnovu ugovora o djelu.

5.6.1.1. Nabavka i održavanje računarske, mrežne opreme i opreme za skeniranje za potrebe uspostave i održavanja digitalnog arhiva

Za rad u skener centrima potrebno je i dalje vršiti nabavku nove računarske i skener opreme za skeniranje za potrebe uspostave i održavanja digitalnog arhiva, kao i održavanje te opreme. Nabavke i održavanje opreme vrše se putem Sektora za informacione tehnologije katastra nepokretnosti.

5.6.1.2. Održavanje sistema digitalni arhiv

S obzirom da se softver za digitalni arhiv svakodnevno koristi u 23 organizacione jedinice potrebno je i dalje nastaviti njegovu implementaciju i u ostalim područnim jedinicama. Korišćenjem softvera javljaju se novi zahtjevi za korišćenje podataka ali i za primjenom novih tehnologija. Zbog ovoga potrebno je nastaviti postupak održavanja softvera za digitalni arhiva ova aktivnost provodi se, takođe, putem Sektora za informacione tehnologije katastra nepokretnosti.

5.6.1.3. Nabavka materijala

Za potrebe rada na uspostavi digitalnog arhivaa u procesima rada na reparaciji oštećene arhivske dokumentacije kao i pakovanja skenirane i kontrolisane arhivske dokumentacije potrebno je vršiti redovne nabavke specijalnih materijala i sredstava kao što su ljepila, pincete, pegle i kutije za pakovanje zbog čega je potrebno obezbijediti određena finansijska sredstva.

5.6.1.4. Zakup prostora

Poslovi uspostave digitalnog arhiva obavljaju se u centrima za konverziju odnosno skener centrima (14 skener centara) u prostorijama koje se koriste putem zakupa, te je potrebno obezbijediti odgovarajuća finansijska sredstva i za ovu namjenu.

5.6.1.5. Odluka o osnivanju muzeja i priprema eksponata

U toku popisa arhivske dokumentacije utvrđeno da organizacione jedinice raspolažu sa vrijednim zapisima odnosno dokumentima, te geodetskim instrumentima i opremom iz različitih

epoha koji se više ne koriste zbog zastare, pa je zaključeno da RUGIPP donese odluku o osnivanju stalne izložbe koja bi vremenom prerasla u muzej.

Istovremeno sa nabavkom poslovnog prostora u sklopu koga bi bio smješten centralni kapacitet digitalnog arhiva i depo arhivske građe planirana je i organizacija i osnivanje muzeja geodezije i istorije upisa prava na nepokretnostima. U ovu svrhu biće potrebno donijeti odluku o osnivanju muzeja, ali i obezbijediti finansijska sredstva za opremanje muzejskog prostora i prikupljanje eksponata.

5.7. Masovna procjena vrijednosti nepokretnosti

5.7.1. Opšti predmet i ciljevi

Opšti predmet programa je:

Efikasno i efektivno uspostavljanje sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti i registra procijenjenih vrijednosti kao krajnjeg proizvoda i osnove za ostvarivanje društveno-ekonomskih koristi, uz izgradnju institucionalnih kapaciteta i obezbjeđivanje stabilnih izvora finansiranja do konačnog uspostavljanja sistema.

Specifični ciljevi su potpun i ažuran registar nepokretnosti za potrebe masovne procjene vrijednosti nepokretnosti, izrađeni modeli za procjenu vrijednosti nepokretnosti i sadržani u registru modela, razvijen IT i neophodni softverski sistemi, procijenjene vrijednosti svih nepokretnosti i sadržane u registru procijenjenih vrijednosti, a uz sve to i modernizacija propisa i obučen i stručno osposobljen vlastiti kadar za održavanje uspostavljenog sistema.

Operativni ciljevi su:

- Obezbijediti završetak uspostavljanja Centralnog adresnog registra za područje cijele Republike Srpske kao tačnog i ažurnog registra s ciljem obezbjeđivanja preduslova za povećanje tačnosti podataka u službenim evidencijama.
- Obezbijediti nesmetan rad, nadogradnju i interoperabilnost sistema Registra cijena nepokretnosti s ciljem pravovremenog evidentiranja kupoprodajnih ugovora i praćenja tržišta nepokretnosti kao jedne od osnova za masovnu procjenu vrijednosti nepokretnosti.
- Izvršiti identifikaciju svih nepokretnosti na terenu i prikupljanje dodatnih podataka i infomacija za potrebe vođenja potpunog i ažurnog registra nepokretnosti za potrebe masovne procjene vrijednosti nepokretnosti,
- Izraditi modele za procjenu vrijednosti nepokretnosti koji su sadržani u jedinstvenom registru - registru modela.
- Razviti IT infrastrukturu prilagođenu zahtjevima i potrebama masovne procjene vrijednosti nepokretnosti.
- Izvršiti modernizaciju (izmjenu, dopunu ili izradu novih) propisa s ciljem obuhvatanja svih segmenata i mehanizama sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti.
- Jačati stručne (kadrovske) kapacitete proširenjem postojećeg odjeljenja i stručnim osposobljavanjem (obukama) vlastitih kapaciteta kako bi uspostavljen sistem masovne procjene vrijednosti nepokretnosti bio održiv.

Podizati svijest javnosti o predstojećim aktivnostima i njihovom značaju, kao i o značaju uspostavljenog adresnog registra, u saradnji sa republičkim organima uprave i lokalne samouprave.

5.7.2. Potencijalni korisnici sistema

Potencijalni korisnici sistema su:

- opšta populacija, posebno javnost, vlasnici nepokretnosti i poreski obveznici,
- republički organi uprave i lokalna samouprava: Ministarstvo finansija Republike Srpske, Poreska uprava Republike Srpske i dr. i jedinice lokalne samouprave za potrebe širenja poreskog obuhvata poreskih obveznika na nepokretnosti, za pružanje socijalnih i drugih usluga i bolje raspolaganje imovinom koju posjeduju,
- pravosudni organi i institucije: Pravobranilaštvo Republike Srpske i osnovni sudovi, za vođenje poslova iz njihove nadležnosti, kao i notari i advokati,

poslovna zajednica i privatni sektor: centralna banka, komercijalne banke, domaći i strani investitori, agencije i stručnjaci za tržište nepokretnosti.

5.7.3. Planirane aktivnosti

Planirane aktivnosti na prikupljanju podataka na terenu u preostalim jedinicama lokalne samouprave, izradi modela za procjenu, izgradnji IT sistema, uspostavljanju registra procijenjenih vrijednosti, stručnom usavršavanju postojećeg kadra i angažovanju dodatnog broja konsultanata biće realizovane iz namjenskih sredstava RUGIPP i uz podršku komponenti strateških međunarodnih projekata (DELEF i Svjetska banka). Pozitivan zamah i podrška međunarodnih partnera (Svjetska banka, SIDA, Lantmäteriet) predstavljaju snažnu osnovu za sistemski razvoj u narednom petogodišnjem periodu.

U Tabeli 16 su prikazane opšte aktivnosti i ukupne procijenjene vrijednosti.

Tabela 16: Opšte aktivnosti i procijenjene vrijednosti masovne procjene

R. br.	Aktivnosti [godina]	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	UKUPNO
Uspostavljanje sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti [KM]		13.120.000	12.770.000	8.570.000	8.750.000	8.750.000	51.960.000
1	Završetak aktivnosti na uspostavljanju Centralnog adresnog registra u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave						
2	Analiza postojećih podataka, izrada metodologije i specifikacija podataka o nepokretnostima i tržišnih podataka za različite kategorije nepokretnosti						
3	Obuka i stručno usavršavanje postojećeg kadra i angažovanje individualnih konsultanata						
4	Prikupljanje podataka na terenu i integracija sa postojećim podacima za potrebe masovne procjene vrijednosti						
5	Izrada modela za procjenu vrijednosti						
6	Izrada tehničkih zahtjeva i razvoj IT sistema i softvera						
7	Uspostavljanje registra procijenjenih vrijednosti nepokretnosti						
8	Prikupljanje ortofoto snimaka visoke rezolucije i LIDAR podataka, ekstrakcija informacija, razvoj GIS slojeva i integracija sa postojećim podacima i evidencijama za ažuriranje podataka o nepokretnostima za potrebe masovne procjene vrijednosti nepokretnosti						

U okviru projekta Svjetske banke GIVE AF, planirana su sredstva za ortofoto i LiDAR snimanje, koja će se koristiti za potrebe uspostavljanja i razvoja sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti i druge potrebe RUGIPP.

Navedene aktivnosti imaju za cilj prikupljanje prostornih i tehničkih podataka koji predstavljaju osnovu za izradu modela masovne procjene, analizu tržišta nepokretnosti i unapređenje prostornih baza podataka RUGIPP.

Snimanje će omogućiti dobijanje podataka visokog kvaliteta i preciznosti, što će doprinijeti funkcionalnosti, standardizaciji i integraciji sistema masovne procjene u skladu sa ciljevima i očekivanim rezultatima projekta GIVE AF i unapređenje drugih prostornih podataka koje su u nadležnosti RUGIPP.

Za potrebe održavanja sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti potrebno je predvidjeti dodatnih dva miliona KM budžetskih sredstava, počev od 2030. godine. Iznos potrebnih budžetskih sredstava je projektovan na osnovu procijenjenih troškova za iste namjene u Republici Sloveniji. Prema studiji doc. dr Biljane Srdić Gojković pod nazivom „Uticaj razvoja masovne procjene i porezivanja nepokretnosti na fiskalnu stabilnost jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj“, prihodi od poreza na nepokretnosti jedinica lokalne samouprave u periodu od 2015-2021. godine iznosili su godišnje ukupno od 23 do 28 miliona KM. Očekivani prihodi Poreske uprave, odnosno svih jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj, od poreza na nepokretnosti nakon uspostavljanja sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti su značajno viši, imajući u vidu činjenice da je na osnovu rezultata pilot projekta broj neoporezovanih ili neodgovoarajuće oporezovanih nepokretnosti po katastarskim opštinama iznosio 30% - 50% u odnosu na ukupan broj nepokretnosti identifikovanih na terenu kao i da je Grad Laktaši, u kombinaciji sa drugim mjerama, gotovo udvostručio prihode od poreza i povećao naplatu za oko milion KM.

5.7.4. Planirana finansijska sredstva na poslovima masovne procjene vrijednosti nepokretnosti

Finansiranje će biti obezbijeđeno iz više izvora:

1. Namjenska sredstva RUGIPP,
2. Planirana kreditna sredstva Svjetske banke kroz komponente projekta - GIVE AF,
3. Donatorska sredstva Kraljevine Švedske kroz SIDA projekat – DELEF,

U skladu sa propisima i procedurama Svjetske banke, svi troškovi u okviru GIVE AF će biti praćeni i kontrolisani u okviru Sektora za evropske integracije, međunarodne projekte i poslove tržišta nepokretnosti.

Ciljevi ovih projekata i institucionalne saradnje su kako realizacija konkretnih aktivnosti, kao što je to slučaj sa projektima koji se realizuju u saradnji Evropskom komisijom (IPA projekti) i Svjetskom bankom ili sa donatorskim projektima kao što je projekat Kraljevine Švedske i sl., kao i razmjena iskustava i jačanje kapaciteta Uprave kroz druge vidove projekata stručne pomoći.

U narednom periodu nastavlja se realizacija donatorskog projekta Kraljevine Švedske, a tokom 2026. godine se očekuje i početak realizacije ranije planiranog projekta Svjetske banke. U planu su i drugi projekti, u skladu sa inicijativama Uprave na međunarodnom i regionalnom planu, kao što je projekat Japanske tehničke saradnje, eventualni nastavak saradnje sa Kraljevinom Holandijom i IPA projekti, o čijim mogućnostima realizacije, planiranim aktivnostima i procijenjenom vrijednosti projekta će se znati u narednom periodu.

5.7.5. Projekat „Digitalno unapređenje upravljanja zemljištem za evropsku budućnost BiH“ – DELEF

Projekat „Digitalno unapređenje upravljanja zemljištem za evropsku budućnost BiH“ - DELEF, je partnerski projekat Geodetske uprave Kraljevine Švedske (Lantmäteriet), RUGIPP i Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Federacije BiH. Projekat se finansira donatorskim sredstvima Kraljevine Švedske putem švedske agencije SIDA.

Svrha projekta je da ojača kapacitete nadležnih uprava i tim doprinese njihovoj transformaciji u moderne, tehnološki razvijene, pouzdane i efikasne uprave kroz stručnu i tehničku podršku geodetskim upravama u Bosni i Hercegovini (RUGIPP i FGU) za jačanje stručnih

kapaciteta i dostizanje definisanih ciljeva u oblasti masovne procjene vrijednosti nepokretnosti, infrastrukture geoprostornih podataka i geodetske infrastrukture, kako bi se Bosna i Hercegovina pripremila za reforme u zemljišnoj administraciji, što vodi bliže ka članstvu u Evropsku uniju.

Implementacija projekta je započela 1. avgusta 2023. godine (početna faza projekta) a planirano trajanje projekta je pet godina, odnosno do 31. jula 2028. godine. Predviđeno je da projekat DELEF bude tehnička podrška planiranom Projektu za masovnu procjenu vrijednosti nepokretnosti, e-upravljanje i poboljšanje infrastrukture geoprostornih podataka u Republici Srpskoj, za čiju su implementaciju planirana kreditna sredstva Svjetske banke.

Procijenjeni budžet za Bosnu i Hercegovinu iznosi 44 miliona švedskih kruna (SEK) ili približno 7,5 miliona KM, odnosno oko 3,7 miliona KM za Republiku Srpsku. Projekcija budžeta projekta u periodu od 2026. godine do kraja projekta je predstavljena u Tabeli 17.

Tabela 17: Projekcija budžeta DELEF projekta

Procijenjeni iznosi po godinama	2026		2027		2028	
	SEK	KM	SEK	KM	SEK	KM
Ukupno	5.563.138	949.522[2]	2.613.750	446.117	1.025.050	174.957

U nastavku slijedi kratak prikaz glavnih ciljeva i očekivanih rezultata po komponenti.

Glavni cilj Komponente 1: Sveukupan razvoj kapaciteta je izgraditi i jačati ukupne institucionalne i profesionalne kapacitete, kao i podizati svijest o važnosti dobre administracije i upravljanja zemljištem i koristi od toga za sve građane BiH. Realizacijom komponente se očekuje da su lideri i članovi menadžmenta poboljšali potrebne vještine i znanja, razvijeni su dugoročni programi obuka, poboljšana interna i eksterna komunikacija.

Glavni cilj Komponente 2: Masovna procjena vrijednosti nepokretnosti je usvojiti i primijeniti znanje o prikupljanju i verifikaciji tržišnih podataka, metodologiju masovne procjene vrijednosti nepokretnosti kao i dijeljenje podataka sa ključnim učesnicima procesa. Realizacijom komponente se očekuje da je izrađena metodologija za procjenu vrijednosti, kreirani su modeli za procjenu vrijednosti, izrađeni zahtjevi za IT sistem, održane obuke i predložena neophodna podzakonska akta.

Glavni cilj Komponente 3: Infrastruktura geoprostornih podataka je povećanje tehničkih kapaciteta, poboljšanje sistema i proizvoda, korišćenje i dijeljenje geoprostornih informacija, s ciljem bolje koordinacije i saradnje između pružalaca usluga i korisnika geoprostornih podataka i između javnih i vladinih institucija. Realizacijom komponente se očekuje da je izrađen nacrt biznis modela i dokumenata zakonskog okvira koji podržavaju infrastrukturu geoprostornih podataka, povećan broj subjekata i predložene tehničke specifikacije za Geoportal i Data centar.

Glavni cilj Komponente 4: Geodetska infrastruktura je podrška transformaciji (prelasku) u nove referentne okvire koji su poboljšani u upotrebi, unaprijediti međunarodnu i regionalnu saradnju i podržati uključivanje novih stanica u Evropsku permanentnu mrežu (EPN). Realizacijom komponente se očekuje da je određen i implementiran geoid, integrisana neophodna IT rješenja, uključene nove stanice u nacionalnu CORS mrežu i da se koriste nivelamski podaci za UELN.

Projekcija budžetskih sredstava po komponentama je prikazana u Tabeli 18.

[2] Svi iznosi izraženi u švedskim krunama i konvertibilnim markama podložni su promjenama usljed izmjena godišnjeg plana rada projekta DELEF i kursa konvertibilne marke u odnosu na švedsku krunu na dan 1.1. tekuće godine

Tabela 18: Projekcija budžetskih sredstava po komponentama DELEF projekta

Procijenjeni iznosi po godinama i komponentama	2026		2027		2028	
	SEK	KM	SEK	KM	SEK	KM
Komponenta 1	55.788	9.522	35.840	6.117	29.040	4.957
Komponenta 2	3.632.507	620.000	1.581.900	270.000	410.120	70.000
Komponenta 3	1.230.365	210.000	673.770	115.000	351.535	60.000
Komponenta 4	644.477	110.000	322.240	55.000	234.355	40.000
Ukupno:	*5.563.138*	*949.522*	*2.613.750*	*446.117*	*1.025.050*	*174.957*

Projekte aktivnivnosti po komponentama definisane su Generalnim planom u Početnom izvještaju (Inception Report). Na redovnim godišnjim sastancima rukovodstva DELEF projekta, koordinatora implementacije projekta i vođi komponenti razmatraju se radni i vremenski planovi i indikatori za svaku narednu godinu projekta.

5.7.6. Projekat „Unapređenja geoprostorne infrastrukture i procjene vrijednosti“ - GIVE AF (Geospatial infrastructure and valuation enhancement Additional Finanacing)

Projekat GIVE AF je planirani projekat Svjetske banke usmjeren na realizaciju strateških ciljeva RUGIPP, kao što su razvoj infrastrukture prostornih podataka i uspostavljanje sistema masovne procjene nepokretnosti u Republici Srpskoj, u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima, uključujući INSPIRE direktivu.

Svrha projekta je da omogući efikasnije upravljanje prostornim podacima, poveća transparentnost tržišta nepokretnosti i obezbijediti sigurnije uslove za ulaganja, uz unapređenje prihoda jedinica lokalne samouprave.

Procijenjena vrijednost projekta iznosi 68,7 miliona KM a planirana je realizacija u periodu od 2026 do 2030. godine. Projekcija vrijednosti u periodu trajanja projekta je predstavljena u Tabeli 19.

Tabela 19: Projekcija vrijednosti projekta GIVE AF projekta

Procijenjena vrijednost po godinama	2026	2027	2028	2029	2030
	KM	KM	KM	KM	KM
Ukupno	25.850.000	13.725.000	9.725.000	9.700.000	9.700.000

U okviru projekta predviđeno je 5 komponenti:

1. Razvoj sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti,
2. Poboljšanje infrastrukture geoprostornih podataka,
3. Podrška e-upravljanju,
4. Razvoj politika i jačanje institucija,
5. Upravljanje projektom i operativni troškovi.

U nastavku slijedi kratak prikaz glavnih ciljeva i aktivnosti po komponenti.

Komponenta A: Razvoj sistema masovne procjene nepokretnosti podržava potpunu implementaciju savremenog sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti u svim gradovima i opštinama Republike Srpske, uključujući terensko prikupljanje podataka, nabavku geoprostornih skupova podataka (ortofoto, satelitski snimci, GIS slojevi), razvoj centralne baze za

procjenu vrijednosti, primjenu neophodnih softverskih sistema, uspostavljanje Registra procjenjenih vrijednosti nepokretnosti, kao i pružanje tehničke podrške i obuku lokalnog osoblja. Procijenjeni budžet za komponentu iznosi 38.500.000 KM.

Komponenta B: Poboljšanje infrastrukture geoprostornih podataka obuhvata razvoj i integraciju IT arhitekture i data centra, standardizaciju geoprostornih informacija i uspostavljanje e-usluga, sa ciljem harmonizacije katastarskih i zemljišnih podataka. Procijenjeni budžet za komponentu iznosi 4.900.000 KM.

Komponenta V: Podrška e-upravljanju pruža podršku digitalizaciji i efikasnom funkcionisanju javne uprave, uključujući razvoj e-usluga, unapređenje procesa upravljanja podacima i obezbjeđenje pristupa informacijama za korisnike. Procijenjeni budžet za komponentu iznosi 8.400.000 KM

Komponenta G: Razvoj politika i jačanje institucija se fokusira na institucionalni razvoj, izgradnji kapaciteta i unapređenju politika upravljanja nepokretnostima, kao i na podizanju svijesti javnosti i obezbjeđenju održivosti projekta. Procijenjeni budžet za komponentu iznosi 13.200.000 KM.

Komponenta D: Upravljanje projektom i operativni troškovi obuhvata upravljanje projektom, monitoring i evaluaciju, kao i finansiranje operativnih troškova neophodnih za nesmetano sprovođenje svih aktivnosti projekta. Procijenjeni budžet za komponentu iznosi 3.700.000 KM.

Projekcija budžetskih sredstava po komponentama je prikazana u Tabeli 20.

Tabela 20: Projekcija budžetskih sredstava projekta GIVE AF po komponentama

Procijenjeni iznosi po godinama i komponentama	2026	2027	2028	2029	2030
	KM	KM	KM	KM	KM
Komponenta A	10.000.000	10.000.000	6.000.000	6.250.000	6.250.000
Komponenta B	2.650.000	525.000	525.000	600.000	600.000
Komponenta V	1.680.000	1.680.000	1.680.000	1680.000	1680.000
Komponenta G	10.840.000	840.000	840.000	340.000	340.000
Komponenta D	680.000	680.000	680.000	830.000	830.000
Ukupno	*25.850.000*	*13.725.000*	*9.725.000*	*9.700.000*	*9.700.000*

Precizno navedene projektne aktivnosti i planirani iznosi po komponentama biće poznati nakon izrade i odobrenja Plana nabavki Svjetske banke koje se očekuje u prvoj polovini 2026. godine.

Pravni i regulatorni okvir neophodan za sprovođenje projekta već je uspostavljen kroz posljednje izmjene Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske i usvojene podzakonske akte. Aktivnosti su usmjerene na operativnu primjenu, izgradnju infrastrukturnih i softverskih rješenja, kao i na jačanje institucionalnih kapaciteta. Ključni ishodi projekta uključuju uspostavljanje efikasnog sistema za prikupljanje, obradu i razmjenu prostornih podataka, povećanje transparentnosti tržišta nepokretnosti kroz Registar objekata i sistem masovne procjene vrijednosti nepokretnosti, te obezbjeđenje sigurnijeg i privlačnijeg okruženja za ulaganja. Pored toga, projekat će omogućiti pravičnije oporezivanje nepokretnosti, stabilnije prihode lokalnih zajednica, unaprijediti otpornost na prirodne i druge rizike, i osigurati dugoročni institucionalni razvoj i održivost u oblasti upravljanja prostornim podacima i nepokretnostima.

5.7.7. Projekat japanske tehničke saradnje

Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove planira realizaciju projekta tehničke saradnje sa Vladom Japana u periodu 2026-2027. godine, u okviru dodatnog finansiranja projekta GIVE (GIVE AF), koji se implementira uz podršku Svjetske banke. Predmet projekta je jačanje institucionalnih i tehničkih kapaciteta RUGIPP u oblasti primjene savremenih geodetskih metoda premjera, sa posebnim naglaskom na LiDAR tehnologiju i ortofoto snimke visoke preciznosti, radi obezbjeđivanja pouzdane i održive implementacije nacionalnih premjera i uspostavljanja Registra procijenjenih vrijednosti nepokretnosti.

Projektom je predviđeno angažovanje japanskih stručnjaka, organizacija stručnih radionica i obuka, sprovođenje studijskih posjeta, razvoj tehničkih standarda i procedura kontrole kvaliteta, kao i uspostavljanje pilot aktivnosti u skladu sa najboljom međunarodnom praksom. Dodatno, planirana je implementacija softverskih alata za obradu i razmjenu velikih skupova prostornih podataka, čime će se omogućiti digitalna transformacija poslovnih procesa i modernizacija rada RUGIPP.

Realizacijom planiranih aktivnosti, do kraja 2027. godine RUGIPP će raspolagati obučenim stručnim kadrom, unaprijeđenim tehničkim standardima i protokolima, te efikasnijim mehanizmima za razmjenu prostornih podataka, što će doprinijeti većoj transparentnosti i pravnoj sigurnosti u oblasti upravljanja zemljištem, kao i stabilnijem funkcionisanju tržišta nepokretnosti. Dugoročni efekti projekta očekuju se do 2030. godine, kroz razvoj pouzdane infrastrukture prostornih podataka usklađene sa evropskim i međunarodnim okvirima, unapređenje sistema prostornog planiranja, procjene rizika i zaštite životne sredine, te ostvarivanje strateških ciljeva održivog razvoja.

Posebnu vrijednost projektu daje činjenica da nijedan drugi program međunarodne pomoći trenutno ne obuhvata ovu specifičnu oblast, zbog čega je saradnja sa Vladom Japana jedinstvena i od izuzetnog značaja. Implementacija će se sprovoditi u bliskoj koordinaciji sa Svjetskom bankom i relevantnim razvojnim partnerima, kako bi se objezbijedila komplementarnost i efikasnost intervencija. Pored tehničkih i institucionalnih rezultata, očekuje se da projekat ostvari i šire društvene i ekološke koristi, kroz podršku prilagođavanju klimatskim promjenama, smanjenju rizika od prirodnih nepogoda, jačanju otpornosti zajednica i unapređenju javnih usluga na načelima inkluzivnosti i jednakosti.

5.7.8. Kadrovski resursi za masovnu procjenu vrijednosti nepokretnosti

Za realizaciju projekta potrebno je obezbijediti kadrove različitih profila:

- geodetski, prostorni, poljoprivredni inženjeri i tehničari (poslovi vezani za registar nepokretnosti za potrebe masovne procjene vrijednosti nepokretnosti, izradu modela za procjenu vrijednosti i registar procijenjenih vrijednosti),
- pravnici i ekonomisti (analiza podataka tržišta nepokretnosti za potrebe masovne procjene vrijednosti nepokretnosti, izrada modela za procjenu vrijednostik, podrška u pravnim poslovima, finansijama i javnim nabavkama),
- IT stručnjaci (razvoj IT i softverskih sistema),
- obuka postojećeg kadra za rad u skladu sa novim tehnološkim i standardizovanim procedurama.

Takođe, za potrebe prikupljanja podataka na terenu procjenjuje se da će biti potrebno angažovanje do 1 000 novih radnika. Trenutno zaposleni u RUGIPP biće uključeni kroz obuke, dok će se po potrebi obezbijediti i dodatna lica kroz javne konkurse, ugovore o djelu ili podršku partnera.

Pored toga neophodno će biti angažovanje spoljnih konsultanata i kompanija.

Sektor za evropske integracije,međunarodne projekte i poslove tržišta nepokretnosti je nosilac poslova za uvođenje sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti.

5.8. Informaciono-komunikacione tehnologije i infrastruktura geoprostornih podataka Republike Srpske

U skladu sa dinamičnim razvojem digitalnih tehnologija i stalnim porastom zahtjeva za efikasnim upravljanjem prostornim podacima, Sektor za informacione tehnologije katastra nepokretnosti (IKTKN) preduzima strateški pristup planiranju svojih aktivnosti za period od 2026. do 2030. godine. Naši srednjoročni ciljevi usmereni su ka jačanju digitalne infrastrukture, unapređenju postojećih sistema i implementaciji inovativnih rješenja koja će obezbijediti održiv razvoj i povećati efikasnost svih poslovnih procesa u okviru RUGIPP.

5.8.1. Razvoj i održavanje informacionog sistema i servisa

U narednom strateškom periodu od 2026. do 2030. godine, prioritetna aktivnost u oblasti razvoja informacionih tehnologija biće izrada i implementacija specijalizovanih softverskih sistema koji će značajno unaprijediti poslovne procese u RUGIPP. Najvažniji projekti u ovoj oblasti uključuju:

- **Izrada softverskog sistema za masovnu procjenu nepokretnosti**
  Razviće se kompletan informacioni sistem namijenjen masovnoj procjeni nepokretnosti na teritoriji Republike Srpske. Ovaj sistem će omogućiti automatizovanu obradu podataka, primjenu statističkih metoda i algoritama za procjenu vrijednosti nepokretnosti, generisanje izvještaja i integraciju sa postojećim katastarskim bazama podataka. Sistem će podržavati složene procjenske modele i obezbijediti transparentnost u čitavom procesu masovne procjene.
- **Uspostava informacionog sistema za katastar vodova**
  Razviće se specijalizovani softverski sistem za evidenciju i upravljanje katastrom vodova, koji će obuhvatiti prikupljanje, obradu i čuvanje podataka o infrastrukturi komunalnih uređaja. Sistem će omogućiti geoprostornu analizu, evidenciju tehničkih podataka vodova, vođenje prava nad vodovima, te integraciju sa drugim dijelovima IS-a RUGIPP. Paralelno sa ovim strateškim projektima, nastaviće se sa redovnim održavanjem i unapređenjem postojećih aplikativnih rješenja koja čine sastavni dio informacionog sistema RUGIPP. Obuhvatiće se razvoj novih funkcionalnosti, optimizacija performansi, poboljšanje korisničkog iskustva i osiguravanje kompatibilnosti sa savremenim tehnologijama.
- **Implementacija vještačke inteligencije i blokčejn tehnologije**
  Nastavlja se sa uvođenjem vještačke inteligencije u tiketing sistem (REDMINE) za automatizaciju odgovora na upite zaposlenih, sa planiranom ekspanzijom na IP telefoniju za obradu glasovnih zahtjeva. Istovremeno, istražuju se mogućnosti primene blokčejn tehnologije za poboljšanje sigurnosti i transparentnosti u upravljanju imovinsko-pravnim podacima.

Ovi projekti predstavljaju strateški korak ka modernizaciji digitalne infrastrukture i unapređenju usluga koje RUGIPP pruža drugim institucijama, građanima i privrednim subjektima.

5.8.2. Modernizacija IT infrastrukture i opreme

U cilju obezbjeđenja visoke dostupnosti, pouzdanosti i performansi informacionog sistema, planira se sveobuhvatna modernizacija IT infrastrukture kroz sljedeće ključne aktivnosti:

- **Sistematska obnova i nadogradnja računarske opreme**

Kontinuirana nabavka i održavanje serverske infrastrukture visokih performansi, storidž sistema sa naprednim mogućnostima replikacije i arhiviranja podataka, kao i računarske opreme za korisnike (desktop računari, laptopi, tableti). Poseban fokus biće na opremi za geoprostornu obradu podataka (visokoproizvodni radne stanice, skeneri, ploteri) i perifernim uređajima (štampači, skeneri) koji podržavaju specifične potrebe katastarskih poslova.

- **Razvoj mrežne infrastrukture nove generacije**
  Nabavka i implementacija savremene mrežne opreme (svičevi, ruteri, UPS sistemi) i pasivne mrežne opreme koja će obezbijediti stabilnu, sigurnu i visokoproizvodnu mrežnu infrastrukturu. Planira se uvođenje softverski-definisanih mreža (SDN) i implementacija naprednih mrežnih security protokola za zaštitu od savremenih cyber pretnji.
- **Transformacija data centra i infrastrukture**
  Rekonstrukcija i unapređenje data centra kroz implementaciju modularne infrastrukture, hladnih i vrućih koridora, energetski efikasnih sistema hlađenja i nadzornih sistema. Razviće se savremena bekap i Disaster Recovery (DR) lokacija sa automatizovanim procedurama oporavka, koja će obezbijediti kontinuitet poslovanja i zaštitu podataka u slučaju otkaza ili katastrofalnih događaja.
- **Virtualizacija i konvergencija infrastrukture**
  Kompletna virtualizacija serverske infrastrukture korišćenjem naprednih hypervisor tehnologija, te implementacija konvergentnih i hiperkonvergentnih sistema koji objedinjuju računarske, storidž i mrežne resurse u jedinstvenu platformu. Ovaj pristup će omogućiti elastičnost, bržu implementaciju usluga i optimizaciju troškova.
- **Napredni sistemi rezervnog kopiranja i zaštite podataka**
  Implementacija višenovskih sistema za rezervno kopiranje podataka, uključujući inkrementalne i differencijalne bekape, snapshot tehnologije i replikaciju u realnom vremenu. Sistem će obuhvatiti i zaštitu čitavih virtuelnih mašina i aplikacionih rješenja, osiguravajući brz oporavak u slučaju gubitka podataka.

Ovim aktivnostima će se obezbijediti skalabilna, otporna i orijentisana ka budućnosti IT infrastruktura sposobna da podrži strateške ciljeve RUGIPP u narednom petogodišnjem periodu.

5.8.3. Bezbjednost podataka i zaštita informacija

U cilju očuvanja integriteta, poverljivosti i dostupnosti podataka, planira se implementacija sveobuhvatnog sistema zaštite informacija kroz sljedeće strateške aktivnosti:

- **Razvoj i implementacija bezbjedonosne arhitekture**
  Kreiranje višeslojne zaštitne arhitekture koja obuhvata mrežnu bezbjednost, zaštitu aplikacija, enkripciju podataka i kontrolu pristupa nad kompletnim IS-om. Implementiraće se napredni firewall sistemi, intrusion detection and prevention systems (IDPS), segmentacija mreže i zaštita koncevita koji će spriječiti neovlašćeni pristup i sajber napade.
- **Implementacija sistema za upravljanje identitetima i pristupom**
  Uvođenje centralizovanog sistema za upravljanje identitetima (IAM) sa multi-faktorskom autentifikacijom, single sign-on (SSO) rješenjima i detaljskom kontrolom pristupa na osnovu uloga (RBAC). Sistem će obezbijediti zaštitu od neovlašćenog pristupa osjetljivim podacima i poslovnim aplikacijama.
- **Zaštita podataka i enkripcija**
  Implementacija end-to-end enkripcije za sve osjetljive podatke, kako u pokretu (in transit) tako i onih koji su u medijima da čuvanje podataka (at rest). Koristiće se napredni algoritmi

enkripcije i upravljanje ključevima, uz implementaciju sistema za zaštitu od gubitka podataka (DLP) koji spriječava neovlašćeno izvlačenje osjetljivih informacija.

- **Kontinuirani monitoring i analiza sigurnosti**
  Uspostavljanje Security Operations Center (SOC) funkcije sa 24/7 monitoringom, korišćenjem SIEM (Security Information and Event Management) sistema za prikupljanje i analizu bezbjedonosnih događaja, i implementacijom naprednih alata za otkrivanje prijetnji (threat intelligence) i analizom malvera.
- **Razvoj bezbjedonosnih politika i procedura**
  Izrada kompletne dokumentacije koja obuhvata doradu bezbjedonosne politike, procedure, standarde i uputstva za rad, u skladu sa međunarodnim standardima ISO 27001 i domaćom regulativom. Realizovaće se redovne bezbjedonosne provjere, penetraciono testiranje i revizija sistema.
- **Obuka i svijest zaposlenih**
  Realizacija programa kontinuirane obuke i podizanja svijesti zaposlenih o bezbjedonosnim rizicima, uključujući simulacije fišing napada, obuke o prepoznavanju sajber pretnji i pravilnoj rutiniranju osjetljivih podataka.
- **Plan oporavka od incidenata i biznes kontinuitet**
  Razrada i testiranje plana za oporavak od bezbjedonosnih incidenata (IRP) i plana zaštite kritičnih poslovnih funkcija. Uspostaviće se jasne procedure za reakciju na incidente, uključujući komunikaciju, analizu uzroka i spriječavanje ponavljanja.
- **Regulatorna usklađenost i zaštita privatnosti**
  Obezbjeđenje usklađenosti sa zakonom o zašrtiti ličnih podtaka i opštom uredbom o zaštiti podataka (GDPR) i drugim regulatornim zahtjevima, kroz implementaciju mjera zaštite privatnosti, sprovođenje procjena uticaja na zaštitu podataka (DPIA) i naznačenje ovlašćenih lica za zaštitu podataka.

Ovim sveobuhvatnim pristupom će se obezbijediti zaštita vitalnih informacionih resursa RUGIPP i izgraditi otpornost premet savremenim sajber pretnjama.

5.8.4. Razvoj infrastrukture geoprostornih podataka (IGPRS)

U narednom strateškom periodu, nastavlja se sa ambicioznim razvojem infrastrukture geoprostornih podataka Republike Srpske, koja predstavlja ključnu komponentu digitalne transformacije i efikasnog upravljanja prostornim resursima. Ovaj razvoj obuhvataće sljedeće prioritetne aktivnosti:

- **Unapređenje geoprostorne infrastrukture i integrisanje podataka**
  Kontinuirano unapređenje tehničke infrastrukture za prikupljanje, skladištenje, obradu i analizu geoprostornih podataka. Razviće se centralizovani sistem za upravljanje geopodacima koji će omogućiti integrisanje podataka iz različitih izvora, uključujući katastarske podatke, topografske karte, ortofoto snimke, LiDAR podatke i druge senzorske podatke. Poseban fokus biće na osavremenjavanju podataka i obezbjeđenju njihove konzistentnosti.
- **Razvoj geoservisa i platformi za dijeljenje podataka**
  Implementacija naprednih geoservisa (WMS, WFS, WCS, WMTS, API) i unapređenje geoportala kao centralne tačke za pristup geoprostornim podacima. Planira se razvoj specijalizovanih web i mobile aplikacija za prikaz i analizu geopodataka, kao i implementacija servisa za geokodiranje i pretragu prostora.
- **Institucionalna saradnja i razmjena podataka**
  Uspostavljanje i jačanje mehanizama za saradnju i razmjenu podataka sa drugim institucijama u Republici Srpskoj, uključujući upravne organe, lokalne samouprave, javna

preduzeća i istraživačke institucije. Razviće se sistem za integrisano korišćenje geopodataka koji će podržati donošenje zasnovano na podacima i unaprijediti međuinstitucionalnu saradnju.

- **Usluge za poslovnu zajednicu i građane**
  Pružanje visokokvalitetnih geo-usluga prilagođenih potrebama poslovne zajednice, istraživača, nevladinih organizacija i građana. Obuhvatiće se razvoj specijalizovanih aplikacija za pristup katastarskim i geoprostornim podacima, izrada prilagođenih izvještaja i vizuelizacija, te pružanje podrške korisnicima u korištenju dostupnih resursa.
- **Inovacije i istraživanja**
  Podsticaj istraživanja i razvoja u oblasti geoinformatike kroz saradnju sa akademskom zajednicom, učešće u međunarodnim projektima i implementaciju inovativnih rješenja kao što su vještačka inteligencija za analizu geopodataka, IoT senzori za prikupljanje podataka u realnom vremenu i blokčejn tehnologija za evidenciju promjena u prostoru.
- **Kapaciteti i obrazovanje**
  Izgradnja kapaciteta kroz obuke i stručno usavršavanje zaposlenih, obrazovanje korisnika o dostupnim geo-uslugama i razvijanje partnerstava sa obrazovnim institucijama za pripremu budućih stručnjaka u oblasti geoprostornih tehnologija.

Ovim aktivnostima će se izgraditi moderna, otvorena i dostupna infrastruktura geoprostornih podataka koja će podržati održivi razvoj Republike Srpske i pružiti svim korisnicima vrijedne informacije za donošenje odluka zasnovanih na podacima.

5.8.5. Telekomunikacije i komunikacione usluge

U cilju obezbjeđenja besprekorne komunikacije i stabilnog rada svih informacionih sistema, planira se strateški razvoj telekomunikacione infrastrukture kroz sljedeće ključne inicijative:

- **Razvoj mrežne infrastrukture visokih performansi**
  Nastavak unapređenja MPLS mrežne infrastrukture koja obezbjeđuje sigurnu i pouzdanu interconnectivity između svih lokacija RUGIPP. Implementiraće se tehnologije SD-WAN za optimizaciju protoka podataka i obezbjeđenje redudantnih veza kako bi se garantovala neprekidna usluga čak i u slučaju otkaza primarnih linkova.
- **Napredni internet i intranet servisi**
  Obezbjeđenje redudantnih i load-balanced internet veza visokog kapaciteta sa različitim provajderima, uz implementaciju naprednih security mjera za zaštitu od spoljnih prijetnji. Razviće se i unaprijedi se intranet platforma kao centralno mjesto za razmjenu informacija i saradnju zaposlenih.
- **Unifikovane komunikacione usluge**
  Implementacija unifikovanih komunikacionih usluga koje integrišu IP telefoniju, video konferencijske sisteme, instant messaging i collaboration alatke u jedinstvenu platformu. Ovaj pristup će omogućiti efikasnu komunikaciju i saradnju zaposlenih, nezavisno od njihove lokacije.
- **Mobilne usluge i remote pristup**
  Razvoj sigurnih mobile rješenja i remote access usluga koje omogućavaju zaposlenima pristup poslovnim aplikacijama i podacima iz bilo koje lokacije, uz garantovanu zaštitu podataka i compliance sa bezbjedonosnim politikama.
- **Kvalitet usluga (QoS) i mrežni monitoring**
  Implementacija naprednih alata za mrežni monitoring i upravljanje kvalitetom usluga (QoS) koji obezbjeđuju optimalne performanse za kritične aplikacije i servise. Kontinuirani monitoring mrežnih parametara i brzo otkrivanje i rješavanje incidenata.

- **Sigurnost telekomunikacionih usluga**
  Implementacija sveobuhvatne zaštite telekomunikacione infrastrukture kroz mrežnu segmentaciju, next-generation firewall-e, zaštitu od DDoS napada i kontinuirano testiranje otpornosti sistema.

Ovim sveobuhvatnim pristupom osiguraće se da telekomunikaciona infrastruktura bude čvrsta osnova za digitalnu transformaciju, pružajući visokokvalitetne usluge i podržavajući strateške ciljeve RUGIPP u narednoj petogodišnjoj perspektivi.

5.8.6. Kapaciteti i strateški razvoj

ITKN sektor pokazuje izraženu posvećenost kontinuiranom usavršavanju, ali se suočava sa ozbiljnim strukturnim problemom.

- Kadrovski kapaciteti: Zaposleni u IKT sektoru se kontinuirano usavršavaju kako bi održali korak sa tehnološkim promjenama. Takođe, aktivno obučavaju i sve ostale zaposlene u RUGIPP na korišćenju informacionog sistema.
- Ključni problem – odliv kadrova: Najveći izazov predstavlja nedostatak IT kadrova, uzrokovan ogromnim razlikama u platama između javnog i privatnog sektora. Plate u javnom sektoru su čak i do dvostruko niže. Ako se ovakva situacija nastavi, gotovo je izvjesno da će doći do masovnog odlaska IT stručnjaka iz RUGIPP, što bi dovelo do urušavanja kompletnog informacionog sistema i prekida pružanja ključnih usluga građanima i privredi.
- Učešće u projektima: ITKN sektor uspješno je implementirao projekte Svjetske banke (RERP) i Švedske donacije (CILAP), one stavke koje su se odnosile na IT. Trenutno je u toku novi Švedski donatorski projekat DELEF, koji će, između ostalog, doprinijeti daljem razvoju IGPRS-a.
- Standardizacija: Jedan od glavnih nedostataka u trenutnom stanju je nepostojanje jasno definisanih i implementiranih standarda za razvoj softvera i upravljanje podacima. Standardizacija je imperativ za naredni period kako bi se osigurala interoperabilnost, održivost i kvalitet informacionih rješenja.

U narednom periodu, jačanje kapaciteta IKTKN sektora biće usmjereno na proširenje ljudskih resursa i unapređenje stručnih kompetenci postojećih zaposlenih. Strateški razvoj obuhvataće:

- **Proširenje tima stručnjaka**
  Planira se angažovanje novih specijalista u oblasti informacionih tehnologija, geoinformacionih sistema i razvoja softverskih rješenja. Cilj je formiranje multidisciplinarnog tima sposobnog da odgovori na sve složenije izazove digitalne transformacije u oblasti katastra. Proširenje kadrovskog sastava uključivaće i zaposljavanje mladih stručnjaka, te uvođenje mentorskih programa za prenos znanja i iskustva.
- **Sistematsko unapređenje stručnih kompetenci**
  Kroz kontinuirane programe edukacije i stručnog usavršavanja, zaposleni će biti upoznati sa najsavremenijim trendovima u IKT sektoru. Obuhvatiće se specijalizovane obuke iz oblasti razvoja softvera, geoprostornih tehnologija, vještačke inteligencije, blokčejn tehnologije i upravljanja projektima. Poseban fokus biće na programima sertifikacije i stecanju međunarodno priznatih stručnih kvalifikacija.
- **Razvoj strateških dokumenata i standarda**
  Izrada strateških dokumenata, tehničkih specifikacija za nabavke IKT opreme i softvera, kao i standarda za razvoj i održavanje informacionih sistema. Ovi dokumenti će

obezbijediti usklađenost sa najboljim međunarodnim praksama i podržati održivi razvoj digitalne infrastrukture.

- **Podrška donatorskim projektima i međunarodna saradnja**
  Aktivna učešća u projektima sa međunarodnim partnerima, uključujući Švedski DELEF projekat, projekat Svjetske banke za masovnu procjenu nepokretnosti GIVEAF. Ovi projekti će omogućiti razmjenu znanja, pristup najsavremenijim tehnologijama i kapacitetima, te realizaciju kompleksnih projekata od strateškog značaja za razvoj katastra nepokretnosti.
- **Podrška korisnicima i razvoj operativnih kapaciteta**

Kontinuirana podrška korisnicima u radu sa softverskim alatima i aplikacijama, izrada SQL skripti za specifične poslovne potrebe, te optimizacija poslovnih procesa kroz primjenu IKT rješenja. Ove aktivnosti će obezbijediti efikasno funkcionisanje svih segmenata informacionog sistema RUGIPP.

5.8.7. Zaključak

IKT sektor RUGIPP u prošlom periodu ostvario je zapažene rezultate kroz realizaciju brojnih kompleksnih projekata koji su modernizovali rad RUGIPP i unaprijedili usluge korisnicima. Značajno je unaprijeđena i IT infrastruktura, a postavljen je i temelj za razvoj infrastrukture geoprostornih podataka.

Međutim, analiza ukazuje na dva kritična problema koja ugrožavaju dugoročnu održivost svih postignutih rezultata:

- Kritičan nedostatak IT kadrova usljed nekonkurentnih plata, što predstavlja egzistencijalnu prijetnju funkcionisanju cijelokupnog sistema.
- Nedovoljan nivo zaštite informacionih sistema od savremenih sajber prijetnji i nepostojanje standardizacije u razvoju.
- Hitno rješavanje ova dva pitanja je apsolutni prioritet za osiguranje kontinuiteta, pouzdanosti i bezbjednosti informacionog sistema RUGIPP u budućnosti.

5.9. Poslovi nadzora

U cilju pravilnog i zakonitog obavljanja poslova osnivanja katastra nepokretnosti kao jedinstvene evidencije, Sektor za poslove nadzora će u narednom petogodišnjem periodu kontinuirano vršiti poslove upravnog i stručnog nadzora prije početka osnivanja katastra nepokretnosti, u toku osnivanja katastra nepokretnosti kao i po okončanju postupka osnivanja katastra nepokretnosti, a sve u skladu sa Zakonom o premjeru i katastru nepokretnosti Zakonom o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 6/12, 110/16 , 62/18 i 90/23). Takođe, u cilju zakonitog i pravilnog postupanja organizacionih jedinica RUGIPP (Područnih jedinica i kancelarija), Sektor za poslove nadzora vršiće nadzor i kontrolu istih po službenoj dužnosti i po predstavkama fizičkih i pravnih lica iz svih poslova iz njihove stvarne nadležnosti.

Za obavljanje gore navedenih poslova nadzora nisu potrebna posebna finansijska sredstva izuzev redovno planiranih sredstava u okviru finansijskog plana poslova za planirani petogodišnji period.

5.10 . Uslovi rada

5.10.1. Poslovni prostori

Radi obezbjeđenja potrebnih uslova za redovan rad organizacionih jedinica RUGIPP, smanjenja broja objekata koji su pod zakupima i lakšeg ostvarenja potreba građana koje su iz nadležnosti RUGIPP, RUGIPP u narednom petogodišnjem programu planira nabavku, modernizaciju, održavanje i opremanje određenog broja poslovnih prostora. Zbog ograničenih finansijskih sredstav dio poslovnih prostora će i dalje biti zakupljivano.

5.10.2. Vozila

U okviru svojih nadležnosti RUGIPP planira izvršavati geodetsko-tehničke radove, rješavati imovinsko-pravne poslove, takođe strateški cilj je osnivanje jedinstvene evidencije katastra nepokretnosti. Uz ove poslove RUGIPP obavlja i brojne druge poslove koji podrazumjevaju rad na terenu. Na osnovu dosadašnjeg iskustva i s obzirom na planirane poslove u narednom periodu, procjenjeno je da je za uspješno obavljanje navedenih poslova neophodno zadržati postojeći broj vozila, odnosno oko 100 vozila. Članom 21. Pravilnika o uslovima i načinu korišćenja, održavanja i prodaji službenih vozila u RUGIPP predviđeno je u kojim se slučajevima vrši prodaja službenih vozila. S obzirom na stanje vozila kojima RUGIPP raspolaže i uslovima prodaje vozila propisanih navedenim Pravilnikom, a da bi se zadržao neophodan broj vozila, u periodu od 2026. godine do 2030. godine planirano je nabavljanje 44 službena vozila.

5.11. Pravni okvir RUGIPP

RUGIPP je u Srednjoročnom programu za period 2026.-2030. godina planirala donošenje novih zakonskih propisa, odnosno izmjenu i dopunu važećih zakonskih propisa, i to, između ostalih, onih koji se odnose na prikaz prostora i vezanih prava za prostor, kao i geodetsko-tehničku oblast uopšteno, te rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u postupcima eksproprijacije radi realizacije kapitalnih investicija Republike Srpske. Pitanje sveobuhvatnog i potpunog prikaza nepokretnosti i za njih vezanih prava je od opšten interesa za građane, preduzetnike i privredu u cjelini. Pored navedenog, RUGIPP kao obrađivač akata u dalje proceduru planira uputiti podzakonske akte čija izrada je u toku, te druge podzakonske akte u skladu zakonskim rješenjima.

Donošenjem kako novih, tako i izmjena i dopuna važećih propisa koje RUGIPP primjenjuje u radu u skladu sa svojim nadležnostima koje su joj date određenim materijalnim propisima, omogućiće se potpun prikaz prostornih podataka i brže i efikasnije rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, što će dalje omogućiti bržu realizaciju kapitalnih investicija Republike Srpske, a samim tim i očekivanu realizaciju Programa.

6. STRUKTURA ZAPOSLENIH I KADROVSKI RESURSI

6.1. Struktura kadrova zaposlenih u RUGIPP

U prethodnim poglavljima data je ocjena stanja i prijedlog unapređenja službene geodezije, održavanja premjera i katastra nepokretnosti, izrada i realizacija strategije o Geodetskom informacionom sistemu i dr. što će u svakom slučaju imati veliki uticaj na kadrovske (ljudske) resurse.

Sa uvođenjem novih mjernih geodetskih tehnologija, uvođenjem i unapređenjem informacionih tehnologija, sa povećanim brojem zahtjeva za katastarske podatke i vršenja usluga područnih jedinica i područnih kancelarija, a naročito imajući u vidu osnivanje katastra nepokretnosti kao jedinstvene evidencije, sve se više pojavljuje i potreba za kvalitetno obučenim osobljem.

Ocjenom rada zaposlenih, a u cilju zadržavanja kompetentnosti zaposlenih, RUGIPP je uspostavio mehanizme za ocjenu efikasnosti i poboljšanja njihovog rada, i preduzima mjere ukoliko oni nisu na traženom nivou.

U trenutku izrade ovoga dokumenta u RUGIPP su zaposlena 942 lica, a broj i struktura zaposlenih data je u Tabeli 21, odnosno Grafikonu i Grafikonu 2.

Tabela 21: Broj i struktura zaposlenih u RUGIPP

Red. broj	Stručna sprema	Broj zaposlenih	Procenat (%)
1	Diplomirani inženjeri geodezije + magistar iz oblasti geodezije + master inž. geodezije	104+4+26=134	14,23
2	Diplomirani pravnici	277	29,40
3	Visoka stručna sprema – ostali (dipl.inž poljoprivrede + dipl. ekonomista + ostali)	11+29+33=73	7,75
4	Viša geodetska škola	13	1,38
5	Viša pravna škola	3	0,32
6	Geometri	192	20,38
7	Ostala srednja stručna sprema (gimnazija, ekonomska, administrativna, učiteljska, mašinska, trgovačka i dr.)	250	26,54
	UKUPNO:	**942**	**100**

Grafikon 1: Broj i struktura zaposlenih u RUGIPP prema stručnoj spremi

Grafikon 2: Broj i struktura zaposlenih u RUGIPP prema stečenom zvanju

Od ukupnog broja, u sjedištu RUGIPP u Banjoj Luci zaposleno je 23,67% kadrova, a u PJ i PK 76,33% od ukupnog broja zaposlenih.

Ako se uzmu u obzir:

- osnivanje katastra nepokretnosti kao jedinstvene evidencije na nepokretnostima,
- ciljevi strateškog razvoja geodetske djelatnosti u Republici,
- povećanja obima i strukture poslova i zadataka službene geodezije (Nacionalna infrastruktura geoprostornih podataka, uvođenje i modernizacija kartografske djelatnosti i dr),
- izgradnja modernog Geodetskog informacionog sistema uprave,
- realizacija usvojenih projekata iz oblasti osnovnih radova i uspostava savremenih
- GPS i drugih referentnih mreža,
- uvođenje moderne tehnike i tehnologije u prikupljanju i obradi geoprostornih podataka,
- poboljšanje standarda usluga koje pruža RUGIPP i dr.,

tada se može konstatovati da je mali broj kadrova visoke spreme geodetskog smjera (14,23%) zaposleno u RUGIPP, te nedovoljan broj kadra pravne struke sa visokom stručnom spremom.

Takođe, može se konstatovati da će u periodu od 5 godina doći do značajnog odlaska kadra geodetske struke (oko 30%, prvenstveno sa srednjom stručnom spremom). Odlazak ovolikog broj kadrova geodetske struke predstavlja ozbiljan problem za RUGIPP, posebno uzimajući u obzir manja kadrageodetske struke na tržištu, a posebno manjak kadra geodetske struke sa srenjom stručnom spremom.

U tabeli 22 prikazana je struktura zaposlenih po organizacionim jedinicama RUGIPP. Najveći dio zaposlenih RUGIPP (preko 76%) čine zaposlena lica u organizacionim jedinicama van sjedišta RUGIPP.

Tabela 22: Struktura zaposlenih po organizacionim jedinicama RUGIPP

Naziv sektora	**Broj**	**Procenat %**
Kabinet direktora	8	0,85
Sektor za pravne, kadrovske i opšte poslove	44	4,67
Sektor za ekonomsko-finansijske poslove	38	4,03
Sektor za evrop. integ., međ. projekte i posl. tr. nep.	20	2.12
Sektor za osn. i održ. katastra nepokretnosti	34	3,61
Sektor za geodetske poslove	46	4,88
Sektor za informacione tehnologije kat. nepokret.	19	2,02
Sektor za poslove nadzora	12	1,27
Jedinica za internu reviziju	2	0,21
Područne jedinice i područne kancelarije	719	76,33
UKUPNO	**942**	**100**

Tabela 23: Polna struktura zaposlenih u RUGIPP

Žene	616	65,39%
Muškarci	326	34,61%
UKUPNO	942	100%

Iz Tabele 22 vidi se da je polna struktura zaposlenih sasvim zadovoljavajuća, te da je u odnosu na situaciju sa početka prethodnog petogodišnjeg perioda postignut visok stepen ravnopravne polne zastupljenosti u zapošljavanju u javnom sektoru (što je i u saglasnosti sa Konvencijom o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena, UN, 1979).

Iz raspoloživih podataka o starosnoj strukturi, koja je prikazana u Tabeli 22 i Grafikonu 3, može se konstatovati da je:

- veoma mali broj kadrova starosti do 30 godina,
- najveći broj kadrova (31,10%) u starosnoj grupi od 31 do 40 godina.

Tabela 24: Starosna struktura zaposlenih u RUGIPP

Od 20-30godina	65	6,90%
Od 31-40godina	293	31,10%
Od 41-50godina	224	23,78%
Od 51-60godina	263	27,92%
Preko 60godina	97	10,30%
UKUPNO	**942**	**100%**

Grafikon 3: Starosna struktura zaposlenih

6.2. Kadrovski resursi

Strategija ljudskih resursa čije su polazne osnove definisane i efikasno se primjenjuju. Predmetnom Strategijom ljudskih resursa u RUGIPP su definisani ciljevi koji se trebaju razraditi donošenjem Akcionog plana do nivoa generičkih dokumenata kojima se treba osigurati sprovođenje ove Strategije. Kompletno dovršenom Strategijom ljudskih resursa razradiće konkretne mjere njene implementacije, dinamika implementacije, indikatori praćenja i potrebna finansijska sredstva. Mjere koje Strategija treba sadržavati da bi se ciljevi ostvarili:

- **Popuniti nepopunjena radna mjesta kvalitetnim kadrom**

Kroz osiguranje dodatnih izvora finansiranja i elaboriranje potreba Vladi Republike Srpske omogućiti zapošljavanje u RUGIPP kvalitetnih kadrova koji će popuniti nepopunjena radna mjesta. Dio kadrova popuniće se redovnim postupcima zapošljavanja u državnu službu, a dio angažovanjem kroz projekte.

- **Osigurati kvalitetnu edukaciju već zaposlenog osoblja u oblastima za koje se utvrdi da je neophodno**

Zaposleni moraju usvajati nova znanja i vještine i trajno ih unapređivati kako bi mogli raditi u skladu s novim zahtjevima politika i efikasnim radnim procesima, čime se ujedno postiže veće zadovoljstvo u obavljanju posla te na kraju veća organizacijska efikasnost. Određene vještine i znanja teško se mogu pronaći na raspoloživom tržištu rada, budući da su usko povezani sa specifičnim zadacima, obrazovanjem i iskustvom u određenim područjima. Stoga je važno osigurati dodatno stručno obrazovanje zaposlenih koji već rade na tim specifičnim radnim mjestima i implementirati primjerenu politiku njihovog zadržavanja.

- **Osigurati edukaciju rukovodećeg osoblja u oblastima upravljanja**

Razvoj i edukacija rukovodećih državnih službenika, što uključuje i razvoj odgovarajućih liderskih vještina, ključni su da bi se omogućio proces profesionalizacije i osigurala odgovarajuća sposobnost na rukovodećem nivou. Strateški, transparentan i jedinstven pristup razvoju ljudskih potencijala obuhvata temeljnu promjenu stila i prakse upravljanja.

- **Ostvariti visok nivo međusobnog povjerenja, kako između pojedinaca tako i između organizacionih jedinica**

Da bi se povećao nivo povjerenja neophodno je konstantno raditi na unapređenju međusobnih ljudskih odnosa u RUGIPP. Oni trebaju da se zasnivaju na uzajamnom poštovanju,

povjerenju, saradnji, pristojnosti i strpljenju, te da službenici međusobno razmjenjuju mišljenja i informacije o pojedinim stručnim pitanjima. Takođe, lideri bi trebali da motivišu zaposlene na kvalitetno i efikasno obavljanje poslova, međusobno uvažavanje, poštovanje i saradnju, te ljubazan odnos prema građanima. Neformalna druženja, mogućnost redovnog ili povremenog učestvovanja u nekim sportskim aktivnostima, npr. radničkim sportskim igrama, mogu povoljno uticati na stvaranje zajedništva među zaposlenima, poboljšati i njihovu međusobnu komunikaciju.

- **Donijeti nove propise iz oblasti ljudskih resursa što će doprinijeti većoj motivaciji, uzajamnom poštovanju i međusobnoj komunikaciji**

U ovom slučaju prvi korak jeste dopuna Strategije ljudskih resursa RUGIPP, ali i donošenje Akcionog plana u svrhu implementacije Strategije ljudskih resursa.

- Ojačati komunikaciju između zaposlenih u RUGIPP i drugih institucija Republike Srpske i lokalnih zajednica samouprave: Uspostavljanje bolje komunikacije moguće je kroz planiranje i provođenje godišnjih aktivnosti kroz radionice ili okrugle stolove iz oblasti, osnivanje jedinstvene evidencije katastra nepokretnosti, IKT, te geodetskih i imovinsko-pravnih poslova. Kako bi se moglo planirati organizovanje navedenih aktivnosti neophodno je osigurati dodatna finansijska sredstva.
- Uspostaviti podsticajne modele nagrađivanja:

Modeli nagrađivanja zaposlenih za ostvarene natprosječne rezultate rada vrlo su poželjna forma implementacije Strategije ljudskih resursa i kulture promjene. Modele nagrađivanja potrebno je pomno razraditi i imati na umu da je potrebno vremena da ih zaposleni prepoznaju, razumiju i prihvate. Obzirom na mjere štednje, mogućnosti materijalnog nagrađivanja zaposlenih su dosta ograničena, ali treba imati na umu da postoje i drugi oblici nagrađivanja koji ne moraju biti eksplicitno materijalnog karaktera. Kao primjer takvog nagrađivanja moguće je navesti uvođenje godišnjih priznanja i nagrada najboljim zaposlenima, isticanje pojedinaca koji ostvaruju natprosječne rezultate u publikacijama i na stranicama RUGIPP (službenik mjeseca, konsultant mjeseca, i), veza napredovanja s rezultatima rada, kao i indirektne materijalne kompenzacije (studijska putovanja, seminari...).

- Unaprijediti mjere prema službenicima koji ne ispunjavaju postavljene ciljeve:

Postojeći propisi daju ograničene mogućnosti poduzimanja mjera protiv službenika koji ne ostvaruju postavljene ciljeve. Stoga je potrebno utvrditi i druge mjere s obzirom da postojeće u praksi ne daju rezultate ili se ne mogu sprovesti.

Kako bi se ostvario maksimalan efekt svih edukacija koje će se sprovoditi u i za potrebe RUGIPP na godišnjem nivou izrađivaće se akcioni planovi realizacije Strategije ljudskih resursa i posebno stručne edukacije zaposlenih i drugih subjekata u sistemu.

Posebna aktivnosti biće vezana za saradnju s edukativnim institucijama (fakultetima, visokim i srednjim školama) koje trebaju osigurati kadrove za dolazeći period u mjeri potrebnoj za redovnu zamjenu kadrova ali i vanredne potrebe izazavane velikom smjenom generacija koja će se dogoditi u periodu implementacije Strategije RUGIPP.

Te aktivnosti obuhvatiće:

- Definisanje dugoročnih i kratkoročnih potreba RUGIPP za kadrovima,
- Realizaciju formalnih kontakata sa akademskim institucijama – fakultetima i visokim školama, koje prvenstveno školuju diplomirane inženjere geodezije, diplomirane inženjere informatike i diplomirane pravnike, sa kojima će se uspostaviti saradnja i osigurati dovoljna godišnja produkcija i profili tih kadrova za potrebe RUGIPP, odnosno mehanizmi doškolovanja zaposlenih RUGIPP koji žele steći višu stručnu spremu i

- Realizaciju formalnih kontakata sa srednjim školama, koje školuju tehničare različitih profila (geometri, informatičari i sl.), sa kojima će se uspostaviti saradnja i osigurati dovoljna godišnja produkcija i profili tih kadrova za potrebe RUGIPP.

6.3. Komunikacija

U usvojenoj Komunikacionoj strategiji definisani su komunikacioni ciljevi i oblici komunikacije. Komunikaciona strategija je razradila metode komunikacije, način praćenja (monitoringa) i evaluacije ostvarenih rezultata. Monitoring i evaluacija provođenja Komunikacione strategije vršiće se na osnovu aktivnosti i indikatora definisanih za svaki od ciljeva.

Monitoring je usmjeren na praćenje izvođenja definisanih aktivnosti. Monitoring će vršiti zaposleni RUGIPP koji će biti ovlašteni za te poslove, a na osnovu izvještaja implementatora pojedinih aktivnosti, kao i prikupljenih informacija od relevantnih aktera. Na osnovu prikupljenih informacija, zaposleni zaduženi za monitoring će pripremati šestomjesečne izvještaje koje će dostavljati menadžmentu RUGIPP na upoznavanje. Prema tome, menadžment RUGIPP će dva puta godišnje razmatrati izvještaje o implementaciji Strategije. Na osnovu poređenja informacija o implementaciji sa elementima definisanim u Strategiji, pratiće se provođenje aktivnosti, a po potrebi će se preduzimati korektivne akcije, uzimajući u obzir dešavanja i promjene u okruženju. Monitoring će obuhvatiti tehničke i finansijske aspekte implementacije aktivnosti.

Evaluacija je usmjerena na mjerenje stepena ostvarenja indikatora definisanih za ciljeve navedene u akcionim planovima. Evaluaciju će vršiti menadžment RUGIPP, i vršiće se na osnovu izvještaja odabranih nezavisnih evaluatora i/ili radne grupe formirane od strane menadžmenta. Sastavni dio izvještaja evaluatora su preporuke koje trebaju doprinijeti efikasnijem sprovođenju aktivnosti. Evaluacija treba da ocijeni relevantnosti, ekonomičnosti, efikasnosti, efektivnosti, uticaj i održivost ostvarenih rezultata. Može da uključi intervjue sa ključnim akterima i prikupljanje sekundarnih podataka (npr. relevantnih izvještaja institucija i organizacija) potrebnih za ocjenu stepena ostvarenja definisanih ciljeva. Ona obuhvata i naučene lekcije koje su važne za buduće inicijative RUGIPP (npr. dobri modeli saradnje ključnih aktera i slično).

Kao i kod Strategije ljudskih resursa i za Komunikacionu strategiju obezbjediće se finansijska komponenta i kapaciteti koji će navedene Strategije realizovati, što podrazumijeva da je potreban dodatni angažman za izradu akcionih planova za implementaciju Programa.

U skladu sa naprijed navedenim, ovim Programom definisani su strateški i operativni ciljevi, koje je neophodno implmentirati i obezbjediti izvore finansiranja, precizno definisati u izradi i donošenju novog srednjoročnog Programa i obezbjediti njegovu stoostotnu realizaciju:

- Strategiju ljudskih resursa i akcionih planova njene realizacije,
- Planove posebnih edukacija državnih službenika i namještenika usklađene s planovima za njihovu realizaciju,
- Strategiju komunikacije i akcione planove za njenu realizaciju,
- Ugradnja sistema monitorniga i evaluacije rezultata aktivnosti koji proizlaze iz tri opisane strategije/plana u sistem praćenja, izveštavanja i analize RUGIPP.

Srednjoročnim Programom u cilju osnivanja katastra nepokretnosti, a koji je Zakonom o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 6/12, 110/16, 62/18, 95/19, 90/23, 96/24 i 63/25) proglašen od opšteg interesa za Republiku, predviđeno je angažovanje većeg broja diplomiranih pravnika i diplomiranih inženjera geodezije, kao i kadra informatičke struke sa visokom stručnom spremom u skladu sa zakonskom procedurom i raspoloživim finansijskim sredstvima u Budžetu Republike Srpske, te kadrovskim planom za svaku tekuću godinu trajanja Programa. Međutim, ocijenjeno je da ta sredstva neće biti dovoljna, a da

bi RUGIPP odgovorila zadacima koji su pred nju postavljeni (priprema privremenih baza katastra nepokretnosti kao preduslov za početak izlaganja na javni uvid, osnivanje katastra nepokretnosti, osnovni geodetski radovi, digitalni arhiv, adresni registri, kapitalne investicije koje je Vlada Republike Srpske proglasila od opšteg interesa u skladu sa razvojnim programom i ekonomskom politikom za svaku tekuću godinu i dr.), neophodno će biti angažovanje potrebnog broja kadrova bez zasnivanja radnog odnosa zaključivanjem ugovora o djelu, a biće finansirani iz sredstava namjenskog računa RUGIPP.

Zato su prilikom utvrđivanja ukupnih vrijednosti aktivnosti iz Programa i izvora sredstava u skladu sa Programom, pored sredstava za potrebe premjera i osnivanja katastra nepokretnosti i katastra vodova predviđena i dodatna sredstva za potrebe obavljanja redovnih poslova i poslova od opšteg interesa.

7. SREDSTVA ZA REALIZACIJU PROJEKTA

Pri određivanju finansijske projekcije za realizaciju programa za period 2026. do 2030. godine uzeti su u obzir ključni faktori koji utiču na prihode kao što su: namjenska sredstva od naknada za vršenje usluga i izdavanja podataka, sredstva gradova i opština na čijem području se izvode radovi i prihodi od doprinosa od predračunske vrijednosti građevinskih radova, Zakon o finansiranju poslova premjera i uspostavljanju katastra nepokretnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 20/07 i 92/09), republički budžet u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu i budžetom za svaku godinu, namjenski kredita Svjetske banke i međunarodne donacije. Projekcija prihoda RUGIPP data je u Tabeli 25.

Tabela 25: Projekcija prihoda namjenskog računa RUGIPP

Godina	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**2029.**	**2030.**
Projekcija prihoda [KM]	28,390,000.00	26,390,000.00	26,790,000.00	27,090,000.00	28,815,000.00

Za nesmetan rad svih organizacionih jedinica RUGIPP potrebno je obezbijediti sredstva za rashode, tekuće obaveze i izdatke za nefinasijsku imovinu.

Posebno ukazujemo da su RUGIPP godinama smanjivana zakonom utvrđena namjenska sredstva za Program katastrskih premjera dok nisu dostigla iznos od nula KM. Finansijska sredstva predviđena na ime rashoda po osnovu korišćenja roba i usluga su godinama smanjivanja dok nisu dostigla nula KM.

Ističemo da i pored povećanja obima posla i dodatnih utvrđenih nadležnosti novim zakonskim rješenjima ova RUGIPP iz ostvarenih vlastitih prihoda na tržištu finansira rashode redovnog rada organa RUGIPP koji su inače predviđeni budžetom.

Nadalje ukazujemo da je RUGIPP preduzela niz radnji, postupaka i mjera u cilju angažovanja svih raspoloživih resursa u cilju vršenja premjera i osnivanja i održavanja jedinstvene evidencije o nepokretnostima - katastra nepokretnosti, u realnim okvirima izvršenja poslova.

U cilju prevazilaženja nedostajućih sredstava iz budžeta RUGIPP provodi restriktivne mjere štednje tekućih rashoda, takođe angažuje sve raspoložive ljudske i materijalno-tehničke resurse u cilju izvođenja radova koji su u direktnoj vezi sa osnovnim strateškim ciljevima i Programa RUGIPP, a sve u svrhu smanjenja ukupnih rashoda.

Osim redovnih poslova RUGIPP obavlja i niz poslova za potrebe Republike, odnosno njenih organa i organa lokalne samouprave i to:

- poslove eksproprijacije i rješavanja imovinsko-pravnih poslova u vezi sa njom (izgradnja puteva, hidroelektarana, gasovoda, kanalske mreže i dr),
- nadzor nad izvođenjem geodetskih radova u postupku eksproprijacije i pregled elaborata,
- rješavanje po žalbama u postupcima eksproprijacije,
- geodetsko utvrđivanje međuentitetske linije razgraničenja (dužina linije oko 1150 km) i učešće u državnim komisijama za granice, kao i u stručnim timovima za granicu,

- pripreme za popis stanovništva i dr.

U skladu sa projektovanim namjenskim sredstvima RUGIPP, kreditnih i donatorskih sredstava, te na osnovu planiranih aktivnosti na unapređenju, razvoju i održavanju katastarsko-informacionog sistema RUGIIP za planirani petogodišnji period, izrađen je plan finansijskih sredstava za svaku oblast rada posebno. Isto je prikazano u Tabeli 26.

Tabela 26: Plan finansijskih sredstava RUGIPP za period 2026.-2030. godina

AKTIVNOSTI	IZVORI I IZNOSI PLANIRANIH SREDSTAVA PO GODINAMA						OBLAST U KOJOJ SU PLANIRANA SREDSTVA
	2026./[KM]	2027./[KM]	2028. /[KM]	2029. /[KM]	2030. /[KM]	IZVORI FINANSIRANjA	
Nivelmanska i GNSS mjerenja u NVT3						Budžet	OSNOVNI GEODETSKI RADOVI
	2,250,000.00					Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
						Namjenska sredstva	
Izravnanje NVT3 mreže						Budžet	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
		80,000.00				Namjenska sredstva	
Instalacija novih stanica i/ili licenci - unapređenje funkcionalnosti mreže permanentnih stanica - SRPOS						Budžet	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
	110,000.00					DELEF projekat	
		95,000.00	120,000.00		220,000.00	Namjenska sredstva	
Podrška i razvoj geodetske infrastrukture						Budžet	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
		55,000.00	40,000.00			DELEF projekat	
			80,000.00			Namjenska sredstva	
Održavanje softvera (licenci), održavanje i servisiranje hardvera u okviru mreže permanentnih stanica - SRPOS						Budžet	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	250,000.00	250,000.00	250,000.00	250,000.00	250,000.00	Namjenska sredstva	
Praćenje i održavanje mreže geodetske osnove						Budžet	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	100,000.00	100,000.00	100,000.00	100,000.00	100,000.00	Namjenska sredstva	
Nabavka geodetskih instrumenata, opreme i pribora						Budžet	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	250,000.00	250,000.00	250,000.00	250,000.00	250,000.00	Namjenska sredstva	
						Budžet	

Uvođenje novog referentnog sistema i projekcije u Republici Srpskoj						**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
						DELEF projekat	
		100,000.00	150,000.00	150,000.00	500,000.00	**Namjenska sredstva**	
Ispitivanje ispravnosti geodetskih instrumenata i servisiranje						**Budžet**	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	20,000.00	40,000.00	20,000.00	40,000.00	20,000.00	**Namjenska sredstva**	
Nabavka serverskih licenci za pregled originalnih podataka mjerenja						**Budžet**	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	20,000.00	20,000.00				**Namjenska sredstva**	
UKUPNO ZA OBLAST	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**Budžet**	
	2,250,000.00	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
	110,000.00	**55,000.00**	**40,000.00**	**0.00**	**0.00**	**DELEF projekat**	
	640,000.00	**935,000.00**	**970,000.00**	**790,000.00**	**1,340,000.00**	**Namjenska sredstva**	
Prikupljanje prostornih podataka metodom topografskog premjera						**Budžet**	**TOPOGRAFSKO - KARTOGRAFSKA DJELATNOST**
					7,500,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
						DELEF projekat	
	2,600,000.00					**Namjenska sredstva**	
Izrada topografsko-kartografske baze podataka i GIS orjentisanog softverskog sistema za upravljanje topografsko-kartografskim podacima						**Budžet**	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
		200,000.00	200,000.00			**Namjenska sredstva**	
Kontrola kvaliteta, ažuriranje sadržaja i izrada kartografskih proizvoda						**Budžet**	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
			100,000.00	100,000.00		**Namjenska sredstva**	
Izrada digitalnih blizanaca urbanih područja						**Budžet**	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
				300,000.00	700,000.00	**Namjenska sredstva**	
UKUPNO ZA OBLAST	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**Budžet**	
	0.00	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**7,500,000.00**	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
	0.00	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**DELEF projekat**	
	2,600,000.00	**200,000.00**	**300,000.00**	**400,000.00**	**700,000.00**	**Namjenska sredstva**	

Izrada digitalne baze katastra vodova i digitalnog katastarskog plana						**Budžet**	**IZRADA BAZE PODATAKA I DIGITALIZACIJA**
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	1,500,000.00	1,000,000.00				**Namjenska sredstva**	
Izrada privremenih baza podataka katastra nepokretnosti na teritoriji Republike Srpske						**Budžet**	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	750,000.00	750,000.00	750,000.00	750,000.00	750,000.00	**Namjenska sredstva**	
UKUPNO ZA OBLAST	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**Budžet**	
	0.00	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
	0.00	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**DELEF projekat**	
	2,250,000.00	**1,750,000.00**	**750,000.00**	**750,000.00**	**750,000.00**	**Namjenska sredstva**	
Katastarski premjer i premjer vodova						**Budžet**	**KATASTARSKI PREMJER, PREMJER VODOVA I KATASTARSKO KLASIRANJE I BONITIRANJE ZEMLJIŠTA**
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	1,000,000.00	1,500,000.00	2,500,000.00	2,475,000.00	2,500,000.00	**Namjenska sredstva**	
Studija implementacije 3D katastra						**Budžet**	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
		150,000.00				**Namjenska sredstva**	
Revizija katastarskih kultura vrtova, postavljanje osnova za katastarsko klasiranje u postupku premjera, utvrđivanje načina korišćenja u postupku osnivanja katastra nepokretnosti, održavanje premjera i katastra, kontrola pregled i prijem radova katastarskog klasiranja zemljišta						**Budžet**	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	10,000.00	10,000.00	10,000.00	10,000.00	10,000.00	**Namjenska sredstva**	
UKUPNO ZA OBLAST	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**Budžet**	
	0.00	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
	0.00	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**DELEF projekat**	
	1,010,000.00	**1,660,000.00**	**2,510,000.00**	**2,485,000.00**	**2,510,000.00**	**Namjenska sredstva**	
Digitalizacija analogne arhivske dokumentacije						**Budžet**	**DIGITALNI ARHIV**
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	1,600,000.00	1,700,000.00	1,700,000.00	1,700,000.00	1,700,000.00	**Namjenska sredstva**	
Nabavka materijala za potrebe digitalnog arhiva						**Budžet** **Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	

	30,000.00	30,000.00	30,000.00	30,000.00	30,000.00	DELEF projekat Namjenska sredstva	
UKUPNO ZA OBLAST	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	**Budžet**	
	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	**DELEF projekat**	
	1,630,000.00	1,730,000.00	1,730,000.00	1,730,000.00	1,730,000.00	**Namjenska sredstva**	
Uspostava katastra nepokretnostima i katastra vodova						**Budžet**	**KATASTAR NEPOKRETNOSTI, KATASTAR VODOVA I RJEŠAVANJE IMOVINSKO - PRAVNIH ODNOSA**
	666,667.00	666,667.00	666,666.00			**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
						DELEF projekat	
	2,270,000.00	2,330,000.00	2,350,000.00	3,000,000.00	3,000,000.00	**Namjenska sredstva**	
Troškovi privremenog zastupnika						**Budžet**	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	790,000.00	790,000.00	790,000.00	790,000.00	790,000.00	**Namjenska sredstva**	
UKUPNO ZA OBLAST	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	**Budžet**	
	666,667.00	666,667.00	666,666.00	0.00	0.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	**DELEF projekat**	
	3,060,000.00	3,120,000.00	3,140,000.00	3,790,000.00	3,790,000.00	**Namjenska sredstva**	
Razvoj i održavanje informacionog sistema i servisa RUGIPP-a						**Budžet**	**GEOINFORMACIONI SISTEMI I INFRASTRUKTURA GEOPROSTORNIH PODATAKA REPUBLIKE SRPSKE**
	1,050,000.00	940,000.00	930,000.00	515,000.00	515,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
						DELEF projekat	
	1,515,000.00	1,630,000.00	1,680,000.00	1,680,000.00	1,680,000.00	**Namjenska sredstva**	
Nabavka i održavanje IT opreme i licenci za softver i hardver						**Budžet**	
	385,000.00	370,000.00	375,000.00	295,000.00	275,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
						DELEF projekat	
	850,000.00	870,000.00	830,000.00	730,000.00	930,000.00	**Namjenska sredstva**	
Rekonstrukcija i unapređenje IT infrastrukture						**Budžet**	
	239,000.00	376,000.00	361,000.00	346,000.00	378,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
						DELEF projekat	
	665,000.00	600,000.00	600,000.00	600,000.00	600,000.00	**Namjenska sredstva**	
Monitoring, bezbjednost podataka i zaštita informacija, kao i povezane opreme						**Budžet**	
	120,000.00	340,000.00	340,000.00	220,000.00	180,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
						DELEF projekat	
	200,000.00	250,000.00	250,000.00	250,000.00	250,000.00	**Namjenska sredstva**	
						Budžet	

Telekomunikacione i komunikacione usluge kao i povezane opreme	80,000.00	70,000.00	50,000.00	0.00	0.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
						DELEF projekat	
	400,000.00	400,000.00	350,000.00	350,000.00	350,000.00	**Namjenska sredstva**	
Jačanje kapaciteta, izrada strateških dokumenata i edukacija zaposlenih						**Budžet**	
	170,000.00	170,000.00	170,000.00	170,000.00	120,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
						DELEF projekat	
	160,000.00	160,000.00	160,000.00	160,000.00	160,000.00	**Namjenska sredstva**	
Infrastruktura geoprostorih podataka Republike Srspke (IGPRS)						**Budžet**	
	360,000.00	260,000.00	307,000.00	286,500.00	286,500.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
	210,000.00	115,000.00	60,000.00			**DELEF projekat**	
	160,000.00	185,000.00	270,000.00	275,000.00	275,000.00	**Namjenska sredstva**	
UKUPNO ZA OBLAST	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	**Budžet**	
	2,404,000.00	2,526,000.00	2,533,000.00	1,832,500.00	1,754,500.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
	210,000.00	115,000.00	60,000.00	0.00	0.00	**DELEF projekat**	
	3,950,000.00	4,095,000.00	4,140,000.00	4,045,000.00	4,245,000.00	**Namjenska sredstva**	
Sveukupan razvoj kapaciteta						**Budžet**	**MASOVNA PROCJENA VRIJEDNOSTI NEPOKRETNOSTI I UPRAVLJANJE PROJEKTIMA I DONACIJAMA**
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
	9,522.00	6,117.00	4,957.00			**DELEF projekat**	
						Namjenska sredstva	
Masovna procjena vrijednosti nepokretnosti						**Budžet**	
	5,000,000.00	5,000,000.00				**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
	620,000.00	270,000.00	70,000.00			**DELEF projekat**	
	2,500,000.00	2,150,000.00	2,500,000.00	2,500,000.00	2,850,000.00	**Namjenska sredstva**	
Institucionalna koordinacija i operativna podrška						**Budžet**	
	200,000.00	200,000.00	200,000.00	200,000.00	200,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
						DELEF projekat	
						Namjenska sredstva	
Jedinstven registar za procjenu vrijednosti						**Budžet**	
	1,160,000.00	1,160,000.00	1,160,000.00	1,160,000.00	1,160,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
						DELEF projekat	
						Namjenska sredstva	
Razvoj IT sistema						**Budžet**	
	1,540,000.00	1,540,000.00	1,540,000.00	1,540,000.00	1,540,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**	
						DELEF projekat	
						Namjenska sredstva	
						Budžet	

Uspostavljanje registra procijenjenih vrijednosti nepokretnosti	400,000.00	400,000.00	400,000.00	400,000.00	400,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**
						DELEF projekat
						Namjenska sredstva
Izgradnja kapaciteta i obuke						**Budžet**
	200,000.00	200,000.00	200,000.00	200,000.00	200,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**
						DELEF projekat
						Namjenska sredstva
Upravljanje projektom i nadzor						**Budžet**
	200,000.00	200,000.00	200,000.00	200,000.00	200,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**
						DELEF projekat
						Namjenska sredstva
Angažovanje individualnog konsultanta						**Budžet**
	100,000.00	100,000.00	100,000.00	100,000.00	100,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**
						DELEF projekat
						Namjenska sredstva
Razvoj politike i pravnog okvira						**Budžet**
	140,000.00	140,000.00	140,000.00	140,000.00	140,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**
						DELEF projekat
						Namjenska sredstva
Institucionalni razvoj i izgradnja kapaciteta						**Budžet**
	100,000.00	100,000.00	100,000.00	100,000.00	100,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**
						DELEF projekat
						Namjenska sredstva
Tehnička podrška i koordinacija GIVE projekta						**Budžet**
	120,000.00	120,000.00	120,000.00	120,000.00	120,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**
						DELEF projekat
						Namjenska sredstva
Operativni troškovi GIVE projekta						**Budžet**
	200,000.00	200,000.00	200,000.00	200,000.00	200,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**
						DELEF projekat
						Namjenska sredstva
Angažovanje individualnih konsultanata GIVE projekta						**Budžet**
	200,000.00	200,000.00	200,000.00	200,000.00	200,000.00	**Projekat GIVE AF -Svjetska banka**
						DELEF projekat
						Namjenska sredstva
UKUPNO ZA OBLAST	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	**Budžet**

	9,560,000.00	9,560,000.00	4,560,000.00	4,560,000.00	4,560,000.00	Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
	629,522.00	276,117.00	74,957.00	0.00	0.00	DELEF projekat	
	2,500,000.00	2,150,000.00	2,500,000.00	2,500,000.00	2,850,000.00	Namjenska sredstva	
Naknade za vršenja geodetsko tehničkih radova i rješavanju imovinsko pravnih odnosa u postupku realizacije kapitalnih projekata						Budžet	OSTALI TROŠKOVI ZA POTREBE PREMJERA I OSNIVANjA KATASTRA NEPOKRETNOSTI
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	250,000.00	250,000.00	250,000.00	250,000.00	250,000.00	Namjenska sredstva	
Stručno usavršavanje, obuke /edukacije, štampa biltena, modernizacija propisa i izrada priručnika						Budžet	
	120,000.00	120,000.00	120,000.00	120,000.00	120,000.00	Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	300,000.00	300,000.00	300,000.00	300,000.00	300,000.00	Namjenska sredstva	
Tekući rashodi za potrebe osnivanja i održavanja katastra nepokretnosti u organizacionim jedinicama						Budžet	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	9,000,000.00	9,000,000.00	9,000,000.00	9,000,000.00	9,000,000.00	Namjenska sredstva	
Vozila						Budžet	
						Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	200,000.00	200,000.00	200,000.00	200,000.00	200,000.00	Namjenska sredstva	
Izgradnja zgrade Arhiva i Muzeja						Budžet	
	5,000,000.00	5,000,000.00				Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
						Namjenska sredstva	
Modernizacija, renoviranje, nabavka, iznajmljivanje i opremanje poslovnih prostora						Budžet	
	500,000.00	500,000.00	500,000.00	500,000.00	500,000.00	Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
						DELEF projekat	
	1,000,000.00	1,000,000.00	1,000,000.00	850,000.00	1,150,000.00	Namjenska sredstva	
UKUPNO ZA OBLAST	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	Budžet	
	5,620,000.00	5,620,000.00	620,000.00	620,000.00	620,000.00	Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	DELEF projekat	
	10,750,000.00	10,750,000.00	10,750,000.00	10,600,000.00	10,900,000.00	Namjenska sredstva	
UKUPNO	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	Budžet	
	20,500,667.00	18,372,667.00	8,379,666.00	7,012,500.00	14,434,500.00	Projekat GIVE AF -Svjetska banka	
	949,522.00	446,117.00	174,957.00	0.00	0.00	DELEF projekat	
	28,390,000.00	26,390,000.00	26,790,000.00	27,090,000.00	28,815,000.00	Namjenska sredstva	

8. DRUŠTVENO-EKONOMSKI EFEKTI

Na osnovu analize potreba korisnika (identifikacija postojećih i potencijalnih korisnika), izvodljivosti i dinamike radova (koja se odnosila na obrazloženje fizičke izvodljivosti programa i predviđenih tehničko-tehnoloških rješenja, sagledavanja organizacione forme vođenja i upravljanja projektima premjera), izrade osnovnog terminskog plana i dr., izrađena je finanijsko-tržišna i društveno - ekonomska ocjena Programa.

Društveno-ekonomske koristi (efekti) koji se definišu kao pozitivni učinci gore navedenih pripadajućih programa (primarni, sekundarni i nemjerljivi) na procesu ukupnog društveno-ekonomskog razvoja Republike Srpske kao i očekivani rezultati realizacije Programa koji će direktno uticati i na RUGIPP pri implementaciji sektorskih strategija Republike Srpske su:

- Formiraće se jedinstvena digitalna baza prostornih i alfanumeričkih podataka katastra nepokretnosti i katastra vodova Republike Srpske,
- Omogućiće se automatsko upravljanje katastarskim podacima u svim jedinicama lokalne samouprave i sa nivoa centralnog servera Republike Srpske čime će se obezbijediti sljedeće:
  - Formiraće se digitalna baza prostornih i alfanumeričkih podataka za izradu i prezentaciju urbanističkih planova u digitalnom obliku,
  - Identifikovaće se bespravno izgrađeni objekti i držaoci tih nepokretnosti,
  - Izradiće se baze podataka o svim objektima (stanovima i poslovnim prostorijama) i omogućiće se izrada i rekonstrukcija postojećih kriterijuma za obračun naknade za korišćenje građevinskog zemljišta u skladu sa zakonom,
  - Formiraće se baza podataka za potrebe uređenja, zaštite i korišćenja poljoprivrednog zemljišta,
  - Smanjiće se sudski sporovi u vezi sa nepokretnostima,
  - Povećaće se prodaja geodetskih podataka i
  - Smanjiće se troškovi dosadašnjeg rada područnih jedinica RUGIPP za oko 20%, jer će se postojeći poslovni procesi izvoditi u vlastitim poslovnim prostorima, savremenom opremom i tehnologijom.
  - Povećaće se povjerenje javnosti u upravu jer će vlasnički i prostorni podaci biti uređeni i svima dostupni na transparentan način,
  - Transparentno i efikasno tržište nepokretnosti dovešće do pravednijeg oporezivanja, bolje investicione klime i lakšeg pristupa kreditima,
  - Stvaranje političke stabilnosti jer prava na nepokretnostima su bila i opet su jaki socijalni i politički argumenti koje koriste pojedinci i zajednice,
- Unapređene javne usluge i administracija, zahvaljujući digitalizaciji i lakšem pristupu podacima,
- Veći prihodi za budžete lokalnih zajednica, kroz preciznije i sveobuhvatnije oporezivanje imovine,
- Podrška politici održivog razvoja i zaštiti životne sredine kroz bolje planiranje prostora,
- Povećanje zapošljavanja i stručnog usavršavanja, posebno u oblasti geodezije, IT i javne uprave,
- Omogućavanje razvoja geoprostorne infrastrukture (kvalitetne topografske karte i geodetske kontrole omogućavaju jednak pristup geoprostornim informacijama za javnu upravu, obrazovanje, i zajednicu),

- Podrška upravljanju rizicima i zaštiti životne sredine (topografski podaci omogućavaju analizu terena, upravljanje prirodnim rizicima (npr. klizišta, poplave) i planiranje zaštitnih mjera),
- Podsticanje inovacija i usluga zasnovanih na geoprostornim podacima (javni i privatni subjekti mogu koristiti topografske i kartografske podatke za razvoj aplikacija, navigacije, inženjeringa i drugih usluga),
- Podrška infrastrukturnim projektima i razvoju(planski i inženjerski projekti mogu se izvoditi brže, sa manje grešaka i većom sigurnošću kada su ovi podaci dostupni i kvalitetni),
- Podrška digitalizaciji i modernim tehnološkim rješenjima (topografski i kartografski radovi su baza za GIS platforme, Smart City projekte i druge moderne infrastrukture),
- Podrška urbanom planiranju i razvoju komunalne infrastrukture (podatke iz katastra vodova koriste jedinice lokalne samouprave i javna preduzeća za planiranje i održavanje mreža, te pružanje usluga stanovništvu),
- Ažurna baza katastra vodova omogućava da i javni i privatni operateri imaju dostupnost podacima, te da mogu planirati intervencije i razvoj, te se smanjuju troškovi radova i rizika,
- Integracijom katastar vodova sa katastrom nepokretnosti i kartografsko-topografskim podacima pružaju se bolja rješenja što dovodi do veće efikasnosti i ekonomske koristi.
- Uspostavljanjem sistema masovne procjene vrijednosti nepokretnosti postiće se: povećanje obuhvata poreza na nepokretnosti, stabilnost fiskalnog prihoda od oporezivanja imovine, pravičnija raspodjela poreza i veći prihodi, kreditno tržište sa nižim kamatama za domaćinstva, osiguranje sa nižim naknadama, osigurana ulaganja itd.,

Za realuzaciju ciljeva utvrđenih ovim Programom planirano je donošenje i pet operativnih (godišnjih) planova.

U dosadašnjem periodu prikupljanja izvještaja i informacija o provedenim aktivnostima neupitno je da je RUGIPP izgradila sistem izvještavanja i da on funkcioniše. Na osnovu prikupljenih izvještaja i informacija provodi se i njihova analitička obrada, te se obrađene informacije sistematizuju, najčešće ograničene na vrstu informacija ili izvještaja. Nedostatak uspostavljenog jedinstvenog sistema relizacije Plana i Programa je da sistem dubinske analize prikupljenih informacija nije dovoljno razvijen, odnosno da se ne koriste svi potencijali koji su sadržani u prikupljenim podacima. Zato se kao dodatni strateško-operativni cilj i novog Programa RUGIPP nameće potreba da se detaljnije razradi, unaprijedi, opiše i implementira sistem elektronskog praćenja, izvještavanja i analize svih aktivnosti u RUGIPP.

Uspostava elektronskog sistema praćenja, izvještavanja i analize aktivnosti RUGIPP kroz realizaciju tri sukcesivne aktivnosti koje imaju za cilj da se:

- Piše i sistematizuje (sadržajno, vremenski i organizaciono) postojeći sistem izvještavanja u RUGIPP, te imlementaciji Plana i Programa u smislu obezbjeđenja IKT u jedinstvenom geodetsko-katastarskom sistemu Republike Srpske – te razradi Standard izvještavanja,
- Opiše i sistematizuje način obrade i analize prikupljenih izvještaja i informacija (šta se, kako i kada analizira) – izradi Standard analitičke obrade informacija,
- Implementira i automatizuje (kompjuterizuje) sistem izvještavanja u RUGIPP i obezbjedi IKT u jedinstvenom geodetsko-katastarskom sistemu Republike Srpske.

Identifikovani su sljedeći strateški rizici koji se razlažu u niz poslovnih rizika najvišeg značaja:

- **Institucionalni i organizacioni rizici**
- Nedovoljan broj stručnog kadra, posebno geodeta i IKT stručnjaka,

- Nedovoljna obučenost zaposlenih za rad u novim tehnološkim sistemima i softverima,
- Neusaglašenost ili sporost u donošenju podzakonskih akata neophodnih za primjenu zakona i strateških dokumenata,
- Nedovoljna koordinacija između centralne uprave i područnih jedinica RUGIPP.

- **Tehnički i tehnološki rizici**

- Problemi u migraciji podataka pri prelasku na novi referentni sistem,
- Rizik od tehničkih grešaka u procesu digitalizacije planova i osnivanja digitalnog arhiva i katastra vodova.

- **Finansijski rizici**

- Neusklađenost godišnjeg obima radova sa raspoloživim finansijskim sredstvima, što može dovesti do zastoja u implementaciji.

- **Pravni i regulatorni rizici**

- Kašnjenje u donošenju ili izmjenama zakonske regulative iz oblasti premjera i katastra;
- Potencijalne žalbe i sudski sporovi u procesima rješavanja imovinsko-pravnih pitanja.

- **Rizici povezani sa kvalitetom podataka**

- Nedovoljna tačnost ili nepotpunost podataka o nepokretnostima i infrastrukturi pri premjeru;
- Problemi u integraciji podataka iz različitih izvora (katastar, topografski premjer, katastar vodova);
- Neusklađenost novih digitalnih baza sa postojećim informacionim sistemima.

- **Rizici u implementaciji sistema masovne procjene vrijednosti**

- Nedovoljna dostupnost pouzdanih tržišnih podataka o cijenama nepokretnosti;
- Otpor javnosti ili lokalnih zajednica prema uvođenju novog sistema oporezivanja na osnovu masovne procjene;
- Nedostatak stručnjaka za ekonomsku analizu i modeliranje tržišta nepokretnosti.

- **Rizici u oblasti digitalizacije i e-uprave**

- Nedovoljna tehnička opremljenost područnih kancelarija za digitalni rad.
- Problemi u kontinuiranoj funkcionalnosti Geoportala Republike Srpske.
- Nedostatak integracije između sistema RUGIPP i drugih javnih institucija (e-uprava, poreska, urbanizam itd.).

- **Rizici bezbjednosti i zaštite podataka**

- Potencijalni sajber napadi, zloupotreba podataka ili gubitak digitalne arhive.

- **Socijalno-ekonomski rizici**

- Nedovoljna podrška lokalnih zajednica i javnosti u procesu osnivanja katastra.
- Ekonomske krize koje mogu uticati na smanjenje ulaganja u infrastrukturne projekte i katastarske aktivnosti.

- **Rizici u oblasti transparentnosti i integriteta**

- Nedovoljna primjena antikorupcijskih mjera i nadzornih mehanizama.
- Nedovoljna transparentnost u postupcima javnih nabavki.

Upravljanje rizicima za realizaciju ovog srednjoročnog Programa za period. 2026-2030. godine reformskih projekata i godišnjih akcionih planova prisutno je na određeni način oduvijek u radu RUGIPP kroz ispitivanje da li su naši ciljevi ostvarivi, planovi realni i provedbene mjere primjerene, odnosno da li raspolažemo potrebnim resursima (finansijskim, tehnološkim i ljudskim) da ih relizujemo.

Moderne teorije integrisale su upravljanje rizicima kao kontinuiranu aktivnost u samu realizaciju svih aktivnosti neke organizacije ili projekta kao sastavni dio upravljanja. Upravljanje rizicima tako je postalo sastavni dio upravljanja procesima i događajima i pomaže smanjivanju rizika od neželjenih situacija, odnosno minimiziranju posljedica te u donošenju odluka.

Zato je ovim poslovnim planom pridružena procjena - analiza rizika koja se odnosi na implementaciju Programa i realizaciju strateških dokumenta.

Analiza rizika provedena je na više nivoa. Procijenjeni su strateški i poslovni rizici i njihov uticaj na ukupnu realizaciju Programa RUGIPP i strateških dokumenata.